LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMŲ IŠDAVIMO, ATNAUJINIMO IR PANAIKINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2002 m. vasario 27 d. Nr. 80
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu (Žin.,1992, Nr. 5-75), Lietuvos Respublikos vandens įstatymu (Žin.,1997, Nr. 104-2615), Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymu (Žin., 1999, Nr. 98-2813), Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu (Žin.,1998, Nr. 61-1726), Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymu (Žin.,1997, Nr. 112-2824) ir siekdamas, kad galiojanti gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo sistema atitiktų Europos Sąjungos Tarybos direktyvos 96/61/EC „Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės“ reikalavimus:

1. T v i r t i n u Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisykles (pridedama).

2. Nustatau, kad šios taisyklės taikomos nuo 2004 m. sausio 1 d.

3. Nustatau, kad nuo 2004 m. sausio 1 d. netenka galios aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 387 patvirtinta Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarka (Žin.,1999, Nr. 106-3087).

4. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiais žodžiais: „aplinkos technologijos“, „atliekos“, „atmosfera“, „monitoringas“, „valdymo sistema“, „vanduo“, „žemė“.

APLINKOS MINISTRAS ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro 2002 m. vasario 27 d.
įsakymu Nr. 80

TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMŲ IŠDAVIMO, ATNAUJINIMO IR PANAIKINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS IR TAIKYMO SRITIS

1. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. 5-75; 1997, Nr. 65-1540) nurodyto gamtos išteklių naudojimo ir teršalų išmetimo į aplinką leidimo išdavimo, atnaujinimo, koregavimo ir panaikinimo tvarką. Taisyklės reglamentuoja taršos prevencijos ir kontrolės priemones, numatytas Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (Žin.,1997, Nr. 104-2615), Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatyme (Žin.,1999, Nr. 98-2813), Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin.,1998, Nr. 61-1726) ir Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme (Žin.,1997, Nr. 112-2824). Taisyklėse nustatomos ūkinės veiklos vykdytojų, leidimų projektus derinančių ir leidimus išduodančių institucijų, kitų suinteresuotų asmenų (visuomenės) teisės ir pareigos išduodant, atnaujinant, koreguojant ar panaikinant leidimus.

2. Į Taisykles perkelti Europos Sąjungos Tarybos direktyvos Nr. 96/61/EC „Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės“ reikalavimai.

3. Siekiant mažinti taršos iš stacionarių ūkinės veiklos objektų kenksmingą poveikį aplinkai ir išvengti teršalų permetimo iš vienos aplinkos terpės į kitą, Taisyklėse įtvirtinama integruota taršos prevencijos ir kontrolės sistema, vienijanti vandens, oro ir žemės apsaugos bei atliekų tvarkymo priemones.

4. Šis normatyvinis dokumentas privalomas visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kuriems pagal šiose Taisyklėse nustatytą tvarką būtina gauti Integruotos taršos prevencijos ir kontrolės leidimą (toliau – leidimą).

II. TERMINAI, APIBRĖŽIMAI IR SANTRUMPOS

5. Pagrindinės šių Taisyklių sąvokos:

aplinkos kokybės norma – visuma reikalavimų, kuriuos tam tikru laiku turi atitikti tam tikra aplinka arba jos konkreti dalis, kaip įtvirtinta Lietuvos Respublikos teisės aktuose;

atliekos, pavojingos atliekos, atliekų tvarkymas, atliekų naudojimas, atliekų šalinimas, atliekų apdorojimas atitinka apibrėžimus, pateiktus Atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 61-1726);

gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas – ūkio subjekto patvirtintos aplinkosaugos valdymo priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti taupų gamtos išteklių naudojimą, atliekų prevenciją ir gerinti aplinkos apsaugą;

GPGB – geriausias prieinamas gamybos būdas – veiksmingiausia ir pažangiausia veiklos ir jos vykdymo metodų plėtojimo pakopa, parodanti, kad tam tikras gamybos būdas iš esmės gali būti pagrindu nustatant išmetamų teršalų ribines vertes, siekiant išvengti taršos, o jei tai neįmanoma, – bendrai mažinti teršalų išmetimą ir jų poveikį aplinkai;

- *gamybos būdas* – tiek naudojama technologija, tiek ir parinkti metodai įrenginiui suprojektuoti, pastatyti, aptarnauti, eksploatuoti ir jį uždaryti;

- *prieinamas* gamybos būdas – gamybos būdas, išplėtotas tokiu mastu, kuris leidžia jį įgyvendinti atitinkamame pramonės sektoriuje, esant ekonomiškai ir techniškai tinkamoms sąlygoms, atsižvelgiant į sąnaudas ir jo pranašumą ir į tai, ar tas gamybos būdas naudojamas Lietuvos Respublikoje, jeigu jis yra prieinamas veiklos vykdytojui;

- *geriausias* gamybos būdas – veiksmingiausias gamybos būdas siekiant aukšto aplinkos apsaugos lygio;

geriausia technologija – tai naujausia įranga, pažangiausi veiklos gamybos būdai, leidžiantys praktiškai sumažinti aplinkos taršą;

įrenginys – vienoje teritorijoje esantis stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma viena arba kelios tiesiogiai ir techniškai susijusios veiklos rūšys;

- *1-ojo priedo įrenginys* – stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma viena arba kelios Taisyklių 1 priede išvardytų veiklos rūšių, ir bet kuri kita tiesiogiai susijusi veikla, kuri techniškai siejasi su toje vietoje (teritorijoje) vykdoma veikla, ir kuri gali turėti poveikį teršalų išmetimui ir taršai;

- *2-ojo priedo įrenginys* – stacionarus technikos objektas arba jų grupė, kurie pagal Taisykles nepriskirtini prie 1-ojo priedo įrenginių, kai suminis išmetamų teršalų kiekis ar veiklos pobūdis atitinka nors vieną iš Taisyklių 2-ame priede nurodytų kriterijų. Grupė objektų laikoma vienu įrenginių tik tada, kai jie yra toje pačioje vietoje (teritorijoje);

- *naujas įrenginys* – įrenginys, kuriam pagal Taisykles reikia gauti leidimą ir kuris bus pradėtas eksploatuoti vėliau nei po metų nuo šių Taisyklių įsigaliojimo dienos;

- *esamas įrenginys* – veikiantis įrenginys arba įrenginys, kuriam pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, galiojusius iki Taisyklių įsigaliojimo dienos, išduotas leidimas;

išmetamų teršalų ribinės vertės – išmetamų teršalų masė, išreikšta tam tikrais parametrais, koncentracija ir (arba) lygis, kurio negalima viršyti per vieną arba kelis laiko tarpus;

komercinė paslaptis – ūkio subjektui priklausanti ir viešai neatskleista techninė, technologinė, komercinė ar organizacinė informacija, dėl kurios slaptumo išsaugojimo ūkio subjektas imasi tam tikrų priemonių, išskyrus informaciją, kuri pagal Lietuvos įstatymus negali būti laikoma komercine paslaptimi;

medžiaga – bet koks cheminis elementas ar jų junginys, išskyrus radioaktyviąsias medžiagas ir genetiškai modifikuotus organizmus;

neatitiktinės veiklos sąlygos – įrenginio paleidimas, derinimas, stabdymas;

nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos (NTIS) – meteorologinės sąlygos, nepalankios išsisklaidyti į aplinkos orą patekusiems teršalams, ar kitos panašios priežastys, galinčios sukelti grėsmę, viršyti patvirtintas aplinkos oro užterštumo normas – ribines vertes arba pavojaus slenksčius;

nuotekos – žmogaus buityje, ūkinėje ir gamybinėje veikloje susidariusios skystos_atliekos, taip pat kanalizacijos tinklų surenkamas paviršinis (lietaus) vanduo;

suinteresuoti asmenys, institucijos – tai asmenys, institucijos, kuriems daro įtaką priimamas sprendimas ir kurie teisės aktais nustatyta tvarka dalyvauja sprendimo priėmimo procese;

tarša – žmonių veiklos sukeliamas medžiagų, virpesių, šilumos arba triukšmo tiesioginis arba netiesioginis išmetimas į orą, vandenį ar žemę, kas gali kenkti žmogaus sveikatai arba aplinkai, daryti žalą materialiniam turtui arba kenkti ar sudaryti nepatogumus ir daryti kitokią neigiamą įtaką įteisintam naudojimuisi aplinka;

TIPK leidimas – Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas – rašytinis sprendimas arba jo dalis (arba keli tokie sprendimai), suteikiantis teisę eksploatuoti visą įrenginį arba jo dalį pagal sąlygas, atitinkančias šių Taisyklių reikalavimus. Vienas TIPK leidimas gali suteikti teisę eksploatuoti toje pačioje veiklos vietoje esančius kelis technologiškai nesusijusius įrenginius su sąlyga, kad juos visus eksploatuoja tas pats veiklos vykdytojas;

teršalų išmetimas – medžiagų, virpesių, šilumos arba triukšmo tiesioginis arba netiesioginis išleidimas iš įrenginio pavienių arba paskleistų šaltinių į orą, vandenį arba žemę;

ūkinė veikla – ūkinė ir kitokia veikla, kuri turi įtakos aplinkai;

ūkinės veiklos pakeitimas – įrenginio pakeitimas arba išplėtimas, galintis turėti poveikį aplinkai;

esminis ūkinės veiklos pakeitimas – ūkinės veiklos pakeitimas, galintis turėti reikšmingą poveikį aplinkai;

ūkio subjektų aplinkos monitoringas – tai veiklos vykdytojų vykdomi jų naudojamų arba valdomų įrenginių stacionarių taršos šaltinių kontrolė ir teršalų poveikio aplinkos komponentams (orui, vandeniui, žemei, augalijai ir gyvūnijai) stebėjimas bei gautos informacijos panaudojimas veiklos aplinkosauginiam valdymui;

vandens naudotojai – juridiniai ir fiziniai asmenys, imantys iš vandens telkinio vandenį arba išleidžiantys į gamtinę aplinką nuotekas, taip pat naudojantys vandens telkinį įvairioms reikmėms (hidroenergetikai, laivybai, žuvininkystei ir kt.);

vandens naudotojai abonentai – juridiniai ir fiziniai asmenys, imantys vandenį iš komunalinio ar kitų vandens naudotojų vandentiekio arba išleidžiantys nuotekas į komunalinius ar kitų vandens naudotojų kanalizacijos tinklus;

veiklos vykdytojas – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, naudojantis arba valdantis įrenginį ir pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus turintis ūkinius įgaliojimus spręsti įrenginio techninius klausimus.

III. LEIDIMŲ IŠDAVIMAS, ATNAUJINIMAS, KOREGAVIMAS IR PANAIKINIMAS

6. Leidimus privalo gauti:

6.1. veiklos vykdytojai, turintys 1-ojo priedo įrenginius;

6.2. veiklos vykdytojai, turintys 2-ojo priedo įrenginius;

6.3. veiklos vykdytojai, turintys stacionarius ūkinės veiklos objektus, kurie nepriskiriami prie 1-ojo priedo ar 2-ojo priedo įrenginių, tačiau kai jie konkrečioaje vietovėje gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai ar žmogui, ir iš kurių regiono aplinkos apsaugos departamentas (toliau – RAAD), nurodęs motyvus, reikalauja gauti leidimą.

Stacionarūs ūkinės veiklos objektai, kuriems pagal šias Taisykles leidimas nereikalingas, privalo laikytis Aplinkos ministerijos patvirtintų bendrųjų aplinkosauginių reikalavimų tam tikroms veiklos rūšims.

7. Jeigu šių Taisyklių bet kuriame punkte nenurodyta kitaip, jos taikomos 1-ojo ir 2-ojo priedo įrenginiams. Tais atvejais, kai tam tikra nuostata taikoma tik 1-ojo priedo įrenginiams arba tik 2-ojo priedo įrenginiams, apie tai nurodoma tame pačiame punkte, kuriame tokia nuostata įtvirtinta.

BENDRIEJI REIKALAVIMAI IŠDUODANT LEIDIMUS

8. Išduodant leidimus, įvertinamas įmonių techninis bei ekonominis pasirengimas saugiai eksploatuoti įrenginius bei vadovaujamasi šiais aplinkosaugos principais:

8.1. eksploatuojant ūkinės veiklos objektus, neturi būti pažeidžiamos nustatytos aplinkos kokybės normos;

8.2. turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų ir atsižvelgiama į vietos aplinkos sąlygas;

8.3. turi būti taikomos visos prieinamos taršos prevencijos priemonės, ypač švaresnių technologijų naudojimas;

8.4. gamtos ištekliai turi būti naudojami racionaliai ir kompleksiškai, o energija naudojama efektyviai. Tuo tikslu stebimas ir kontroliuojamas medžiagų ir žaliavų naudojimas gamyboje;

8.5. turi būti vengiama atliekų susidarymo. Kai atliekos susidaro, jos turi būti panaudojamos, o jei tai techniškai ir ekonomiškai neįmanoma, atliekos tvarkomos stengiantis išvengti neigiamo poveikio aplinkai arba jį sumažinti;

8.6. turi būti įvertinama avarijų tikimybė ir numatytos reikiamos priemonės joms išvengti bei apriboti galimus jų padarinius;

8.7. turi būti numatytos priemonės galimai aplinkos ir jos komponentų taršai išvengti ar ją riboti, esant neatitiktinėms veiklos sąlygoms;

8.8. nustatyta tvarka turi būti vykdomas ūkio subjektų aplinkos monitoringas;

8.9. išduodant leidimus, įvertinama galimybė naudoti mažiau pavojingas medžiagas;

8.10. turi būti užtikrintas kitų suinteresuotų asmenų bei visuomenės informavimas ir jos dalyvavimas leidimų išdavimo procese.

SPECIALIEJI REIKALAVIMAI, NUMATYTI I PRIEDO ĮRENGINIAMS, IŠDUODANT, ATNAUJINANT, KOREGUOJANT LEIDIMUS

9. Be 8 punkte nurodytų bendrųjų reikalavimų, taikomų tiek 1-ojo, tiek 2-ojo priedų įrenginiams, išduodant, atnaujinant ar koreguojant leidimą, veiklos vykdytojams, turintiems 1-ojo priedo įrenginius, papildomai taikomi šie reikalavimai:

9.1. išmetamų teršalų ribinės vertės nustatomos pagal Europos Sąjungos atitinkamai veiklos rūšiai parengtą GPGB informacinį dokumentą. Šiuo atveju nereikalaujama taikyti konkretų gamybos metodą ar technologiją, bet, atsižvelgiant į konkrečios įmonės technines ir ekonomines galimybes, veiklos vietos padėtį ir aplinkos sąlygas, leidime įtvirtinamos išmetamų teršalų ribinės vertės turi būti grindžiamos ir pagal galimybę turi atitikti išmetamų teršalų ribines vertes, įrašytas į GPGB informacinį dokumentą;

9.2. veiklos vykdytojas seka informaciją apie Europos Sąjungos parengtus GPGB ir naudoja juos rengdamas paraišką leidimui gauti. Išduodami ar atnaujindami leidimus, RAAD privalo sulyginti, kiek įmonėse naudojama technologija, veiklos metodai ir priemonės atitinka GPGB informaciniuose dokumentuose nustatytus reikalavimus;

9.3. galiojančios išmetamų teršalų ribinės vertės, nustatytos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais bei kitais teisės aktais, taikomos kaip minimalūs reikalavimai. Leistinų taršos normų nustatymo metodai pateikti 3 priede.

PARAIŠKOS LEIDIMUI GAUTI REIKALAVIMAI

10. Pagal šių Taisyklių 4 priedo pavyzdinę formą paraišką leidimui gauti rengia veiklos vykdytojas.

11. Paraiškoje leidimui gauti turi būti:

11.1. ūkinės veiklos objekto (įrenginio) pavadinimas, adresas, veiklos vykdytojo telefono numeris, kodas;

11.2. ūkinės veiklos vietos padėtis vietovės plane ar schemoje su gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, gretimų įmonių, saugomų teritorijų bei apsaugos zonų išsidėstymu;

11.3. ūkinės veiklos objekto teritorijos planavimo dokumento ir jį patvirtinusios institucijos pavadinimas, patvirtinimo data ir Nr. (naujiems ūkinės veiklos objektams), statinio pripažinimo tinkamu naudoti akto pasirašymo data ir Nr.;

11.4. naujam įrenginiui – statybos pradžia ir planuojama veiklos pradžia. Esamam įrenginiui – veiklos pradžia;

11.5. trumpa bendra informacija apie įmonę (veiklų rūšių aprašymas ir išsidėstymas įmonės teritorijoje, naudojamos technologijos, išmetami į orą, išleidžiami į vandenis ar patenkantys į žemę teršalai, kuriems nustatytos ribinės vertės, įmonės įrenginių priskyrimas ar nepriskyrimas prie potencialiai pavojingų įrenginių pagal Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymą (Žin.,2000, Nr. 89-2742), įmonės darbas, nurodant savaitės dienas, darbo laiką per dieną ir nakties metu;

11.6. naudojamų pagrindinių žaliavų ir pagalbinių medžiagų, įskaitant chemines medžiagas ir preparatus bei kurą, sąrašai, jų kiekiai;

11.7. paimamo vandens ir nuotekų kiekiai, energijos poreikis, jų šaltiniai, žaliavų ir medžiagų naudojimo gamyboje ir susidarančių atliekų kiekiai, išgaunamų naudingųjų iškasenų kiekiai;

11.8. gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas ir priemonės jam įgyvendinti. Jame turi būti numatytos gamtos išteklių ir energijos taupymo, atliekų mažinimo, veiklos aplinkosauginės priežiūros priemonės, apibrėžiami uždaviniai ir planuojami veiksmai priemonėms įgyvendinti;

11.9. visi teršalų išmetimo šaltiniai;

11.10. planuojami išmetamų į orą, išleidžiamų į vandenį ir patenkančių į žemę teršalų kiekiai, jų kilmė, sudėtis, išmetimų trukmė bei kitos charakteristikos (temperatūra, pH ir pan.);

11.11. esamos ir planuojamos nuotekų valymo, išmetamų į orą teršalų valymo ir apsaugos nuo triukšmo bei vibracijos priemonės;

11.12. planuojami atliekų susidarymo kiekiai, susidarymo šaltiniai, naudojimo ar šalinimo būdai;

11.13. veiklos poveikio aplinkos kokybei prognozė pagal Leistinų taršos normų nustatymo ir taršos poveikio aplinkai prognozės metodus;

11.14. galima oro, vandens, žemės taršos prognozė, esant neatitiktinėms veiklos sąlygoms ir priemonės galimai taršai išvengti ar ją riboti, susidarius šiame punkte paminėtoms neatitiktinėms veiklos sąlygoms;

11.15. aplinkos oro taršos mažinimo priemonės, esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms, kai tokias priemones nustatyti įpareigoja Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 9 straipsnis ir 10 straipsnio 3 dalis;

11.16. ūkio subjektų aplinkos monitoringas;

11.17. avarijų prevencijos ir jų padarinių apribojimo priemonės, pateikiant Avarijų likvidavimo plano titulinį lapą;

11.18. paraiškos pateikimo deklaracija (4 priedo 1 priedėlis), patvirtinanti, kad paraiškoje pateikiami duomenys yra teisingi, tikslūs ir išsamūs;

11.19. priemonės ūkinės veiklos nutraukimo atveju (baigus ūkinės veiklos objekto eksploatavimą), kurios mažintų potencialią taršos grėsmę keliančių veiklos liekanų sutvarkymą pagal galiojančius aplinkosauginius reikalavimus;

11.20. visi paraiškai užpildyti reikalingi kodai surašomi pagal tuo metu galiojančias valstybinės statistinės ataskaitos formų užpildymo instrukcijas.

12. Be 11 punkte nustatytų reikalavimų, taikomų tiek 1-ojo, tiek 2-ojo priedo įrenginiams, paraiškoje leidimui 1-ojo priedo įrenginiams turi būti:

12.1. veiklos(-ų) rūšis(-ys) pagal šių Taisyklių 1-ojo priedo veiklų numeraciją, taip pat gamybos projektinis pajėgumas arba galingumas, dėl kurio įrenginys priskiriamas prie 1-ojo priedo įrenginių;

12.2. palyginimas, kiek įmonėje naudojama technologija, veiklos metodai ir priemonės atitinka GPGB informacinius dokumentus, įskaitant žaliavų, vandens, energijos suvartojimą, nuotekų atliekų susidarymą, teršalų išmetimą, triukšmą ir vibraciją;

12.3. jei esamas gamybos būdas nepasiekia GPDB lygio arba jei įmonėje GPGB netaikomas, turi būti pateiktas parengtas aplinkosaugos veiksmų planas GPGB pasiekti. Aplinkosaugos veiksmų plane turi būti apibrėžti uždaviniai, nurodytas jų įgyvendinimo laikas ir numatytas aplinkosaugos veiksmų plano finansavimas.

13. Paraiškai rengti gali būti naudojami duomenys ir informacija (planai, schemos, ištraukos, išrašai ir pan.) iš teritorijų planavimo dokumentų, parengtų ir patvirtintų pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą (Žin.,1995, Nr. 107-2391), ir poveikio aplinkai vertinimo dokumentų, parengtų vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin., 2000, Nr. 39-1092), taip pat duomenys, panaudoti nustatant leistinas taršos normas.

14. Tam tikroms 1-ojo priedo veiklos rūšims Aplinkos ministerija gali patvirtinti kitokią, tik šioms veiklos rūšims būdingą paraiškos formą.

15. Prie paraiškos pridedama:

15.1. ūkinės veiklos objekto sklypo planas (schema) su pažymėtais taršos šaltiniais;

15.2. sprendimas, gautas Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo poveikio aplinkai požiūriu, kai ūkinei veiklai atliktas poveikio aplinkai vertinimas;

15.3. išmetamų į orą teršalų inventorizacijos duomenys arba leistinos taršos į aplinkos orą paskaičiavimo dokumentai;

15.4. išmetamų į aplinką teršalų ribinių verčių nustatymas (paskaičiavimas) ir poveikio aplinkos kokybei prognozės pagal 3 priede nurodytus leistinų taršos normų nustatymo metodus;

15.5. vandens tiekimo ir nuotekų priėmimo sutartys su vandens tiekimo įmonėmis (1-ojo priedo įrenginiams arba kai toks reikalavimas nustatytas kitais teisės aktais);

15.6. paraišką derinusių suinteresuotų institucijų išvados;

15.7. ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymo programa;

15.8. veiklos vykdytojas gali prie paraiškos pridėti ir kitus, su ūkine veikla susijusius duomenis, informaciją, planus, schemas, taršos stebėjimo grafikus ir t. t.

16. Veiklos vykdytojas gali nurodyti, kokius duomenis jis laiko komercine, valstybės ar tarnybos paslaptimi. Tokia informacija neįrašoma į paraišką, bet pateikiama specialiame voke. Veiklos vykdytojo nurodyti duomenys, kurie pagal Lietuvos Respublikos galiojančius įstatymus priskirti prie įslaptintos informacijos, negali būti platinami ar kitaip pateikiami tretiesiems asmenims be raštiško veiklos vykdytojo sutikimo.

17. RAAD turi teisę pareikalauti veiklos vykdytojo pateikti daugiau oficialių duomenų ir informacijos, negu to reikalaujama šių taisyklių ir 11, 12, 13, 15 ir 16 punktuose, jeigu pateiktų duomenų aiškiai nepakanka leidimo sąlygoms nustatyti.

18. Rengdamas paraišką, veiklos vykdytojas gali:

18.1. paraiškoje nenurodyti vandens bei kitų gamtos išteklių naudojimo duomenų, kai bendras paimamo vandens ar kitų gamtos išteklių kiekis mažesnis, negu nustatyta šių Taisyklių 2-ajame priede pateikiamuose kriterijuose;

18.2. paraiškoje nenurodyti duomenų apie išleidžiamus su nuotekomis teršalus, kai bendras nuotekų kiekis (lietaus nuotekų atveju – teritorijos plotas, nuo kurio lietaus nuotekos surenkamos) yra mažesnis negu nustatyta šių Taisyklių 2-ajame priede pateikiamuose kriterijuose, jeigu kitais teisės aktais nenustatyta kitaip;

18.3. paraiškoje nenurodyti duomenų apie išmetamus į aplinkos orą teršalus, kai teršalų bendras kiekis yra mažesnis negu nustatyta šių Taisyklių 2-ajame priede pateikiamuose kriterijuose;

18.4. paraiškoje nenurodyti duomenų apie į orą išmetamus teršalus iš stacionarių degimo šaltinių, kurių šiluminis našumas yra mažesnis, negu nustatyta šių taisyklių 2-ajame priede pateikiamuose kriterijuose.

19. Planuojamai ūkinei veiklai, kuriai privalomas poveikio aplinkai vertinimas, veiklos vykdytojas paraišką leidimui gauti gali rengti tik nustatytąja tvarka atlikęs poveikio aplinkai vertinimą ir iš atsakingos institucijos gavęs teigiamą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo.

PARAIŠKOS LEIDIMUI GAUTI PATEIKIMAS

20. Parengtą paraišką leidimui gauti veiklos vykdytojas suderina su vietos savivaldos institucija.

21. Su vietos savivaldos institucija suderintą paraišką kartu su 15, 16 ir 17 punktuose nurodytais pridedamais dokumentais veiklos vykdytojas pateikia RAAD.

22. RAAD, atsižvelgdamas į veiklos vietą ir pobūdį, aplinkos sąlygas, turi teisę pareikalauti, kad veiklos vykdytojas suderintų paraišką ir su kitomis suinteresuotomis institucijomis. Su Aplinkos ministerijos reguliavimo sričiai priklausančiomis institucijomis paraišką suderina RAAD.

23. Veiklos vykdytojas, pateikdamas RAAD paraišką leidimui gauti, atnaujinti, koreguoti 1-ojo priedo įrenginiams, prideda jos įrašą kompiuterinėje laikmenoje.

24. Priėmęs paraišką leidimui gauti, atnaujinti, koreguoti, RAAD:

24.1. tituliniame paraiškos lape atžymi gavimo datą ir paraišką užregistruoja;

24.2. per mėnesį nuo paraiškos gavimo datos patikrina, ar paraiška paduota pagal šių Taisyklių reikalavimus ir įvertina duomenų pakankamumą leidimo sąlygoms nustatyti.

25. Jei paraiška neatitinka šių Taisyklių reikalavimų ar nepakanka duomenų paraiškos įvertinimui ir leidimo sąlygoms nustatyti, raštu nurodo pareiškėjui trūkumus ir nustato terminą jiems pašalinti. Jei pareiškėjas per nurodytą laiką nurodytų trūkumų nepašalina, paraiška laikoma

nepriimta ir grąžinama pareiškėjui. Paraiškos priėmimo data laikoma paraiškos pateikimo data po trūkumų pašalinimo.

26. RAAD apie paraiškos priėmimą išduoti ar atnaujinti leidimą 1-ojo priedo įrenginiams informuoja visuomenę šių taisyklių IV skyriuje nustatyta tvarka.

27. Jeigu pagal motyvuotą RAAD išvadą veikla 1-ojo priedo įrenginyje gali turėti ženklų neigiamą poveikį kitos valstybės aplinkai arba jeigu kita valstybė to reikalauja, RAAD parengia atitinkamą informaciją ir pateikia ją Aplinkos ministerijai;

27.1. informacija rengiama ir pateikiama aplinkos apsaugos institucijai tos valstybės, kurios aplinką gali neigiamai paveikti įrenginyje vykdoma veikla Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

28. Informacijos apsikeitimas su aplinkos apsaugos institucija tos valstybės, kurios aplinką gali neigiamai paveikti įrenginyje vykdoma veikla, atliekamas pagal susitarimus dėl dvišalio bendradarbiavimo.

LEIDIMO RENGIMAS

29. Pagal šių Taisyklių 5 priedo pavyzdinę formą leidimą rengia RAAD.

30. Leidimui parengti naudojami šie duomenys ir dokumentai:

30.1. paraiška; prie jos pagal šių Taisyklių 15 punktą pridedami dokumentai bei pagal 17 punktą gauti papildomi oficialūs duomenys;

30.2. suinteresuotų asmenų (visuomenės) pateikta informacija ir pastabos;

30.3. RAAD surinkti duomenys ir informacija;

30.4. planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo bei vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo (PAOV) ataskaitų duomenys, kai tokie vertinimai atlikti;

30.5. GPGB informaciniai dokumentai (ši nuostata taikoma tik leidimui 1-ojo priedo įrenginiams);

30.6. Lietuvos Respublikoje nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės, įskaitant triukšmo ir vibracijos normas;

30.7. Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai, įskaitant Seime ratifikuotas tarptautines sutartis.

31. Leidime nurodoma, kuo remiantis svarbiausios leidimo sąlygos yra grindžiamos.

32. Leidimo turinį sudaro:

32.1. bendra informacija apie ūkinę veiklą ir leidimą;

32.2. paraiškos duomenų įvertinimas;

32.3. leidimo sąlygos.

33. Bendroje informacijoje apie ūkinę veiklą ir leidimą nurodoma:

33.1. leidimą išduodančio RAAD pavadinimas, adresas, leidimo išdavimą patvirtinančio asmens parašas, data;

33.2. leidimo registracijos numeris ir galiojimo laikas;

33.3. informacija, kuri laikoma komercine paslaptimi (jei tokia yra);

33.4. sprendimų dėl leidimo išdavimo ar atnaujinimo apskundimo tvarka, apskundimo terminas ir institucija, kuriai skundas gali būti paduotas;

33.5. ūkinės veiklos objekto (veiklos vykdytojo) pavadinimas, adresas, telefono numeris, kodas;

33.6. įrenginio savininkas, jo adresas;

33.7. veiklos vieta;

33.8. veiklos rūšis ar veiklų rūšys, taip pat gamybos pajėgumas arba galingumas, dėl kurio įrenginiui reikia leidimo;

33.9. bendra informacija apie įmonę pagal šių Taisyklių 11.5 punktą;

33.10. veiklos aplinkosauginis valdymas ir kontrolė.

34. Leidimo dalyje dėl paraiškos duomenų įvertinimo RAAD nurodo, kodėl atmetami arba keičiami paraiškos duomenys. RAAD išvados turi būti pagrįstos ir padarytos, išanalizavus duomenis apie:

34.1. veiklos vietą pagal teritorijų planavimo ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentus bei statinio projekto aplinkos apsaugos dalį;

34.2. taršą pagal išmetamų teršalų kiekius ir jų pavojingumą;

34.3. atliekų tvarkymą pagal susidarančių ir šalintinų atliekų kiekius;

34.4. avarijų prevencijos ir jos pasekmių likvidavimo priemones, patikrinant, ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka veiklos vykdytojas turi pasitvirtinęs ir suderinęs su specialiosiomis ir valstybinę priežiūrą vykdančiomis institucijomis Avarijų likvidavimo planą;

34.5. paraišką derinusių institucijų išvadas;

34.6. savivaldybių, suinteresuotų asmenų bei visuomenės ir kitų institucijų komentarus dėl leidimo išdavimo;

34.7. gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planą, parengtą pagal šių Taisyklių 11.8 punkto reikalavimus. RAAD, nustatęs, kad pateiktame plane nepakankamos veiklos priežiūros, gamtos išteklių taupymo, išmetamų teršalų ar atliekų mažinimo priemonės, nurodo, kuriomis leidimo sąlygomis įtvirtinamos papildomos priemonės;

34.8. aplinkosaugos veiksmų planą GPGB lygiui pasiekti (ši nuostata taikoma tik 1-ojo priedo įrenginiams). Šio plano įvertinime nurodomas laikas, per kurį veiklos vykdytojas įpareigojamas pasiekti GPGB lygį.

35. Leidimo sąlygose turi būti:

35.1. reikalavimai gamtos išteklių, įskaitant vandens, energijos, žaliavų, pagalbinių medžiagų, cheminių medžiagų bei jų preparatų ir kuro naudojimui.

Leidimo sąlygos turi užtikrinti, kad gamtos ištekliai būtų naudojami efektyviai ir būtų laikomasi Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plano, parengto pagal šių Taisyklių 11.8 punkto reikalavimus;

35.2. reikalavimai teršalų išmetimui į aplinkos orą, jų išleidimui į aplinką, įskaitant išleidimą su nuotekomis:

35.2.1. leidimo sąlygose nustatomos išmetamų teršalų ribinės vertės turi užtikrinti, kad vykdant veiklą nebūtų viršijamos aplinkos kokybės normos;

35.2.2. leidimo sąlygos nustatomos kiekvienam teršalų išmetimo į aplinką šaltiniui, (pvz., kaminui) pagal galiojančias išmetamų teršalų bei aplinkos kokybės normas ir Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, atsižvelgiant į vietovės aplinkos sąlygas bei į įmonės technines ir ekonomines galimybes;

35.2.3. 1-ojo priedo įrenginiams išmetamų teršalų ribinės vertės nustatomos, vadovaujantis GPGB informaciniais dokumentais. Jeigu pramonės sektoriui GPGB informacinių dokumentų dar neparengta, tai išmetamų teršalų ribinės vertės 1-ojo priedo įrenginiams irgi nustatomos pagal galiojančias išmetamų teršalų bei aplinkos kokybės normas ir Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, atsižvelgiant į vietovės aplinkos sąlygas bei į įmonės technines ir ekonomines galimybes. Šiuo atveju galiojančios išmetamų teršalų normos taikomos kaip minimalūs reikalavimai;

35.2.4. esamiems 1-ojo priedo įrenginiams, kai dėl techninių ir ekonominių sąlygų tam tikrą laiko tarpą yra neįmanoma pasiekti išmetamų teršalų ribinių verčių, nustatytų, vadovaujantis GPGB informaciniais dokumentais, iki 2007 m. sausio 1 d. leidžiama taikyti laikinas išmetamų teršalų vertes, nustatytas pagal šių Taisyklių 3 priede pateikiamus metodus;

35.3. reikalavimai aplinkos monitoringui, jam vykdyti naudojamiems metodams ir priemonėms;

35.4. reikalavimai triukšmo ir vibracijos kontrolei ir triukšmo bei vibracijos mažinimo priemonėms;

35.5. reikalavimai žemės taršos kontrolei ir jos mažinimo priemonėms;

35.6. reikalavimai atliekų vengimo, jų panaudojimo ir šalinimo priemonėms;

35.7. reikalavimai avarijų prevencijos ir jų pasekmių likvidavimo priemonėms;

35.8. reikalavimai priemonėms, susijusioms su neatitiktinėmis veiklos sąlygomis, įskaitant planus esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms;

35.9. reikalavimai Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka rengiamų ataskaitų, įskaitant ataskaitas dėl duomenų pateikimo apie pagrindinius teršalus ir jų šaltinius iš 1- ojo priedo įrenginių, pateikimui.

36. Rengdamas leidimą, RAAD:

36.1. nepildo tų leidimo punktų, apie kuriuos pagal Taisyklių 18 punktą paraiškoje veiklos vykdytojas gali nepateikti duomenų;

36.2. gali pareikalauti iš veiklos vykdytojo papildomos oficialios informacijos bei tartis ir derybų būdu spręsti su juo visus ginčytinus klausimus.

37. RAAD, leidimo rengimo metu gavęs iš kitų kompetentingų institucijų, suinteresuotų asmenų ir visuomenės veiklos vykdytojui nepalankios informacijos, nedelsdamas turi informuoti veiklos vykdytoją ir nustatyti terminą atsikirtimams pateikti.

LEIDIMO IŠDAVIMAS

38. Parengtą ir su veiklos vykdytoju aptartą leidimo projektą RAAD siunčia vietos savivaldos institucijai susipažinti. Iki nepriimtas RAAD sprendimas išduoti ar atnaujinti leidimą, arba atsisakyti jį išduoti ar atnaujinti, vietos savivaldos institucija turi teisę raštu pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl leidimo projekto dalies, kurioje vykdomos veiklos sąlygos iš esmės neatitinka vietos savivaldos institucijos suderintoje paraiškoje numatytų sąlygų. RAAD turi atsižvelgti į šias vietos savivaldos pateiktas pastabas ir pasiūlymus arba motyvuotai jų atsisakyti. Bet kuriuo atveju galutinį sprendimą išduoti leidimą ar atsisakyti jį išduoti priima RAAD.

39. RAAD priima sprendimą išduoti leidimą tik įsitikinęs, kad:

39.1. vykdoma veikla nepažeis tai vietovei nustatytų aplinkos kokybės normų;

39.2. veiklos vykdytojas pajėgus vykdyti taršos šaltinių ir poveikio aplinkai monitoringą pagal leidimo sąlygose nustatytus aplinkos monitoringo reikalavimus;

39.3. veiklos vykdytojas pajėgus įgyvendinti leidime nustatytas gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo, aplinkos apsaugos ir avarijų prevencijos priemones.

40. Leidimas išduodamas arba motyvuotai atsisakoma jį išduoti per 60 dienų – 2-ojo priedo įrenginiams ir per 90 dienų – 1-ojo priedo įrenginiams. Terminas skaičiuojamas nuo paraiškos gavimo regiono aplinkos apsaugos departamente datos.

RAAD gali pratęsti terminą leidimui išduoti arba priimti sprendimui atsisakyti jį išduoti, jeigu veiklos vykdytojas ar savivaldos institucija prieštarauja leidimo projektui ir projekto parengimui reikia tęsti derybas. Tačiau visais atvejais terminas leidimui išduoti, atnaujinti ar koreguoti, arba priimti sprendimui atsisakyti jį išduoti, atnaujinti ar koreguoti neturi būti ilgesnis nei 90 dienų – leidimui 2-ojo priedo įrenginiams ir 120 dienų – 1-ojo priedo įrenginiams.

41. RAAD, priėmęs sprendimą išduoti ar atnaujinti leidimą 1-ojo priedo įrenginiams, informuoja apie tai visuomenę šių taisyklių IV skyriuje nustatyta tvarka.

42. Leidimas parengiamas 4 egz. (1-as – leidimo gavėjui, 2-as – vietos savivaldos institucijai, 3-ias – RAAD, 4-as – RAAD miesto ar rajono aplinkos apsaugos agentūrai, patvirtinamas RAAD direktoriaus parašu ir antspaudu. Pagal nustatytą tvarką leidimui suteikiamas atitinkamas unifikuotas registracijos numeris. Kartu su archyviniu leidimo egzemplioriumi RAAD saugomi visi su šio leidimo išdavimo, atnaujinimo, koregavimo procedūromis susiję dokumentai.

LEIDIMO ATNAUJINIMAS, KOREGAVIMAS IR PANAIKINIMAS

43. Išduotas leidimas atnaujinamas:

43.1. pasikeitus leidimo turėtojui;

43.2. įvykus esminiam ūkinės veiklos pasikeitimui;

43.3. pasibaigus leidimo galiojimo laikui.

Maksimalus leidimo galiojimo laikas yra 8 metai. RAAD, atsižvelgdamas į planuojamus pokyčius, leidimą gali išduoti trumpesniam laikotarpiui.

44. Pasikeitus leidimo turėtojui, išduodamas naujas leidimas, paliekant ankstesnįjį registracijos numerį.

45. Veiklos vykdytojas privalo pranešti RAAD apie planuojamus įrenginio arba jame vykdomos ūkinės veiklos esminius pakeitimus.

46. RAAD, gavęs šių taisyklių 45 punkte nurodytą pranešimą, įvertina, ar įrenginio arba jame vykdomų veiklų pakeitimai priskirtini prie esminių ūkinės veiklos pakeitimų. Jeigu pakeitimai priskirtini prie esminių ūkinės veiklos pakeitimų, tai RAAD per 21 dieną nuo pranešimo apie pakeitimus datos apie tai informuoja veiklos vykdytoją, kad įrenginiui reikia atnaujinti leidimą.

47. Atnaujinto leidimo dėl esminių ūkinės veiklos pakeitimų bei pasibaigus leidimo galiojimo laikui, gavimui rengiama nauja paraiška ir RAAD sprendimas išduoti atnaujintą leidimą priimamas šiose Taisyklėse nustatyta tvarka leidimui gauti.

48. Išduotas leidimas koreguojamas, jeigu:

48.1. leidime pastebėti klaidingi duomenys ar klaidingi įrašai;

48.2. leidimo sąlygos iš dalies nebeatitinka pakitusių teisės aktų normų ar Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų;

48.3. pakito GPGB, suteikiantis galimybę ženkliai sumažinti taršą dėl pernelyg didelių išlaidų (ši nuostata taikoma tik 1-ojo priedo įrenginiams).

49. Leidimas koreguojamas veiklos vykdytojo arba regiono aplinkos apsaugos departamento iniciatyva. Koreguojama tik ta leidimo dalis, dėl kurios atsirado šiame punkte numatyta pareiga iš dalies keisti leidimo sąlygas. Paraiška koreguojamai leidimo daliai rengiama ir RAAD sprendimas išduoti leidimo papildymą priimamas šiose Taisyklėse nustatyta tvarka leidimui gauti.

50. Išduotas ar atnaujintas leidimas panaikinamas, jeigu:

50.1. vykdoma veikla neatitinka sąlygų, nustatytų leidime;

50.2. leidimas buvo išduotas ar atnaujintas, remiantis veiklos vykdytojo pateiktais melagingais duomenimis;

50.3. įvykus esminiam ūkinės veiklos pasikeitimui, leidimo turėtojas nesikreipia dėl leidimo atnaujinimo.

51. Apie ketinimą panaikinti leidimą jo turėtojas įspėjamas raštu ne vėliau kaip prieš 30 dienų.

52. Panaikinus leidimą, jo turėtojas apie tai informuojamas raštu, nurodant panaikinimo priežastis.

53. RAAD periodiškai, ne rečiau kas 12 mėnesių, turi patikrinti, ar įrenginyje vykdoma veikla atitinka išduoto, atnaujinto ar koreguoto leidimo sąlygas.

54. Leidimo projektų, išduotų, atnaujintų, pakoreguotų leidimų ar informacijos apie jų panaikinimą pateikimo vietos savivaldos institucijoms tvarką nustato RAAD kartu su vietos savivaldos institucijomis.

IV. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR JOS DALYVAVIMAS LEIDIMŲ IŠDAVIMO PROCEDŪROJE

55. Visuomenės informavimą (skelbimus per žiniasklaidą) ir jos dalyvavimą leidimų išdavimo procedūroje organizuoja RAAD.

56. RAAD ne vėliau kaip per 10 dienų po paraiškos leidimui gauti 1-ojo priedo įrenginiams priėmimo informuoja apie tai visuomenę (26 punktas) per miesto, rajono ar respublikinę spaudą, savivaldybės skelbimų lentoje, esant galimybei, – per radiją ir televiziją. Pranešime turi būti nurodyta:

56.1. kur ir kokiam ūkinės veiklos objektui (įrenginiui) planuojama išduoti leidimą;

56.2. kas yra veiklos vykdytojas;

56.3. kur ir kada galima susipažinti su informacija;

56.4. kam ir iki kurio laiko teikti motyvuotus (pagrįstus) pasiūlymus leidimo išdavimo klausimu.

57. Visuomenės atstovas, teikdamas motyvuotus bei pagrįstus pasiūlymus leidimo išdavimo klausimu privalo nurodyti savo vardą, pavardę (pavadinimą), adresą, telefoną.

58. RAAD gautus iš visuomenės motyvuotus bei pagrįstus pasiūlymus turi užregistruoti ir atsižvelgti į juos rengdamas leidimą.

59. RAAD ne vėliau kaip per 10 dienų po leidimo 1-ojo priedo įrenginiams išdavimo ar atnaujinimo (41 punktas**)** informuoja apie tai visuomenę per miesto, rajono ar respublikinę spaudą, savivaldybės skelbimų lentoje, esant galimybei, – per radiją ir televiziją, nurodydamas kada, kokiai veiklai ir kokiam veiklos vykdytojui išduotas ar atnaujintas leidimas.

60. Už dokumentų kopijas pareiškėjas atsiskaito Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

61. Visuomenės prašymu informaciją, susijusią su leidimo išdavimu ar atnaujinimu, taip pat ir leidimų bazėje kaupiamus duomenis RAAD pateikia įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

V. LEIDIMŲ DUOMENŲ BAZĖ

62. RAAD registruoja gautas paraiškas bei išduotus, atnaujintus, koreguotus ar panaikintus leidimus, tvarko jo veiklos regione išduotų, atnaujintų, koreguotų ir panaikintų leidimų duomenų bazę ir atsako už joje kaupiamos informacijos patikimumą.

63. Leidimų duomenų bazėje kaupiami duomenys apie išduotus, atnaujintus, koreguotus ir panaikintus leidimus bei apie svarbiausius leidimuose normuojamus išmetamus teršalus ir taršos šaltinius. Šioje duomenų bazėje privalo būti ir stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, kuriems nustatyti leistinos taršos normatyvai, sąrašas.

Duomenys, išskyrus informaciją, kuri laikoma komercine paslaptimi, darbo valandomis turi būti prieinami visuomenei Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės įstaigų įstatymo (Žin., 2000, Nr. 10-236) nustatyta tvarka.

64. Aplinkos ministerija nustatyta tvarka teikia Europos Komisijai informaciją apie 1-ojo priedo įrenginiams nustatytas išmetamų teršalų ribines vertes, išmetamus teršalus, taršos šaltinius ir GPGB taikymą.

VI. GPGB IR KITOS INFORMACIJOS APIE ŠVARESNES TECHNOLOGIJAS DUOMENŲ BAZĖ

65. Aplinkos ministerija kaupia informaciją rašytinėje ir elektroninėje formoje apie Europos Sąjungos parengtus GPGB bei kitas švaresnes technologijas, organizuoja ir koordinuoja GPGB, tinkamų Lietuvos ūkiui, atranką, GPGB rekomendacijų, anotacijų atitinkamam pramonės sektoriui, kitos reikiamos informacinės medžiagos apie GPGB ir kitas švaresnes technologijas parengimą.

66. Aplinkos ministerija anotacijas, rekomendacijas apie GPGB ir informaciją apie kitas švaresnes technologijas teikia RAAD ir atitinkamam pramonės sektoriui.

67. Aplinkos ministerija sistemina ir tvarko GPGB ir kitos informacijos apie švaresnes technologijas duomenų bazę, sudaro veiklos vykdytojams galimybę naudotis ja per internetą. Duomenų bazėje turi būti ši informacija – anotacijos, rekomendacijos apie GBGP ir kitas švaresnes technologijas, institucijos, kurioje galima gauti išsamią informaciją šiais klausimais, pavadinimas, adresas, telefonas.

VII. LEIDIMO SĄLYGŲ IR LEIDIMŲ IŠDAVIMO TVARKOS LAIKYMOSI KONTROLĖ

68. RAAD tiesiogiai atsako už leidimuose nustatytų reikalavimų laikymosi įmonėse kontrolę.

69. Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcija, vadovaudamasi aplinkos ministro tvirtinamais valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės nuostatais, prižiūri RAAD veiklą išduodant, atnaujinant, koreguojant ir panaikinant leidimus.

70. Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija turi teisę teikti privalomus nurodymus RAAD, atšaukti jų sprendimus dėl išduotų, koreguotų, atnaujintų bei panaikintų leidimų.

VIII. ATSAKOMYBĖ IR GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

71. Šių Taisyklių laikymąsi kontroliuojančios valstybinės aplinkos apsaugos institucijos ir pareigūnai turi teises ir pareigas, nustatytas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

72. Veiklos vykdytojui taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta atsakomybė, jeigu jis:

72.1. neturėdamas šiose Taisyklėse nustatyto leidimo eksploatuoja įrenginį arba stacionarų ūkinės veiklos objektą, kuriam pagal šias Taisykles reikia gauti leidimą;

72.2. nesilaiko leidimuose nustatytų sąlygų;

72.3. nesilaiko pagal šias Taisykles priimtų RAAD ar kitų, valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančių, pareigūnų teisėtų privalomų nurodymų.

73. Jeigu dėl šių Taisyklių 72 punkte numatytų pažeidimų padaroma žala aplinkai, žmogui ar turtui, tai veiklos vykdytojas privalo atlyginti padarytus nuostolius Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

74. Veiklos vykdytojas gali apskųsti RAAD veiksmus ar neveikimą, susietus su leidimų išdavimu, atnaujinimu, koregavimu arba leidimo panaikinimu, Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai.

75. Jeigu veiklos vykdytojas nesutinka su Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos sprendimu, jis įstatymų nustatyta tvarka gali kreiptis į teismą.

IX. ĮSIGALIOJIMAS

76. Šių Taisyklių reikalavimai taikomi:

76.1. naujiems 1-ojo priedo įrenginiams – nuo 2004 m. sausio 1 d.;

76.2. esamiems 1-ojo priedo įrenginiams – nuo 2004 metų sausio 1 d. po to, kai pasibaigia įmonei anksčiau išduoto Gamtos išteklių naudojimo leidimo galiojimo laikas. Po 2007 m. spalio 31 d. jokie 1-ojo priedo įrenginiai negali būti eksploatuojami be pagal šias Taisykles išduoto leidimo;

76.3. 2-ojo priedo įrenginiams – nuo 2004 m. sausio 1 d. po to, kai pasibaigia įmonei anksčiau išduoto Gamtos išteklių naudojimo leidimo galiojimo laikas.

77. Veiklos vykdytojo prašymu šios Taisyklės gali būti pradėtos taikyti anksčiau negu nurodyta šių Taisyklių 76 punkte, tačiau ne anksčiau kaip nuo 2004 m. sausio 1 d.

_____

1 priedas

VEIKLOS RŪŠYS, PAGAL KURIAS NUSTATOMA, AR STACIONARIAM ŪKINĖS VEIKLOS OBJEKTUI REIKIA TURĖTI LEIDIMĄ PAGAL REIKALAVIMUS, NUMATYTUS 1-OJO PRIEDO ĮRENGINIAMS

1. Energetikos pramonė

1.1. Kurą deginantys įrenginiai, kurių nominalus šiluminis galingumas didesnis kaip 50 MW.

1.2. Naftos ir dujų perdirbimo įrenginiai.

1.3. Kokso krosnys.

1.4. Anglies dujofikavimo ir suskystinimo įrenginiai.

2. Metalų gamyba ir apdirbimas

2.1. Metalo rūdos (įskaitant sulfidinę rūdą) kalcinavimo arba kaitinimo įrenginiai.

2.2. Įrenginiai ketui arba plienui (pirminio arba antrinio lydymo), įskaitant nepertraukiamą liejimą, gaminti, kurių pajėgumas didesnis kaip 2,5 tonos per valandą.

2.3. Juodųjų metalų apdirbimo įrenginiai:

2.3.1. karšto valcavimo staklės, kurių pajėgumas didesnis kaip 20 tonų plieno per valandą;

2.3.2. kalvės, turinčios kūjus, kurių kiekvieno energija didesnė kaip 50 kilodžaulių ir kurių kaloringumas didesnis kaip 20 MW;

2.3.3. įrenginiai, skirti dengimui apsauginėmis lydyto metalo dangomis, kurių įkrova didesnė kaip 2 tonos plieno per valandą.

2.4. Juodųjų metalų liejyklos, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.

2.5. Įrenginiai:

2.5.1. neapdirbtiems spalvotiesiems metalams iš rūdos, koncentratų arba antrinių žaliavų gaminti naudojant metalurginius, cheminius arba elektrolitinius procesus;

2.5.2. spalvotiesiems metalams, įskaitant regeneruotus produktus (taurinimas, liejimas, ir kt.), lydyti, įskaitant legiravimą, kai švino ir kadmio lydymo pajėgumas didesnis kaip 4 tonas per valandą, o visų kitų metalų – 20 tonų per valandą.

2.6. Įrenginiai, kurių dengimo vonių tūris didesnis kaip 30 m^3, metalų ir plastinių medžiagų paviršiams apdoroti elektrolizės arba cheminiais procesais.

3. Naudingųjų iškasenų pramonė

3.1. Įrenginiai, cemento klinkeriui gaminti rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 500 tonų per dieną, arba kalkėms rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną, arba kitose aukštakrosnėse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną.

3.2. Įrenginiai asbestui ir produktams iš asbesto gaminti.

3.3. Įrenginiai stiklui, įskaitant ir stiklo pluoštą, kurių lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną, gaminti.

3.4. Įrenginiai mineralinėms medžiagoms lydyti, įskaitant mineralinio pluošto gamybą, kurių lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.

3.5. Įrenginiai keraminiams gaminiams degimo būdu gaminti, ypač stogų čerpėms, plytoms, ugniai atsparioms plytoms, čerpėms, molio dirbiniams arba porcelianui, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną ir/arba kurių degimo krosnies pajėgumas didesnis kaip 4 m^3, o vienos krosnies džiovinimo talpa didesnė kaip 300 kg/m^3.

4. Chemijos pramonė

Gamyba pagal šioje dalyje apibrėžtų veiklos rūšių kategorijas yra medžiagų arba medžiagų grupių, išvardytų 4.1 ir 4.6 antraštėse, pramoninio masto gamyba chemiškai jas perdirbant.

4.1. Chemijos įrenginiai pagrindinėms organinėms cheminėms medžiagoms gaminti:

4.1.1. angliavandeniliams (linijiniams arba cikliniams; sotiesiems arba nesotiesiems, alifatiniams arba aromatiniams);

4.1.2. deguonies turintiems organiniams junginiams: alkoholiui, aldehidams, ketonams, karboksirūgščiai, esteriams, acetatams, eteriams, peroksidams, epoksidinėms dervoms;

4.1.3. sieros turintiems organiniams junginiams;

4.1.4. azoto turintiems organiniams junginiams: aminams, amidams, nitrozo ir nitro junginiams, arba nitratams, nitrilams, cianatams, izocianatams;

4.1.5. fosforo turintiems organiniams junginiams;

4.1.6. halogenintiems angliavandeniliams;

4.1.7. metalo organiniams junginiams;

4.1.8. bazinėms plastinėms medžiagoms (polimeriniam sintetiniam pluoštui ir pluoštui, turinčiam celiuliozės);

4.1.9. sintetiniam kaučiukui;

4.1.10. dažikliams ir pigmentams;

4.1.11. paviršinio aktyvumo agentams ir medžiagoms.

4.2. Chemijos įrenginiai pagrindinėms neorganinėms cheminėms medžiagoms gaminti:

4.2.1. dujoms – amoniakui, chlorui arba vandenilio chloridui, fluorui arba vandenilio fluoridui, anglies oksidams, sieros turintiems junginiams, azoto oksidams, vandeniliui, sieros dioksidui, karbonilo chloridui (fosgenui) ir kt.;

4.2.2. rūgštims – chromo rūgščiai, fluoro vandenilio rūgščiai, fosforo rūgščiai, azoto rūgščiai, druskos rūgščiai, sieros rūgščiai, oleumui, sulfitinėms rūgštims ir kt.;

4.2.3. bazėms – amonio hidroksidui, kalio hidroksidui, natrio hidroksidui ir kt.;

4.2.4. druskoms – amonio chloridui, kalio chloratui, kalio karbonatui, natrio karbonatui, perboratui, sidabro nitratui ir kt.;

4.2.5 ne metalams, metalo oksidams arba kitiems neorganiniams junginiams – kalcio karbidui, siliciui, silicio karbidui ir kt.

4.3. Chemijos įrenginiai fosforo, azoto arba kalio trąšoms (paprastoms ar kompleksinėms) gaminti.

4.4. Chemijos įrenginiai pagrindiniams augalų apsaugos produktams ir biocidams gaminti.

4.5. Įrenginiai, kuriuose pagrindiniams farmacijos produktams gaminti naudojami cheminiai arba biologiniai būdai.

4.6. Chemijos įrenginiai sprogmenims gaminti.

5. Atliekų tvarkymas

Nepažeidžiant Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61-1726) nustatytų reikalavimų:

5.1. Įrenginiai pavojingoms atliekoms šalinti arba joms naudoti, kaip nustatyta, pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse (Žin., 1999, Nr. 63-2065; 2001, Nr. 45-1604), Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse (Žin., 2000, Nr. 96-3051; 2001, Nr. 87-3053) nustatytus reikalavimus, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną.

5.2. Įrenginiai buitinėms atliekoms deginti pagal aplinkos apsaugos normatyvinį dokumentą LAND 19-99 „Pagrindiniai atliekų deginimo reikalavimai“ (Žin.,1999, Nr. 94-2725), kai pajėgumas didesnis kaip 3 tonos per valandą.

5.3. Įrenginiai nepavojingoms atliekoms šalinti pagal Atliekų tvarkymo ir Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse nustatytus reikalavimus, kai pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną.

5.4. Sąvartynai, priimantys daugiau negu 10 tonų atliekų per dieną, arba kurių bendras pajėgumas didesnis kaip 25 000 tonų, išskyrus inertinių atliekų sąvartynus.

6. Kitos veiklos rūšys

6.1. Pramonės įmonės, kuriose gaminama:

6.1.1. celiuliozė iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų;

6.1.2. popierius ir kartonas, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.

6.2. Įmonės, kuriose atliekamas pirminis pluošto arba tekstilės apdorojimas (plovimas, balinimas, merserizavimas) arba dažymas ir kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų pluošto per dieną.

6.3. Kailių ir odų rauginimo įmonės, kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 12 tonų gatavos produkcijos per dieną.

6.4. Žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonės:

6.4.1. skerdyklos, kurių skerdienos gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną;

6.4.2. įmonės, kuriose apdorojamos ir perdirbamos maisto produktams gaminti skirtos:

6.4.2.1. gyvulinės žaliavos (išskyrus pieną), kurių galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną,

6.4.2.2. augalinės žaliavos, kurių galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 300 tonų per dieną (ketvirčio vidurkis);

6.4.3. pieno apdorojimo ir perdirbimo įmonės, kuriose per dieną pagaminama daugiau kaip 200 tonų pieno (metinis vidurkis).

6.5. Gyvulių skeletų ir atliekų šalinimo arba perdirbimo įrenginiai, kurių darbo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną.

6.6. Intensyvaus paukščių arba kiaulių auginimo įrenginiai, kuriuose yra daugiau kaip:

40 000 vietų paukščiams,

2 000 vietų mėsinėms kiaulėms (daugiau kaip 30 kg), arba

750 vietų paršavedėms.

6.7. Įrenginiai, kuriuose, naudojant organinius tirpiklius, atliekamas medžiagų, daiktų arba gaminių paviršiaus apdorojimas – taurinimas, šlichtinimas, dengimas, riebalų šalinimas, atspariu vandeniui darymas, klijavimas, dažymas, valymas arba impregnavimas ir kurių vartojimo pajėgumas didesnis kaip 150 kg per valandą arba didesnis kaip 200 tonų per metus.

Įrenginiai, kuriuose gaminama anglis (perdegta anglis) arba elektrografitas deginimo arba grafitizacijos būdu.

Pastabos:

1. Jei vienas veiklos vykdytojas tame pačiame įrenginyje arba toje pačioje vietoje vykdo keletą veiklos rūšių, išvardytų po viena paantrašte, tai tokių veiklos rūšių pajėgumai sumuojami.

2. Šiame priede „gamybos pajėgumas“ reiškia pastatyto ir įrengto įrenginio pajėgumą esant normalioms įrenginio eksploatavimo sąlygoms (= projektinį pajėgumą). Jeigu esamo įrenginio veiklos vykdytojas neplanuoja naudoti visų projektinių pajėgumų, pavyzdžiui, neprašo leidimo pastatyto ir įrengto įrenginio tam tikrai daliai, „gamybos pajėgumas“ suvokiamas kaip faktiškai naudojamų įrenginio dalių pajėgumas. Ar esamas įrenginys priskirtinas prie 1-ojo priedo įrenginių, kiekvienu konkrečiu atveju sprendžia veiklos vykdytojas derybose su leidimą išduodančia institucija.

_____

2 priedas

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS NUSTATOMA, AR STACIONARIAM ŪKINĖS VEIKLOS OBJEKTUI, NEPRISKIRTAM PRIE 1-OJO PRIEDO ĮRENGINIŲ, REIKIA LEIDIMO PAGAL REIKALAVIMUS, NUMATYTUS 2-OJO PRIEDO ĮRENGINIAMS

Stacionarūs ūkinės veiklos objektai, kurie nepriskiriami prie 1-ojo priedo įrenginių, turi turėti leidimus, kai:

1. iš paviršinio ar požeminio vandens telkinių nuosavais įrenginiais paimama ir suvartojama arba tiekiama kitiems vandens vartotojams 10 m^3/ per parą ir daugiau vandens;

2. išleidžiama į aplinką (paviršinius vandens telkinius, filtravimo įrenginius, kaupimo rezervuarus, žemdirbystės drėkinimo laukus ir kt.) 5 m^3/ per parą ir daugiau užterštų buities ar gamybinių nuotekų;

3. lietaus nuotekos surenkamos kanalizacijos tinklais iš 10 ha ar didesnių gyvenamųjų teritorijų arba nuo pramonės įmonių teritorijų bei kitų analogiškų pramonės įmonių teritorijų, labai užterštų teritorijų ir išleidžiamos į paviršinio vandens telkinius;

4. išmetama į aplinkos orą 10 tonų / per metus ar daugiau teršalų;

5. naudojamas bent vienas kietuoju kuru kūrenamas katilas, kurio kūryklos šiluminis našumas yra 0,5 MW ar daugiau;

6. naudojama stacionarus degimo šaltinis, kurio šiluminis našumas yra 1,0 MW ar daugiau;

7. deginamos atliekos, įskaitant naudotas alyvas;

8. šalinamos (sąvartynai, atliekas deginančios įmonės) ar naudojamos (išskyrus tas įmones, kurios naudoja tik savo gamybos metu susidariusias atliekas) atliekos;

9. per mėnesį susidaro 1 tona ar daugiau nepavojingų technologinių (tiesioginės gamybos) atliekų;

10. per mėnesį susidaro 50 kg ar daugiau pavojingų technologinių (tiesioginės gamybos) atliekų;

11. išgaunamos šios naudingosios mineralinės statybos medžiagos (iškasenos): žvyras, molis, lauko akmenys, dolomitas, kreidos mergelis, klintys, smėlis, monomineralinis kvarcinis smėlis, išskyrus smėlį stiklui gaminti, sapropelį, opoką, anhidridą ir organinės kilmės: durpės, nafta. Prie „2-ojo priedo įrenginių“ nepriskiriami iki 0,5 ha ploto ir iki 2,0 m gylio karjerai, kuriuos savo reikmėms ir savo žemėje naudoja žemės savininkai, žemės naudotojai ir valdytojai.

_____

3 priedas

LEISTINŲ TARŠOS NORMŲ NUSTATYMO IR TARŠOS POVEIKIO APLINKAI PROGNOZĖS METODAI

1. LEISTINOS TARŠOS (LT) Į APLINKĄ NORMATYVŲ NUSTATYMAS

1.1. Bendrosios nuostatos

1.1.1. Asmenys, kurių ūkinės veiklos objektai turi neigiamą poveikį gamtos aplinkai, privalo pagal galiojančius normatyvinius dokumentus apskaičiuoti dėl jų veiklos susidarančius gamtinės aplinkos elementų taršos lygius ir įrašyti juos į paraišką leidimui gauti.

Asmenų ūkinės veiklos objektų leistinos taršos (toliau – LT) normatyvai nustatomi, įvertinus šių objektų projektinę dokumentaciją**. Projektuojant statomus ar rekonstruojamus objektus, turi būti nustatomi tik didžiausios leistinos taršos (toliau – DLT) normatyvai, kurie nurodomi statinio projekto aplinkos apsaugos dalyje arba planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitose.**

Didžiausia leistina su nuotekomis išleisti į aplinką tarša (DLT) – tai per laiko vienetą leidžiamas su nuotekomis išleisti teršalų kiekis, apskaičiuotas pagal galiojančias nuotekų užterštumo normas ir leidžiamą išleisti nuotekų kiekį arba pagal nuotekų surinktuvo sklaidos galimybes.

Kai ūkinės veiklos objektų techninės galimybės nėra pakankamos (nėra nuotekų ar oro valymo įrenginių, valymo įrenginiai nepakankamo našumo ir pan.) DLT normatyvams pasiekti, paraiškoje leidimui gauti turi būti nurodytos konkrečios planuojamos taršos mažinimo priemonės ir jų įgyvendinimo terminai. **Tada konkrečiam aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimo laikotarpiui nustatomi laikinai leistinos taršos (toliau – LLT) normatyvai.** Šiuo atveju leidime turi būti nurodomi ir planuojami DLT normatyvai. Taip pat LLT normatyvai gali būti nustatomi valymo įrenginių remonto ar jų rekonstrukcijos laikotarpiui.

1.1.2. Ši normatyvų nustatymo tvarka netaikoma mobiliems taršos šaltiniams.

2. SU NUOTEKOMIS IŠLEIDŽIAMOS LEISTINOS TARŠOS (LT) NORMATYVŲ NUSTATYMAS

2.1. Kai ūkinės veiklos objektus eksploatuojantys asmenys naudoja nuotekų valymo įrenginius, kurių techninis lygis pakankamas išvalyti nuotekas iki leidžiamo liekamojo užterštumo, nustatyto pagal galiojančius normatyvinius dokumentus, **nustatomas didžiausios laikinai leistinos taršos (DLT) normatyvas nuotekoms į paviršinio vandens telkinius išleisti.**

2.2. Jei nuotekų išvalyti iki DLT normatyvų negalima (nėra nuotekų valymo įrenginių, įrenginiai nepakankamo našumo, pasenusi arba netinkama jų konstrukcija, yra tik mechaninio valymo įrenginiai ir kt.), gali būti nustatomas laikinai leistinos taršos (LLT) normatyvas. Tuomet planuojamiems DLT normatyvams pasiekti turi būti numatomos priemonės bei leidimuose nustatomi jų įgyvendinimo terminai. Pasibaigus leidime nustatytam LLT normatyvų galiojimo terminui, turi būti pradėtas taikyti DLT normatyvas.

Nustatytas LLT normatyvas koreguojamas, sumažėjus išmetamų teršalų kiekiui (sumažėjus gamybos apimtims, pakeitus technologiją, pradėjus eksploatuoti naują valymo įrenginių grandį arba suintensyvinus jų darbą ir pan.). Jei išmetami teršalų kiekiai laikinai sumažėja dėl sumažėjusios trumpalaikės gamybos apimties, žaliavų stokos ar kitų priežasčių, tačiau, susidarius tam tikroms sąlygoms, gali būti pasiektas ankstesnis lygis, prieš tai nustatyto LLT normatyvo keisti nereikia. LLT didinti leidžiama tik kai yra objektyvios priežastys (pvz., miestuose, prijungiant prie kanalizacijos sistemos naujus kvartalus ir kt.).

2.3. Nustatant nuotekų, išleidžiamų į paviršinio vandens telkinius, LT normatyvus, reikia vadovautis galiojančiomis nuotekų užterštumo normoms bei kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais.

2.4. Metiniai bei paros DLT (LLT) kiekiai (įrašomi į leidimus) apskaičiuojami pagal formules:

$$DLT_{m.} \ (LLT_{m.}) = \frac{C^{n}_{vid.} \times Q_{m.}}{1000 \times 1000}, \text{ t/m.;} \qquad (1)$$

čia:

$C^{n}_{vid.}$ – atitinkamos teršiančios medžiagos leidžiama vidutinė metinė koncentracija (DLK, LLK), mg/l. DLT apskaičiuojama imant $C^{n}_{vid.}$ pagal suderintą projektą arba galiojančias nuotekų užterštumo normas. LLT apskaičiuojama imant $C^{n}_{vid.}$ pagal suderintą projektą įgyvendintam etapui (pastačius mechaninę valymo įrenginių dalį ar pan.) arba apskaičiuojama pagal laboratorinių tyrimų duomenis (žr.2.6 p.);

$Q_{m.}$ – leistinas išleisti metinis nuotėkų kiekis, $m^3/m.$, nustatomas įvertinus esamus ir planuojamus išleisti nuotekų kiekius bei nuotekų surinktuvo galimybes.

$$DLT_{d} \ (LLT_{d}) = \frac{C^{n}_{\max} x Q_{d\max}}{1000x1000}, \text{ t/d;} \qquad (2)$$

čia:

DLT_d (LLT_d) – leidžiamas teršalų kiekis per parą;

C^{n}_{max} – tam tikros teršiančios medžiagos maksimali momentinė koncentracija, mg/l, imama pagal suderintą projektą ar galiojančias nuotekų užterštumo normas arba apskaičiuojama pagal 10 ir 12 formules (kai nėra projektinių rodiklių ir nepasiekiama DLT);

$Q_{d\ max}$ – maksimalus paros nuotekų kiekis, m^3/d, įvertinus vandens vartojimo, taip pat ir nuotekų išleidimo netolygumus per metus.

$$Q_{d\,max} = Q_{d\,vid.} \text{ x } K, \ m^3/d; \qquad (3)$$

čia:

$Q_{d\,vid.}$ – vidutinis paros nuotekų kiekis, m^3/d;

K – vandens vartojimo netolygumo paros koeficientas.

$$Q_{d\,vid.} = \frac{Q_{m.}}{\text{dienų sk. per metus}} \ m^3/d; \qquad (4)$$

$$K = \frac{Q_{d\,max}}{Q_{d\,vid.}} \qquad (5)$$

Kai nėra debitų matavimo duomenų, vandens vartojimo netolygumo paros koeficientas K imamas pagal normatyvinio dokumento –Vandens vartojimo normos RSN 26-90 3 lentelę.

DLT_d (LLT_d) – tai teršalų kiekis (normatyvas), kuris negali būti viršijamas.

Kaip faktinis išleistų teršalų per parą kiekis atitinka DLT_d (LLT_d), tikrinama tik viršijus tam tikros teršiančios medžiagos maksimalią momentinę koncentraciją $C^{n}_{max,}$ kuri taip pat turi būti įrašoma į leidimą.

Nustačius, kad $C_{f.} > C^{n}_{max}$, faktiškai per parą išleistas teršalų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$T_{f.} = \frac{C_{f.} x Q_{df.}}{1000x1000}, \text{ t/d;} \quad (6)$$

čia:

$C_{f.}$ – tam tikros teršiančios medžiagos faktinė koncentracija, mg/l (kai naudojamas automatinis nuotekų bandinių semtuvas, imama vidutinė paros koncentracija);

$Q_{df.}$ – faktinis per parą išleistų nuotekų kiekis, m^3/d, nustatomas bandinių ėmimo dieną (jeigu nėra apskaitos, imamas $Q_{d\,max}$).

Jeigu nustatoma faktinė koncentracija didesnė nei maksimali momentinė ir faktiškai per parą išleistas teršalų kiekis, t/d, apskaičiuotas pagal 6 formulę, viršija DLT_d (LLT_d), apskaičiuotą pagal 2 formulę, tai vertinama kaip pažeidimas.

2.5. Ilgesniam nei 1 para laikotarpiui (ketvirčiui, pusmečiui ir pan.) LT normatyvai apskaičiuojami, metinį LT normatyvą, nustatytą pagal 1 formulę, padalijus iš dienų per metus skaičiaus ir padauginus iš tam tikro laikotarpio dienų skaičiaus. Kai kuriais atvejais (gamybos sezoniškumas, azoto biologinio valymo sezoniškumas, nuotekų valymo įrenginių remontas, rekonstrukcija ir kt.) normatyvai, pareiškėjo teikimu, nustatomi atskiram konkrečiam laikotarpiui.

2.6. Nustatant LLT normatyvus, turi būti surinkta pakankamai duomenų apie tam tikros teršiančios medžiagos koncentracijos svyravimus, būdingus ūkinės veiklos objektui. Kaip gauti minėtus duomenis, kokiu dažniu reikia tirti nuotekas, nustatyta galiojančiuose normatyviniuose dokumentuose.

Tada, kai tam tikros (X) teršiančios medžiagos laboratorinių tyrimų skaičius n≥10, $C_{vid.}$ ir C_{max} teršiančių medžiagų koncentracijos apskaičiuojamos:

- pirmiausia apskaičiuojamas kurios nors teršiančios medžiagos (parametro) X_i koncentracijų aritmetinis vidurkis ($\overline{X}$):

$$\overline{X} = \frac{\sum X_i}{n}, =, \text{ mg/l;} \quad (7)$$

čia:

$\overline{X}$ - teršiančios medžiagos koncentracijų aritmetinis vidurkis, mg/l;

n – laboratorinių tyrimų, reikalingų vidurkiui apskaičiuoti, skaičius;

X_i – kurios nors teršiančios medžiagos koncentracija, mg/l;

- toliau apskaičiuojamas standartinis nuokrypis (S):

$$S = \pm \sqrt{\frac{\sum \left(X_i - \overline{X}\right)^2}{n-1}}; \quad (8)$$

- apskaičiavus $\overline{X}$ ir S, tikrinamas duomenų patikimumas. Tos koncentracijos X_i, kurių ($X_i - \overline{X}$) > 2S, turi būti atmetamos, nes yra už pasikliaujamo intervalo ribų. (Biologinio nuotekų valymo įrenginių projektavimo rekomendacijos, parengtos 1991m. Vilniaus technikos universiteto mokslinių tyrimų centro).

- atmetus nepatikimas koncentracijas, iš naujo apskaičiuojama $\overline{X}$ ir S bei patikrinama sąlyga ($X_i - \overline{X}$) ≤ 2S ir vertės ($X_i - \overline{X}$) > 2S vėl atmetamos. Tai kartojama iki šios sąlygos įvykdymo;

- po to teršiančios medžiagos vidutinė koncentracija apskaičiuojama pagal formulę:

$$C_{vid} = \overline{X} + \frac{t \times S}{\sqrt{n}}, \text{ mg/l;} \quad (9)$$

čia:

- $\overline{X}$ teršiančios medžiagos koncentracijų aritmetinis vidurkis, atmetus nepatikimas vertes, mg/l;

S – standartinis nuokrypis;

n – duomenų, panaudotų vidurkiui apskaičiuoti, skaičius;

t – Stjudento koeficientas, priklausantis nuo pasirinkto patikimumo intervalo ir duomenų skaičiaus, imamas iš 1 lentelės (nuotėkoms po biologinio valymo imama t_{80} vertės, kitoms nuotėkoms – t_{95} vertės). Tarpinėms n vertėms t rodiklis parenkamas interpoliuojant. (Biologinio nuotekų valymo įrenginių projektavimo rekomendacijas 1991m. parengė Vilniaus technikos universiteto mokslinių tyrimų centras).

1 lentelė

n	≤ 10	15	20	25	30	40	60	120	>120
t_{80}	1,37	1,34	1,33	1,32	1,31	1,30	1,30	1,29	1,28
t_{95}	2,23	2,13	2,09	2,06	2,04	2,02	2,00	1,98	1,96

- teršiančios medžiagos maksimali koncentracija apskaičiuojama pagal formulę:

$$C_{max} = \overline{X} + 2S, \text{ mg/l}; \quad (10)$$

čia:

$\overline{X}$ – teršiančios medžiagos koncentracijų aritmetinis vidurkis, mg/l (apskaičiuotas be skaičiavimo metu atmestų verčių);

S – standartinis nuokrypis.

Tada, kai tam tikros (X) teršiančios medžiagos laboratorinių tyrimų skaičius n < 10, imama:

$$C_{vid.} = \overline{X}, \text{ mg/l}; \quad (11)$$

čia:

$\overline{X}$ - kurios nors teršiančios medžiagos koncentracijų aritmetinis vidurkis, kuris apskaičiuojamas, atmetus nebūdingas vertes (pvz., technologinių sutrikimų atveju ir kt.).

$$C_{max} = C_{vid.} \times K, \text{ mg/l}; \quad (12)$$

čia:

K – koeficientas (K = 1,5 –BDS_7, skendinčiųjų medžiagų, ChDS, bendro P ir bendro N bei kitų biogeninių medžiagų. K = 1,1 – kitų medžiagų

Taip pat C_{max} koncentracija gali būti imama, įvertinus turimus laboratorinių tyrimų duomenis pagal didžiausią koncentraciją analizuojamu laikotarpiu ar ankstesniais metais, jei šiuos laboratorinius tyrimus atliko Aplinkos ministerijos atestuota laboratorija ir jei jie neparodo kokių nors technologinių sutrikimų. Kai nuotekos į aplinką išleidžiamos ne per valymo įrenginius, leistini didesnės amplitudės vidutinių ir maksimalių teršiančių medžiagų koncentracijų svyravimai.

2.7. **Filtravimo į gruntą įrenginiai** gali būti nuotekų biologinio ar papildomo valymo įrenginiai. Nuotekų, patenkančių į filtravimo įrenginius ir išleidžiamų iš jų, reikalavimus reglamentuoja galiojančios buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklės.

Į filtravimo įrenginius patenkančių nuotekų skendinčiosios medžiagos nenormuojamos.

Laikoma, kad filtravimo įrenginiuose, iš kurių nuotekos į paviršinio vandens telkinius neišleidžiamos, nuotekos išvalomos iki DLK.

Nuotekų po filtravimo DLT normatyvas nustatomas pagal 2.4 punkto 1 ir 2 formules.

2.8. Nuotekoms **iš kaupimo rezervuarų** nustatomas tik LLT normatyvas. Kai buities nuotekos surenkamos kaupimo rezervuaruose ir nustatytąja tvarka laikinai leidžiamos išleisti į aplinką, LLT normatyvai apskaičiuojami pagal 2.4 punkto 1 formulę. Esant kaupimo rezervuarams, teršiančių medžiagų kiekis tonomis per dieną nenormuojamas.

Jei neturima laboratorinių tyrimų duomenų, LLT ir faktinės taršos kiekiai metams gali būti apskaičiuojami pagal teršalų kiekį vienam GE, kaip nustatyta galiojančiuose normatyviniuose dokumentuose.

Kaupiant rezervuaruose specifines nuotekas (degalinių ir kt.), tose nuotekose esančių teršiančių medžiagų koncentracijos nustatomos laboratoriniais tyrimais.

Kai nuotekos iš rezervuarų išvežamos į kitų vandens naudotojų nuotekų tinklus ar valymo įrenginius, tada nuotekas išvežantieji yra vandens naudotojai-abonentai. Abonentams, išskyrus I ojo priedo įrenginius, leidimai neišduodami, tačiau jų nuotekų ir teršalų kiekiai įvertinami kanalizacijos tinklų ar valymo įrenginių savininko – vandens naudotojo – leidimo paraiškoje.

2.9. **Kaimuose esančių vandens naudotojų** suvartoto vandens kiekiams apskaičiuoti naudojami apskaitos prietaisų rodmenys. Kai jų neturima, suvartoto vandens kiekiai gali būti nustatomi pagal siurbliams eksploatuoti suvartotos elektros energijos kiekį. Suvartoto vandens limitus ir vandens kiekius galima apskaičiuoti pagal galiojančias vandens vartojimo normas, atsižvelgus į ūkininkavimo kryptį, formą bei turimą techniką. Į buities reikmėms suvartoto vandens kiekį (nurodytą statistinės ataskaitos formoje Nr. 1 – „Vanduo“, 1 lentelė, 11 skiltis) įskaičiuoti gyventojų ir žemės ūkyje dirbančiųjų reikmėms tenkinti reikalingo vandens kiekiai ir vadinamojo „girdomojo“ vandens (gyvuliams bei paukščiams girdyti ir prižiūrėti, patalpoms tvarkyti, indams plauti, pienui šaldyti ir pašarams ruošti) kiekiai, kurie priklauso nuo konkretaus tvarto ar fermos įrengimo, mechanizacijos laipsnio ir kt.

Į buities reikmėms suvartotą vandens kiekį žemės ūkio reikmėms (drėkinimui, mėšlo šalinimo sistemoms) suvartotas vandens kiekis neįskaičiuojamas (statistinės ataskaitos forma Nr. 1 – „Vanduo“, 1 lentelė, 4 skiltis).

2.10. Buitinių nuotekų iš kaimo objektų kiekiai apskaičiuojami, iš suvartoto vandens kiekio atėmus **faktinį gyvulių ir paukščių išgertą bei pašarams ruošti suvartoto vandens kiekį** (kitai paskirčiai suvartoto girdomojo vandens kiekiai – patalpoms tvarkyti, pienui šaldyti, gyvuliams ir paukščiams prižiūrėti, priskirtini nuotekoms). Esant pratekamo vandens paukščių girdykloms, ta dalis vandens, kurios paukščiai neišgeria, taip pat priskiriama prie nuotekų.

Neturint duomenų apie faktinius gyvulių ir paukščių suvartoto vandens kiekius, buities nuotekų kiekiai gali būti apskaičiuojami, iš suvartoto vandens kiekio atėmus visą girdomojo vandens, apskaičiuoto pagal galiojančias vandens suvartojimo normas, kiekį.

2.11. Kraikinis mėšlas ir stambių gyvulininkystės įmonių skystas mėšlas, tinkamai naudojamas, priskiriamas trąšoms.

Susidarančio skysto mėšlo kiekis apskaičiuojamas pagal kaupimo talpyklose sukaupto skysto mėšlo kiekį arba pagal mobiliu transportu išvežtą kiekį.

Gyvulininkystės nuotekos (skysto mėšlo filtratas, srutos) naudojamos tręšti arba utilizuojamos asenizacijos laukuose, vadovaujantis aplinkos apsaugos reikalavimais. Šiuos reikalavimus reglamentuoja galiojantys mėšlo, srutų ir nuotekų tvarkymo normatyviniai dokumentai.

Srutų išlaistymo normos apskaičiuojamos, atsižvelgus į laistomų laukų gruntą, juose auginamas kultūras, skystame mėšle esančias azoto ir fosforo koncentracijas. Vienkartinė srutų skleidimo norma priklauso nuo jose esančio azoto kiekio. Kai bendrojo azoto yra:

1) daugiau kaip 0,1% (1000 mg/l), – rekomenduojama išlaistymo norma yra ne didesnė kaip 50 m^3/ha;

2) 0,1–0,5% (1000–500 mg/l), – rekomenduojama išlaistymo norma – 50–100 m^3/ha;

3) 0,5–0,01% (500–100 mg/l), – rekomenduojama išlaistymo norma – 100–200 m^3/ha.

Gyvulininkystės nuotekos (skysto mėšlo filtratas, srutos) turi būti išlaistomos **tam tikslui įrengtose vietose,** nepažeidžiant aplinkos apsaugos reikalavimų. Teršiančių medžiagų DLK **iš drenažo sistemų** ištekančiame vandenyje į paviršinio vandens telkinius neturi viršyti:

BDS_7 – 17 mg O_2/l;

bendro azoto – 12 mg/l;

bendro fosforo – 1,5 mg/l.

Skaičiuojant išleidžiamos taršos normatyvą, imama, kad išvardytų teršiančių medžiagų maksimalios koncentracijos lygios vidutinėms koncentracijoms ($C_{max} = C_{vid.}$).

Drenažo sistema į paviršinius vandens telkinius ištekančio vandens kiekio ($q_{dr.}$) apskaičiavimo metodika, įvertinus kritulius, drėkinimo normas ir dirvožemio mechaninę sudėtį, nurodoma šio priedo 1-ame priedėlyje.

Ši metodika taikoma, esant tipinėms drenažo maitinimo atmosferiniais krituliais sąlygoms. Kai srutomis laistomų plotų drenažas maitinamas mišriai – atmosferiniais krituliais ir gruntiniais vandenimis (šaltiniuoti plotai), – drenažo sistema ištekančio vandens kiekis ($q_{dr.}$) nustatomas tiesioginių matavimų būdu.

DLT apskaičiuojama:

$$\text{DLT} = \frac{C_{vid.} \times q_{dr.}}{1000 \times 1000}, \text{ t/ per laistymo sezoną;} \quad (13)$$

čia:

$q_{dr.}$ – drenažo vandens kiekis iš laistomo ploto, m^3/per laistymo sezoną (šio priedo 1 priedėlis). Normuojamam $q_{dr.}$ apskaičiuoti imamas vidutinis daugiametis kritulių kiekis per pasirinktą laistymo laikotarpį.

2.12. **Išleidžiamo iš žuvininkystės tvenkinių** vandens į paviršinio vandens telkinius teršalų DLK neturi viršyti:

BDS_7 – 7 mgO_2/l;

skendinčiųjų medžiagų – 15 mg/l;

bendro azoto – 5 mg/l;

bendro fosforo – 0,4 mg/l.

DLT apskaičiuojama:

$$\text{DLT} = \frac{C \times q_{tv.}}{1000 \times 1000}, \text{ t / tvenkinių išleidimo laikotarpiui;} \quad (14)$$

čia:

- vandens kiekis m^3, išleistas iš tvenkinio per jo išleidimo laikotarpį, skaičiuojamas pagal projektinius tvenkinių tūrius;

C – koncentracija, mg/l (DLT apskaičiuoti imama teršiančios medžiagos DLK, o faktinei taršai apskaičiuoti – faktinė išmatuota vidutinė teršiančios medžiagos koncentracija).

Analogiškai apskaičiuojamas ir faktinis išleistas teršalų kiekis, C apskaičiavus pagal laboratorinių tyrimų duomenis, be foninio į tvenkinius prileidžiamo vandens užterštumo.

Kai iš tvenkinių išleidžiamo vandens surinktuvas (upelis, griovys) yra žuvininkystės sistemos sudėtinė dalis, DLT apskaičiuojama pagal 14 formulę, o faktinei taršai apskaičiuoti, kai vandens kokybė laboratoriškai tiriama surinktuve, aukščiau išleistuvų iš tvenkinių ir žemiau paskutinio išleistuvo, gali būti taikoma tokia formulė:

$$\text{T}_{\text{fakt.}} = = \frac{C_{vid.} \times \left(Q_{u.} + q_{tv.}\right) - C_{f.} \times Q_{u.}}{1000 \times 1000}, \text{ t/ tvenkinių išleidimo laikotarpiui;} \quad (15)$$

čia:

Q_u- vandens kiekis, m^3, tekantis surinktuvu tvenkinių išleidimo laikotarpiu, skaičiuojamas pagal surinktuvo (priešais išleistuvus iš tvenkinių) debito matavimus, tvenkinių išleidimo laikotarpiui;

q_{tv} – vandens kiekis, m^3, išleidžiamas iš tvenkinių grupės jų išleidimo laikotarpiu, skaičiuojamas pagal projektinius tvenkinių tūrius;

$C_{f.}$ – foninė atitinkamos teršiančios medžiagos koncentracija surinktuve priešais išleistuvus iš tvenkinių, mg/l;

$C_{vid.}$ – faktinė išmatuota vidutinė atitinkamos teršiančios medžiagos koncentracija surinktuve po paskutinio tvenkinio išleistuvo (ne žemiau kaip 500 m po paskutinio tvenkinio išleistuvo), mg/l.

Tais atvejais, kai vanduo iš žuvininkystės tvenkinių išteka ne tik jų išleidimo metu, bet ir esant užpildytiems tvenkiniams, ištekančio vandens užterštumas neturi viršyti aukščiau nurodytų koncentracijų, o DLT, apskaičiuota laikotarpiui iki tvenkinių išleidimo pradžios, pridedama prie DLT tvenkinių išleidimo laikotarpiu.

Organinių ir biogeninių medžiagų tvenkiniuose normatyvai pasiekiami subalansuotai tręšiant tvenkinius bei racionaliai naudojant pašarus.

Žuvininkystės tvenkiniams pripildyti ir nuleisti rengiami ir su RAAD derinami grafikai. Tvenkinių sausinamojo tinklo sistemai eksploatuoti kiekvienam konkrečiam atvejui pagal ankstesnių metų laboratorinių tyrimų duomenis suderinama laikinai leidžiama maksimali tam tikros teršiančios medžiagos koncentracija C_{max}. Tačiau turi būti griežtai laikomasi suderintame grafike nustatytų terminų ir neturi būti viršytas leistas išleisti teršalų kiekis tvenkinių išleidimo laikotarpiu.

Žuvininkystės tvenkinių išleidimo metu turi būti imami išleidžiamo vandens mėginiai laboratoriniams tyrimams atlikti. Mėginiai imami ne mažiau kaip iš trijų būdingiausių tvenkinių, kiekviename jų esant skirtingiems vandens lygiams:

- pažemėjus tvenkinyje vandens lygiui apie 0,2 m;
- pažemėjus tvenkinyje vandens lygiui iki tvenkinio sausinamojo tinklo sistemos;
- baigiant išleisti vandenį iš sausinamojo tinklo sistemos.

Labiausiai užteršto vandens (purvo) išleidimo metu reikia imti vidutinius jo mėginius ir įvertinti šio išleisto užteršto vandens kiekį. Taip nustatytos teršiančių medžiagų koncentracijos taikomos ir iš kitų analogiškų tvenkinių išleidžiamos taršos lygiui nustatyti.

2.13. **Paviršinių (lietaus) nuotekų išleidimo į vandens telkinius** ir kanalizacijos tinklus sąlygas reglamentuoja galiojantys normatyviniai dokumentai lietaus nuotekoms.

2.14. Vandens naudotojas, nurodydamas paraiškoje leidimui gauti, atnaujinti, koreguoti reikalingus vandens kiekius, turi įvertinti ir nurodyti naudotojams abonentams reikalingą vandens kiekį bei jų išleidžiamų nuotekų užterštumo laipsnį.

Vandens naudotojams abonentams, išleidžiantiems nuotekas į vandens naudotojų kanalizacijos tinklus bei valymo įrenginius, išleidžiamų su nuotekomis teršiančių medžiagų koncentracijas rekomenduojama nustatyti, vadovaujantis nuotekų, išleidžiamų į komunalinius kanalizacijos tinklus, užterštumo normomis 1-ojo priedo įrenginiams pagal reikalavimus (1-ojo priedo įrenginiams). Tais atvejais, kai kanalizacijos tinklų ir valymo įrenginių savininkas pagrindžia, kad dėl padidinto nuotekų užterštumo negali normaliai vykti nuotekų valymo procesas ar dėl padidinto specifinio nuotekų užterštumo nuotekų valymo įrenginiuose susidaręs dumblas dėl jame esančių specifinių medžiagų didesnės koncentracijos netinkamas naudoti (kaip nustatyta galiojančiame dumblo tvarkymo dokumente) nuotekų tinklų ir valymo įrenginių savininkas (vandens naudotojas) gali priimti sprendimą dėl abonentų nuotekų, išleidžiamų į kanalizacijos tinklus, užterštumo normų sugriežtinimo.

Pasikeitus vandens naudotojo abonento vandens vartojimo ar nuotekų išleidimo rodikliams, vandens naudotojai nustatytąja tvarka privalo kreiptis dėl leidimo koregavimo ir atitinkamai peržiūrėti sutartį su abonentu.

2.15. Paraiškose leidimui gauti, atnaujinti, koreguoti pramonės įmonės vandens naudotojai be kitų su nuotekomis išleidžiamų teršalų, turi nurodyti ir medžiagas, išvardytas atitinkamos šakos Helsinkio komisijos rekomendacijoje. Pramonės įmonėms abonentams šios medžiagos turi būti nurodytos ir paraiškos lentelėje.

2.16. Siekdamos sumažinti pavojingiausių teršalų patekimą į Baltijos jūros regiono jūrinę aplinką, pramonės įmonės privalo vadovautis Helsinkio komisijos rekomendacijų atskiroms gamybos šakoms reikalavimais, vykdyti žinybinę laboratorinę kontrolę tų medžiagų, kurios išvardytos atitinkamos šakos rekomendacijoje, planuoti priemones rekomendacijomis reglamentuotai taršai mažinti. Tai turi būti nurodyta paraiškose leidimui gauti, atnaujinti, koreguoti.

3. LEISTINOS TARŠOS Į APLINKOS ORĄ NORMATYVŲ NUSTATYMAS

3.1. Asmenims, kuriems pagal šias Taisykles būtina rengti poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitas (toliau – PAOV), normatyvai nustatomi ir ataskaitos įforminamos pagal Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir įforminimo nuostatus (Žin., 2001, Nr. 19-611).

3.2. **PAOV ataskaitas privalo rengti:**

- visi asmenys, eksploatuojantys ūkinės veiklos objektus, kurių veikla susijusi su neigiamu poveikiu aplinkos orui (firmos, įmonės, įstaigos, akcinės bendrovės ir kt.) ir kurių iš stacionarių taršos šaltinių išmetamas teršalų kiekis yra 50 t/metus ar daugiau;

3.3. RAAD turi teisę nurodyti rengti PAOV ataskaitas ir kitiems asmenims, kurie neatitinka 3.2 punkte nurodytų kriterijų.

3.4. Kitiems asmenims, eksploatuojantiems ūkinės veiklos objektus, kurių veikla susijusi su neigiamu poveikiu aplinkos orui ir atitinkantiems šių Taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytus kriterijus ir sąlygas, leistinos taršos į aplinkos orą normatyvai nustatomi pagal faktinius išmetamų teršalų kiekius.

3.5. Leistinos taršos į aplinkos orą normatyvams pagal faktinius išmetamų teršalų kiekius nustatyti asmenys RAAD privalo pateikti šiuos dokumentus:

- paraišką leidimui gauti;
- oro taršos šaltinių inventorizacijos, atliktos pagal metodinius nurodymus dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos departamento 1991m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 126, duomenis;
- ūkio subjekto planą-schemą su pažymėtais taršos šaltiniais.

3.6. Normavimo darbų pagrindas – oro taršos šaltinių inventorizacija, kurią nustatytąja tvarka privalo atlikti visi asmenys, kurių ūkinė veikla susijusi su aplinkos oro teršimu (nepriklausomai nuo jų žinybinio pavaldumo).

3.7. Nustatomi metiniai ir vienkartiniai (kontroliniai) normatyvai.

3.8. Leistinos taršos normatyvai nustatomi visiems taršos šaltiniams ir iš jų išmetamiems teršalams.

Didžiausios leistinos taršos (DLT) normatyvai nustatomi, kai iš normuojamų taršos šaltinių išmetami teršalai kartu su nagrinėjamoje vietovėje esančių kitų taršos šaltinių išmetamais teršalais (įvertinus ir ūkinės veiklos objektų plėtros perspektyvą) neviršija jų **didžiausių leidžiamų koncentracijų (DLK)** gyvenamosios aplinkos ore, nustatytų Lietuvos higienos normoje HN 35:1998“ Gyvenamosios aplinkos orą teršiančių medžiagų didžiausia leistina koncentracija“ (Žin., 1999, Nr. 3-70), arba kai taršos normatyvai nustatomi pagal faktinius išmetamų teršalų kiekius, nenumatant leidimo galiojimo laikotarpyje tolesnio jų išmetamo kiekio mažinimo. Priešingu atveju konkrečiam laikotarpiui nustatomi laikinai leistinos taršos (LLT) normatyvai.

Didžiausia leistina tarša (DLT) į aplinkos orą (leistinas taršos dydis)- per tam tikrą laiko tarpą iš taršos šaltinio ar šaltinių visumos išmetamų teršalų kiekis, dėl kurio atitinkamoje vietovėje, įvertinus kitų taršos šaltinių išmetamų teršalų poveikį bei ūkinės veiklos plėtros perspektyvą, nebus viršijamos šių teršalų ribinės užterštumo vertės (didžiausios leidžiamos koncentracijos (DLK)).

Didžiausia leidžiama orą teršiančių medžiagų koncentracija (DLK) arba ribinė užterštumo vertė – tai mokslinių tyrimų nustatytas aplinkos oro užterštumo lygis t. y. vieno ar daugiau teršalų koncentracija aplinkos ore, pagal turimas žinias nedarantis žalingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

3.9. PAOV ataskaitose pavienių teršalų normatyvai nustatomi, įvertinus ir šių teršalų foninį užterštumo lygį bei galimybę sudaryti aplinkos ore mišinius, kurie galėtų turėti suminį, nepilną suminį ar potencijuojantį poveikį. Tai gali būti įvertinama, į skaičiavimus kartu su nagrinėjamo objekto atitinkamais duomenimis įtraukiant papildomus duomenis:

- gautus iš oro kokybės matavimo stočių.
- gautus skaičiavimo būdu, t. y., pagal šalia esančių ūkinės veiklos objektų taršos šaltinių inventorizacijos duomenis.

3.10. Nustatant leistinos taršos normatyvus, vertinami teršalai tų šalia esančių ūkinės veiklos objektų, kurių įtakos zonos, nustatytos, vadovaujantis „Įmonių išmetamų teršalų koncentracijų atmosferoje skaičiavimo metodika (Leningradas, 1987)“, dalis ar visa zona sutampa su nagrinėjamo ūkinės veiklos objekto įtakos zona.

Šalia esančių ūkinės veiklos objektų sąrašą, taršos šaltinių parametrus ir išmetamą teršalų kiekį minėtiems skaičiavimams atlikti teikia RAAD.

3.11. Aplinkos oro foninių koncentracijų vertėms arba duomenims apskaičiuoti šias vertes gauti RAAD būtina pateikti prašymą, kuriame būtų nurodyta:

- suinteresuotos organizacijos pavadinimas, priklausomybė, adresas;
- ūkinės veiklos objekto, apie kurį prašoma foninio užterštumo rodiklių, pavadinimas, nurodant, ar šis ūkinės veiklos objektas yra veikiantis, naujai projektuojamas, rekonstruojamas ar plečiamas;
- miesto, kuriame yra šis ūkinės veiklos objektas, pavadinimas;
- ūkinės veiklos objekto adresas ir išdėstymo miesto generaliniame plane schema. Kai šis objektas yra keliose gamybos aikštelėse arba foninio užterštumo duomenys būtini objektų grupei, kiekvieno ūkinės veiklos objekto duomenys nurodomi atskirai, pridedant trumpą jų išdėstymo vietovėje aprašą;
- objekto išmetamų ar planuojamų į aplinkos orą išmesti teršalų sąrašas, o rekonstrukcijos ar plėtros atveju – ir duomenys apie išmetamus teršalų kiekius;
- ūkinės veiklos objekto statybos, rekonstrukcijos ar plėtros pirmosios eilės eksploatacijos bei didžiausio planuojamo našumo pasiekimo terminus, t. y. laikotarpį, apie kurį prašoma foninio aplinkos oro užterštumo rodiklių.

3.12. Įvertinus technologinius gamybos faktorius ir darbo režimą, iš pavienių taršos šaltinių leistinos taršos normatyvų nustatoma įmonės bendra metinė leistina tarša.

3.13. Galimiems avarijų atvejams, dėl kurių padidėja išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekis, LT normatyvai nenustatomi.

3.14. Neorganizuotų ar smulkių pavienių oro taršos šaltinių grupėms (aeraciniams kanalams, ventiliacinėms šachtoms ir kt. leidžiama nustatyti bendrą LT normatyvą.

3.15. Stacionarių degimo šaltinių į aplinkos orą išmetamų teršalų vienkartinius (kontrolinius) dydžius reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas „Teršalų didžiausios leidžiamos koncentracijos stacionarių deginimo šaltinių išmetamosiose dujose“ LAND 12-98 (Žin.,1998, Nr. 42-1148) ir kiti galiojantys teisės aktai.

3.16. Teršalų, išmetamų į aplinkos orą deginant atliekas (tarp jų – ir naudotas alyvas), vienkartinius (kontrolinius) dydžius reglamentuoja Aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 19-99 „Pagrindiniai atliekų deginimo reikalavimai“ (Žin., 1999, Nr. 94-2725) ir kiti galiojantys teisės aktai.

3.17. Nustatant leistinos taršos į aplinkos orą normatyvus, būtina vertinti tarptautinių konvencijų bei kt. tarptautinių dokumentų reikalavimus.

3.18. PAOV ataskaitas nagrinėja ir derina atitinkami RAAD-ai, atsižvelgdami į įmonę kontroliuojančio miesto ar rajono aplinkos apsaugos inspektoriaus pastabas.

_____

DRENAŽO NUOTĖKIO IŠ ĮVAIRIOS MECHANINĖS SUDĖTIES DIRVOŽEMIŲ, LAISTOMŲ SRUTOMIS, SKAIČIAVIMO METODIKA

Darbe panaudota sisteminga medžiaga apie drenažo nuotėkį skirtingos mechaninės sudėties dirvožemiuose. Duomenys naudoti iš eksperimentinių objektų, kuriuose stebėjimai buvo atliekami 3-5 metus (Angirių, Šventoniškio, Juodkiškio, Šėtos, Kalninių sistemos). Galutinė drenažo nuotėkio priklausomybės nuo kritulių ir drėkinimo normų medžiaga pateikta 1 pav. Koreliacinis ryšys priklausomybėms svyruoja 0,65-0,9 ribose. Geriausias koreliacinis ryšys gautas lengvo priemolio dirvoms. Taigi drenažo nuotėkio prognozių skaičiavimų tikslumas siekia 65–90%.

Drenažo nuotėkio prognoziniams skaičiavimams reikalingi plotų dirvožemio planai, meteriologiniai duomenys (krituliai) bei naudojamos drėkinimo normos.

Skaičiuojama šitaip:

- iš 3 priedo 2 dalies duomenų apskaičiuojama drėkinimo norma (M),
- iš artimiausios meteorologinės stoties duomenų apskaičiuojamas kritulių kiekis per IV-IX mėn. (h),
- apskaičiuojamas suminis lietaus kritulių bei drėkinimo normų dydis (H),
- iš dirvožemio planų duomenų nustatoma vidutinė dirvožemio mechaninė sudėtis ($I_{vid.}$),
- Dydis H atidedamas ašyje x, nubrėžiama tiesė $I_{vid.}$, ir jos susikirtimo taškas su dydžiu H y ašyje nurodo prognozuojamą drenažo nuotėkį (mm).

Skaičiavimo pavyzdys:

Kiaulių penėjimo įmonėje (12000 kiaulių per metus) susidaro 45000 m_3 srutų (W, m_3/metus). Srutos išlaistomos 150 ha plote (F, ha). Apskaičiuojama drėkinimo norma (M, mm):

$$M = \frac{W}{Fx10} = \frac{45000}{150x10} = 30mm. \quad (1)$$

Artimiausios meteorologinės stoties duomenimis per IV-IX mėn. iškrito 350 mm kritulių (h, mm). Apskaičiuojamas suminis lietaus ir drėkinimo kritulių kiekis (H, mm):

$$H = M + h = 30 + 350 = 380 \text{ mm}. \quad (2)$$

Iš laistomo ploto dirvožemio planų surenkami duomenys apie jų mechaninę sudėtį, pavadinimus bei užimamus plotus (F, ha) ir surašomi į 1 lentelę:

Laistomo ploto dirvožemių mechaninės sudėties apibūdinimo duomenys

1 lentelė

Eil. Nr.	Dirvožemio mechaninė sudėtis	Užimamas plotas (F_i, ha) pagal mechaninės sudėties indeksą			
		1	2	3	4
1.	s/ps	-	70	-	-
2.	p_1/p_1	-	-	80	-
	Iš viso:	0	70	80	0

Mechaninės sudėties indeksui nustatyti naudojami poarmeninio sluoksnio dirvožemio pavadinimai. Jų indeksai:

$S_1 = 1$, ps = 2, $p_1 = 3$, $p_2 = 4$.

Vidutinė dirvožemio mechaninė sudėtis (indeksas) $I_{vid.}$ apskaičiuojama pagal formulę:

$$I_{vid.} = \frac{\sum F_i x I_i}{\sum F_i} \qquad (3)$$

F_i – atitinkamos mechaninės sudėties dirvožemio plotas, ha,
I_i – dirvožemio mechaninės sudėties indeksai (1...4).
Pagal 1 lentelėje pateiktus duomenis apskaičiuojama:

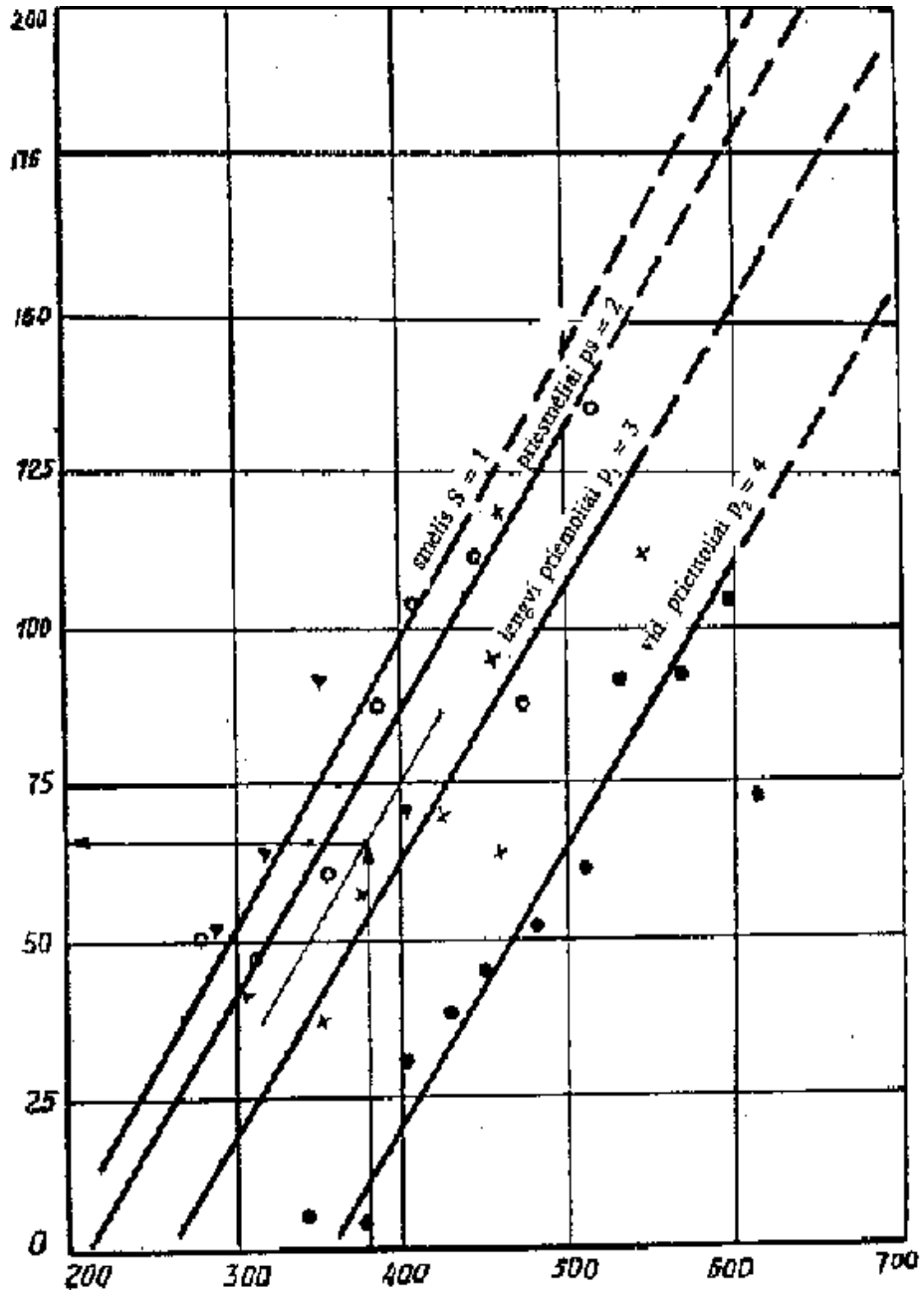
$$I_{vid.} \frac{70x2 + 80x3}{150} = 2.53.$$

Interpoliacijos būdu tarp 2 ir 3 tiesių nubrėžiama apskaičiuotos vidutinės dirvožemio mechaninės sudėties tiesė.

Atidedame x ašyje drėkinimo normos dydį 380 mm susikirtimo taške su apskaičiuotos vidutinės dirvožemio mechaninės sudėties tiese y ašyje gauname 64 mm drenažo nuotėkį arba 640 m^3 drenažo vandens iš ha.

Parengė: t. m. dr. M. Strusevičienė

1 pav. Drenažo nuotėkio aukščio (mm) per vegetacijos periodą (IV–IX mėn.) priklausomybė nuo kritulių kiekio ir drėkinimo normos (mm).

1 pav. Drenažo nuotėkio aukščio (mm) per vegetacijos periodą (IV–IX mėn.) priklausomybė nuo kritulių kiekio ir drėkinimo normos (mm).

4 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

_____

REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

PARAIŠKA
TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS
LEIDIMUI GAUTI

(objekto kodas)

_____

(ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas, telefonas)

_____

_____

(veiklos vykdytojas, jo adresas, telefono, fakso Nr., elektroninio pašto adresas)

SUDERINTA su _____ savivaldybe

_____

(atsakingo darbuotojo vardo raidė, pavardė, pareigos, data, parašas)

A. V.

1. Duomenys apie įrenginį:
1.1. ūkinės veiklos objekto pavadinimas;
1.2. adresas korespondencijai (jei skiriasi nuo veiklos vykdytojo adreso);
1.3. ūkinės veiklos (įrenginio) vieta;

Nurodoma pareiškiamos ūkinės veiklos vietos padėtis vietovės plane ar schemoje su gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, gretimų įmonių, saugomų teritorijų bei apsaugos zonų išsidėstymu.

1.4. žemės, kurioje vykdoma ūkinė veikla, užimamas plotas (ha), savininko pavadinimas (savininko pavardė, vardas) ir adresas;
1.5. pastatų, pagalbinių patalpų, kuriose vykdoma ūkinė veikla, savininko pavadinimas (savininko pavardė, vardas) ir adresas;
1.6. darbuotojų skaičius.

Kai ūkinės veiklos objektas jau įsteigtas, nurodomas darbuotojų skaičius tai datai, nuo kurios ūkinei veiklai reikalingas leidimas.

2. Informacija apie ūkinę veiklą:
2.1. ūkinės veiklos priskyrimas tinkamai ūkinės veiklos rūšiai:

- *nurodomos visos ūkinės veiklos objekte vykdomos veiklos,*
- *nurodoma, kuriai ūkinei veiklos rūšiai ar rūšims (1 priedas) priskiriama pareiškiama ūkinė veikla,*
- *pateikiami duomenys apie įrenginio, kuriam reikia leidimo, projektinį pajėgumą.*

2.2. ūkinės veiklos aprašymas;

pateikiama pareiškiamos ūkinės veiklos apžvalga, įskaitant:
- *pagrindinius gaminius,*
- *trumpą pagrindinių procesų ir įrangos aprašymą,*
- *naujų įrenginių įdiegimo ir veikimo pradžios planuojamą datą,*
- *įprastinės veiklos valandos ir savaitės dienos,*
- *ūkinės veiklos objekte naudojamą autotransportą (autotransporto priemonės, jų tipas bei skaičius).*

Informacija, papildant aprašymą, gali būti pateikta lentelėse:

2.2.1. lentelė. Gaminama produkcija ……. m.

Pavadinimas (asortimentas)	Mato vnt., t, m^3, vnt. ir kt./m.	Projektinis pajėgumas	Pagaminta ……. m.	Planuojama pagaminti ……. m.	Planuojama pagaminti ……. m.

2.2.2. lentelė. Autotransportas..…….. m.

Pavadinimas	Kiekis, vnt.	Sunaudojamo kuro kiekis, t/m.	Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis, t/m.				
			CO	NO_X	C_nH_m	SO_2	Kietosios dalelės
Automobiliai, naudojantys:							

a) benziną							
b) dyzeliną							
c) suskystintas dujas							
d) suslėgtas gamtines dujas							
e) kt. degalus							
Traktoriai ir kt. mechanizmai su vidaus degimo varikliais							

2.2.3. lentelė. Geležinkelio transportas..…….. m.

Lokomotyvo (variklio) tipas	Kiekis, vnt.	Sunaudojamo kuro kiekis, t/m.	Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis, t/m.				
			CO	NO_X	C_nH_m	SO_2	Kietosios dalelės

2.2.4. lentelė. Aviacija..…….. m.

Lėktuvo (variklio) tipas	Kiekis, vnt.	Pakilimo–nusileidimo ciklų skaičius ..... aerouoste		Lėktuvų, priklausančių LR aviakompanijoms, į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis, t/m.		
		Iš viso	Iš jų lėktuvų, priklausančių LR aviakompanijoms	CO	NO_X	C_nH_m

2.2.5. lentelė. Jūrų transportas..…….. m.

Laivų tipas	Kiekis, vnt.	Uosto akvatorijoje sunaudoto kuro kiekis, t/m.	Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis, t/m.				
			CO	NO_X	C_nH_m	SO_2	Kietosios dalelės

2.3. veiklos valdymas ir kontrolė aplinkosauginiu aspektu;

Pateikiama informacija apie ūkinės veiklos objekte esamą ūkinės veiklos aplinkosauginio valdymo ir kontrolės sistemą:

- ūkinės veiklos valdymo struktūra (ūkinės veiklos valdymo organizacinė schema), trumpai aprašant, kokiu būdu bendroje veiklos valdymo sistemoje realizuojamas veiklos valdymas aplinkosauginiu aspektu (tiesiogiai už aplinkos apsaugą atsakingi asmenys, darbuotojų įsipareigojimai aplinkosaugos klausimais, nurodyti jų pareigybių aprašymuose ar ūkinės veiklos objekto vidaus taisyklėse, bei kitos organizacinės priemonės),

- ūkinės veiklos aplinkosauginio valdymo nuostatos (strategija, jei ūkinės veiklos objektas tokią turi),
- ūkinės veiklos aplinkosauginės priežiūros priemonės (techninės veiklos poveikio aplinkai kontrolės priemonės),
- uždaviniai ateičiai ir planuojami veiksmai jiems įgyvendinti (nuorodos į Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo ar kitus su aplinkosaugos veiksmingumo gerinimu susijusius planus).

2.4. kita informacija;

- organizacijos, žinybos, parengusios ūkinės veiklos objekto išvadas dėl projektavimo dokumentų, pavadinimas, pateiktų išvadų apžvalga bei pateikimo data (naujiems ūkinės veiklos objektams);
- organizacijos, žinybos, atlikusios objekto, įrenginio planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (PAV) (jei toks buvo), pavadinimas, AM ar RAAD išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV;
- organizacijos, žinybos, išdavusios leidimą statybai, pavadinimas, leidimo išdavimo data (naujiems ūkinės veiklos objektams);
- nuotekų valymo įmonė. Pavadinimas, adresas, telefonas, faksas ir elektroninio pašto adresas įmonės, kuri eksploatuoja nuotakyną (kai svarbu);
- pateikiama sutarties tarp paraiškos teikėjo ir nuotekų valymo įmonės kopija.
3. Gamybos procesai:
3.1. detalus veiklos aprašymas;

Turi būti aprašyta kiekviena vykdoma veikla nurodant jos vykdymo metu susidarančius ir į aplinką išmetamus teršalus.

3.2. gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas;
3.3. avarijų prevencija;
3.4. aplinkosauginių veiksmų planas.

Kiekvieno įrenginio, atitinkančio ūkinės veiklos rūšis, aprašytas Taisyklių 1 priede, paraiškoje turi būti pateiktas ūkinės veiklos objekte naudojamų technologijų atitikimo toms technologijoms, kurios EB pateikiamos kaip Geriausi prieinami gamybos būdai (GPGB), aprašyti atitinkamuose EB nurodytuose GPGB dokumentuose (GPGB aprašymai EB Sevilijos informacinėje duomenų bazėje), palyginamasis įvertinimas.

Kiekvienu atveju, išduodant leidimą, GPGB parametrų taikymo lygis ir sąlygos konkrečiam įrenginiui nustatomas pareiškėjo derybų su RAAD keliu, remiantis informacija, surinkta pareiškėjo ir RAAD.

Įvertinant technologijos atitikimą GPGB parametrams, kartu su Sevilijoje paruoštu GPGB informaciniu dokumentu reikia vadovautis AM pateikta medžiaga dėl ES GPGB informacinių dokumentų taikymo Lietuvoje.
Siekiant efektyviai pasinaudoti visais GPGB informaciniais dokumentais, ruošiant paraišką rekomenduojama tokia veiksmų seka:
- įvertinti, ar visa pareiškiama ūkinė veikla ar tik jos dalis atitinka 1 priedo reikalavimus. Dėl to, remiantis Geriausio prieinamo gamybos būdo (GPGB) aprašymu, prieš tai aptarus šio aprašymo naudojimo konkrečioje veikloje reikalavimus su RAAD, bei Rekomendacijomis dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taikymo, nustatyti, kurią konkrečią ūkinės veiklos objekto dalį galime laikyti įrenginiu (1 priedas);
- naudojantis GPGB aprašymu, nustatyti, kokie šią ūkinę veiklą veiklą apibūdinantys parametrai (pvz, energijos sunaudojimas produkcijos vienetui pagaminti, teršalų kiekis nuotekose, tenkantis gaminamos produkcijos vienetui ir pan.) yra naudojami atitikimui GPGB įvertinti;
- paraiškoje pateikiama ta informacija apie įrenginį, kuri leidžia nustatyti konkretaus įrenginio parametrus, analogiškus GPGB aprašyme nurodytiems parametrams;

- tiems įrenginio parametrams, kurių vertės neatitinka GPGB aprašyme pateiktų verčių, pagerinti ruošiamas Aplinkosauginių veiksmų planas (3.4.1 lentelė);
- įrenginio poveikiui aplinkai įvertinti turi būti nurodytos jo taršos šaltinių (oro tarša, nuotekos, atliekos ir kt.) charakteristikos, t. y. užpildyti 4.4.1.1, 4.4.2.1, 4.4.2.2, 4.5.2.2, 4.8.1.2, 4.8.2.2 arba kiti punktai, jeigu atitinkamų duomenų reikalauja įrenginio GPGB aprašymas;
- jeigu priemonių, numatytų Aplinkosauginių veiksmų plane, įgyvendinimas turės įtakos konkretaus įrenginio taršos šaltinio charakteristikoms, nurodyti, kurių taršos šaltinių, kada ir kiek pasikeis minėtos charakteristikos. Šie duomenys reikalingi tam, kad galima būtų kontroliuoti įdiegtų priemonių efektyvumą.

3.4.1. lentelė. Aplinkosauginių veiksmų planas.

Įrenginio pavadinimas *(pildoma tik 1 priedo įrenginio atveju)* _____

Parametras[1]	Vienetai[2]	Siekiamos ribinės vertės [3] (pagal GPGB)	Esamos vertės [4]	Veiksmai tikslui pasiekti [5]	Laukiami rezultatai [6]	Numatomi kaštai [7] kaštų atsipirkimo laikas	Grafikas įgyvendinimui
1	2	3	4	5	6	7	8

[1.] Parametrai (pvz., energijos suvartojimas produkcijos vienetui, vandens suvartojimas, SO_2, Cd ir/ar kt. išmetimai) bus apibrėžti GPGB informaciniuose dokumentuose arba suderinti su RAAD.

[2] Nurodoma, kokiais vienetais matuojami GPGB parametrai (pvz., GJ/t produkto, m^3 /t ar m^3 /kg produkto ir pan.).

[3] Siekiamos ribinės vertės atitinka suvartojimo arba teršalų išmetimų ribines vertes, kurios gali būti pasiektos naudojant GPGB (arba bet kuri kita derybų su RAAD metu suderinta ribinė vertė).

[4] Esamos vertės – realus energijos, žaliavų ir t. t. suvartojimas arba teršalų išmetimai iš esamų įrenginių, kuriems ūkinės veiklos objektas nori gauti leidimą.

[5]Labai trumpas veiksmų (pvz., pagrindinių techninių pakeitimų), būtinų tikslui pasiekti, aprašymas (gali būti nuorodos į detalesnius aprašymus, pateikiamus prieduose).

[6] Laukiamas suvartojimo arba teršalų išmetimų sumažėjimas, sąlygotas planuojamų pakeitimų.

[7] Turi būti nurodytas visas reikalingų investicijų dydis ir kaštų atsipirkimo laikas.
Pastaba. Planas rengiamas 1 priedo įrenginiams Taisyklėse nurodytomis sąlygomis.

4. Išteklių vartojimas ir išmetami teršalai. Aplinkos monitoringas:
4.1. žaliavos ir produktai;
4.1.1. lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimas ir saugojimas.

Eil. Nr.	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas [8]	Transportavimo būdas	Planuojama naudoti pareiškiamoje veikloje, t/m., m^3/m. ar kt.	Kiekis saugomas vietoje, tonomis	Saugojimo būdas [9]
1	2	3	4	5	6

[8] Turi būti įtrauktas kuras ir degalai.

[9] *Požeminės talpos, cisternos, statiniai, poveikio aplinkai riziką mažinantys betonu dengti kuro saugyklų plotai ir pan.*

4.1.2. lentelė. Kietųjų naudingųjų iškasenų gavyba ir pažeistų žemių rekultivavimas.

Metai	Telkinio pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Naudingoji iškasena	Žemės sklypas, skirtas karjerui įrengti (pagal projektą), ha	Iššvalgyti ir aprobuoti ištekliai, tūkst. m^3 (tūkst. t)	Išteklių likutis .... m. sausio 1 d., tūkst. m^3 (tūkst. t)	Planuojama gavyba, tūkst. m^3 (tūkst. t)	Naudojimo limitas, tūkst. m^3 (tūkst. t)	Baigtas naudoti, bet nerekultivuotas plotas, ha	Rekultivuotas plotas, ha	Rekultivuotinas plotas, ha	Leidimo galiojimo laikotarpiu numatomas rekultivuoti plotas, ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

4.1.3. lentelė. Naftos telkinių ištekliai ir eksploatacinių gręžinių sąrašas.[10]

Telkinio pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Išgaunami ištekliai		Gręžinio		
	nafta, tūkst. t	išsiskyrusių dujų, tūkst. m^3	Nr.	gręžimo data	gylis, m
1	2	3	4	5	6

[10] *Į sąrašą įrašomi visi, iš jų ir užkonservuoti, vykdant bandomąją naftos eksploataciją ir pramoninę gavybą, gręžiniai.*

4.1.4. lentelė. Planuojama išgauti naftos.

nuo ..... m..... d. iki ..... m..... d.

Metai	Telkinio pavadinimas	Išteklių eksploatavimo pradžioje, arba likutis..... 01 01, tūkst. t	Eksploatavimo būdas[11]	Gręžinio			Susidarančių sūrimų kiekis, m^3/m.	Planuojama išgauti naftos, tūkst. t/m.	
				Nr.	našumas[12] t/d.	galimas debitas[12] t/d.		atskirai pagal gręžinius	bendras
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Planuojamas sūrimų panaudojimas

[11] *Eksploatavimo būdai: 1) naudojant sluoksnio energiją (savaiminė prietaka – trykštantys gręžiniai);*
2) padidinant sluoksnio energiją: a) naudojant siurblius; b)

įpumpuojant, įslegiant per injekcinius gręžinius dujas, vandenį.

[12] *Naftos kiekis.*

4.2. Energijos vartojimas (ir gamyba).

Pateikiama informacija apie energijos gamybą, energijos vartojimą ir energijos nuostolius, esant poreikiui sudarant energijos balansą ir nurodant energijos nuostolius atskiruose procesuose. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai energijos sunaudojamos produkcijos vienetui pagaminti kiekis yra atitikimo GPGB kriterijus. Detalumo lygis turi būti nustatytas, išsamiai išnagrinėjus kiekvieną atvejį ir suderinus su RAAD. Pvz., elektros energijos suvartojimas neturėtų būti perdaug išskaidytas atskiriems padaliniams ir pateikiama informacija turėtų atspindėti visą elektros suvartojimą atskiriems procesams arba procesų grupėms. Daugeliu atvejų nuostoliai tik įvertinami arba išvedamas vidurkis per ilgą laiko periodą.

4.2.1. lentelė. Energijos gamyba ir vartojimas.

Energetiniai ir technologiniai ištekliai	Mato vnt.: t, m^3, kWh ir kt.	Sunaudojimas[13] ……. m.	Sunaudojimas[14] ……. m.	Sunaudojimas[14] ……. m.	Apskaitos priemonės	Išteklių gavimo šaltinis
a) elektros energija						
b) šiluminė energija						
c) gamtinės dujos						
d) suskystintos dujos						
e) mazutas						
f) krosninis kuras						
g) dyzelinas						
h) akmens anglis						
i) benzinas						
j) biokuras:						
1)						
2)						
k) ir kiti						

Pastaba: [13] *pateikiami paskutiniais metais ūkinėje veikloje naudojamų išteklių kiekiai;*
[14] *pateikiami numatomi naudoti išteklių kiekiai artimiausiems metams.*

4.3. Vandens paėmimas, vartojimas, tiekimas:
4.3.1. paviršinio vandens

Šaltinio (upės, ežero ir kt.) pavadinimas _____
Šaltinio kodas _____
Vandens paėmimo šaltinio rūšies kodas _____
95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m^3/s _____
Vandens ėmimo atstumas iki žiočių, km _____
Vandens ėmimo įrenginių našumas, m^3/s _____
Vandens apskaitos įrenginiai _____

4.3.2. lentelė. Požeminio vandens vandenviečių charakteristika.

Eil. Nr.	Vandenvietės				Vandens paėmimo šaltinio rūšies kodas	Eksploatacinių gręžinių (arba kitų kaptažinių įrenginių) skaičius	Gręžinio našumas, m^3/d.		Eksploatuojamas vandeningas horizontas, jo indeksas
	Pavadinimas	Adresas	Upės baseinas ir jo kodas	Koordinatės (LKS'94)			nuo	iki	

4.3.3. lentelė. Vandens paėmimas ir vartojimas.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Vandens tipas[15]	Nupirktas arba išgautas vandens kiekis per metus, m^3	Parduotas vandens kiekis per metus, m^3	Veikloje suvartoto vandens kiekis per metus, m^3	Veikla, kurioje suvartotas vanduo [16]

[15] *Požeminiai vandenys, paviršiniai vandenys, išvalyti, pakartotinai panaudoti vandenys (pvz., kondensatas, uždaros apytakos sistemos vanduo) ir t. t.*

[16] *Nurodykite pagrindinę suvartojimo veiklą arba nukreipkite į detalesnę sąnaudų inventorizaciją, pateikiamą paraiškos priede.*

4.3.4. Paimamo vandens apskaitos įrenginiai:
Gręžiniuose _____

Vandenvietėse _____

4.3.5. lentelė. Numatoma vartoti vandens.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju)

	Vandens rūšies kodas[19]	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.
1	2	3	4	5	6
a) **paviršinio** vandens paimti					
vartoti					
tiekti [17]					
b**) požeminio** vandens paimti					
vartoti					
tiekti [17]					
iš jo:					
buities reikmėms:					
vartoti					
tiekti					
reikmėms[18]					
vartoti					
tiekti [17]					
c) **geoterminio** vandens paimti					
vartoti					
tiekti [17]					

[17] *Prašomo perduoti vandens kiekis, t. y. perduodamas vandens kiekis abonentams, nurodomas lentelėse.*

[18] *Nurodyti, kokioms reikmėms naudojamas vanduo (pvz., pramonės, žemės ūkio ir kt.).*

[19] *Kodas nurodomas pagal aplinkos ministro 1999 12 20 įsakymu Nr. 408 patvirtintą Vandens išteklių naudojimo valstybinės statistinės apskaitos ir duomenų teikimo tvarką.*

4.3.6. lentelė. Numatomos racionalaus vandens vartojimo ir apsaugos priemonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Priemonės pavadinimas	Kodai			Statybos		Našumas	Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
	priemonės	lėšų	našumo	pradžia	pabaiga		visos lėšos	SMD

Pastabos: 1. Kodai nurodomi pagal aplinkos ministro 1999 12 20 įsakymu Nr. 408 patvirtintą Vandens išteklių naudojimo valstybinės statistinės apskaitos ir duomenų teikimo tvarką.
2. Lentelė pildoma vandenvalos įrenginių statybos arba renovacijos atveju.

4.3.7. lentelė. Paviršinio vandens naudotojo abonentų vartojamo vandens kiekiai.

Eil. Nr.	Vandens naudotojo abonentai	Vandens apskaitos įreng.	Vandens vartojimas										
			Projektinis, tūkst. m^3/m.	..... m.		..... m.		..... m.		..... m.		..... m.	
				Planuojamas		Planuojamas		Planuojamas		Planuojamas		Planuojamas	
			Faktinis, ... m. 01 01	tūkst. m^3/m.	m^3/d.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja [3] 50 m^3/d. vandens												
1.1.													
1.2.													
1.3.													

2.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja < 50 m^3/d. vandens												
2.1.													
2.2.													
2.3.													
3.	Kitoms negamybinėms reikmėms[20]												
3.1.													
3.2.													
3.3.													
	IŠ VISO 1-3												

PARENGĖ: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastabos:

1. Šią lentelę pildo vandenį tiekianti įmonė ar objektas.

2. Įmonėms, kurioms yra nustatytas sezoniškumas, nurodomas to laikotarpio vidutinis suvartoto per parą vandens kiekis.

[20] Čia nurodomi vandens kiekiai, kuriuos sunaudoja abonentai, naudojantys paviršinius vandenis kitoms reikmėms aptarnavimo sferoje (skalbykloms, mašinų plovykloms, gatvių ir žaliųjų plotų laistymui ir kt.).

4.3.8. lentelė. Požeminio vandens naudotojo abonentų vartojamo vandens kiekiai.

	Vandens naudotojo abonentai	Vandens apskaitos įrenginiai	Vandens vartojimas											
			Projektinis tūkst. m^3/m.	..... m.		..... m.		..... m.		..... m.		..... m.	
				Planuojamas		Planuojamas		Planuojamas		Planuojamas		Planuojamas	
			Faktinis ..... m. 01 01	bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.	bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.	bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.	bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.	bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja ³ 50 m^3/d. vandens												
1.1.													

1.2.													
1.3.													
	Iš viso:												
2.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja < 50 m^3/d. vandens												
2.1.													
2.2.													
2.3.													
3.	Buities ir kitoms negamybinėms reikmėms[21]												
3.1.													
3.2.													
3.3.													
	IŠ VISO 1-3												

PARENGĖ: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastabos: *1. Šią lentelę pildo vandenį tiekianti įmonė ar objektas.*
2. Įmonėms, kurioms yra nustatytas sezoniškumas, nurodomas to laikotarpio vidutinis suvartoto per parą vandens kiekis.

[21] Čia nurodomi vandens kiekiai, kuriuos sunaudoja abonentai, naudojantys požeminį vandenį buitinėms, komunalinėms reikmėms aptarnavimo sferoje (skalbykloms, mašinų plovykloms, parduotuvėms, gatvių ir žaliųjų plotų laistymui ir kt.).

4.4. Į aplinkos orą išmetami teršalai:
Leistinos į aplinkos orą išmetamų teršalų ribinės vertės turi būti nustatytos pagal:
1) Taisyklių 3 priedą „Leistinos taršos į aplinkos orą normatyvų nustatymas“,
2) aplinkosauginių veiksmų planą (1 priedo įrenginiams), parengtą pagal rekomendacijas, pateiktas šios formos 3.4 skyriuje bei 3.4.1. lentelėje.

4.4.1. Stacionariųjų taršos šaltinių fiziniai duomenys.
Paraiškoje turi būti pateikta stacionariųjų (organizuotų ir neorganizuotų (išsklaidytų) taršos šaltinių, iš kurių į aplinkos orą išmetami teršalai, fizinių duomenų suvestinė pagal 4.4.1.1. lentelę.

4.4.2. Tarša į aplinkos orą. Taršos prevencija.
Paraiškoje turi būti pateikta detali visų išmetamų teršalų suvestinė visiems taršos šaltiniams (pagal 4.4.2.1. lentelę) bei numatomos aplinkos oro taršos mažinimo priemonės (pagal 4.4.2.3. lentelę). 1 priedo įrenginio atveju 4.4.2.2. lentelėje turi būti pateikiama išsami informacija apie teršalų valymo įrenginius bei kitas taršos prevencijos priemones. Jeigu prašomu laikotarpiu numatomas išmetamų teršalų kiekio sumažinimas aprašytas šios formos 3 skyriuje, aplinkosauginiame veiksmų plane turi būti pateikti esamų ir būsimų (didžiausių leistinų) taršos dydžių duomenys. Kai būtina, pateikiamos visos detalės ir pagrindžiamoji informacija. Turėtų būti įtrauktos reikiamos schemos.

4.4.3. Neatitiktiniai teršalų išmetimai.
Neatitiktinių teršalų išmetimų duomenys turi būti pateikti 4.4.3.1. lentelėje.

4.4.4. Išmetamųjų teršalų į aplinkos orą poveikio įvertinimas.
Atliekamas pagal Taisyklių 3 priede nurodytus reikalavimus.

4.4.1.1. lentelė. Stacionariųjų taršos šaltinių fiziniai duomenys.[22]
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.
pavadinimas	Nr.[23]	tinklelio nuor. (12 skaitmenų, 6E, 6N)[24]	aukštis, m	išėjimo angos matmenys, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm^3/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

1. [22] Kiekvieno įrenginio atveju pateikiama atskira lentelė, jos viršuje atitinkamoje eilutėje užrašant konkretų įrenginio pavadinimą. Duomenys pateikiami tik stacionariems taršos šaltiniams. Kai ūkinės veiklos objektas turi PAOV ataskaitą, parengtą vadovaujantis Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir įforminimo nuostatais (Žin., 2001, Nr. 19-611), teršalų inventorizacijos ataskaitą, parengtą vadovaujantis Metodiniais nurodymais dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos departamento 1991 09 24 įsakymu Nr. 126, ar kt. jiems prilyginamais dokumentais – panaudojami šių dokumentų duomenys (tarp jų ir taršos šaltinių pavadinimai bei numeriai).

2. [23] Taršos šaltinių numeriai nurodomi pagal Metodiniuose nurodymuose dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos nustatytą tvarką.

3. [24] Laikinai objekto geografinės padėties duomenis pateikti pagal Lietuvoje galiojančius reikalavimus (iki to laiko, kol bus įdiegta 12 skaitmenų sistema).

4.4.2.1. lentelė. Tarša į aplinkos orą.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Veiklos pobūdis[25]	Cecho ar kt. pavadinimas, gamybos rūšies pavadinimas[26]	Taršos šaltiniai		Teršalai		Esama tarša[28]				Numatoma tarša			
				pavadinimas	kodas[27]	nuo..... m..... d. iki..... m..... d.				nuo..... m..... d. iki..... m..... d.			
		pavadinimas	Nr.			vienkartinis dydis[29]			metinė, t/m.	vienkartinis (kontrolinis) dydis			metinė, t/m.
						vnt.	vidut.	maks.		vnt.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
							Iš viso pagal veiklos pobūdį:				Iš viso pagal veiklos pobūdį:		

Iš viso įrenginiui:		Iš viso įrenginiui:	

Pastabos: 1. Lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 4.4.1.1. lentelės 1 bei 2 pastabose. Atskiriems leidimo galiojimo metams planuojant skirtingus taršos dydžius, ši lentelė gali būti pratęsiama analogiškomis 11-14 grafomis tiek, kiek skirtingų etapų planuojama. Tokiu atveju minėtų grafų viršutinėje dalyje turi būti įrašomas konkretus laikotarpis, kuriuo numato galioti nurodyti dydžiai. 10 ir 14 grafų duomenys turi būti susumuojami atskirai pagal kiekvieną veiklos pobūdį (įrašomi į eilutę „Iš viso pagal veiklos pobūdį“) bei įrašomi bendri visam įrenginiui (eilutėje „Iš viso įrenginiui“).

2. [25]Bet kurio įrenginio atveju atskirai išskiriamas kiekvienas iš jį sudarančių veiklos pobūdžių:

- organinio kuro deginimas energijos gamyboje;

- gamyba, kurios metu deginamas organinis kuras (pramoninis deginimas);

- atliekų deginimas;

- technologinis procesas.

3. [26] Nurodoma vadovaujantis Metodiniais nurodymais dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos.

4. [27] Teršalų kodai ir pavadinimai surašomi vadovaujantis Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 8-213).

5. [28] Pateikiamos pastarųjų veiklos metų ribinės išmetimo vertės.

6. [29] 7 (ir 11) grafoje užrašomi vienetai, kuriais pateikiami vienkartiniai (kontroliniai) dydžiai. 1 priedo įrenginių atveju nurodyti, ar ribinės teršalų išmetimo vertės yra nurodytos GPGB dokumentuose arba nustatytos remiantis jais. Jei taip – prie vertės dydžių viršutiniame dešiniajame langelio kampe turi būti pažymima žvaigždutė (*).

7. Koncentracijos turi būti pateikiamos esant normaliosioms slėgio ir temperatūros sąlygoms (101,3 kPa ir 0°C).

4.4.2.2. lentelė. Aplinkos oro teršalų valymo įrenginiai ir kitos taršos prevencijos priemonės.

Įrenginio pavadinimas (pildoma tik 1 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Valymo įrenginiai[30]		Teršalai		Prieš valymą[31]						Po valymo [31]						Valymo efektyvumas, %
	pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas	mg/Nm^3		t/val.		t/metus		mg/Nm^3		t/val.		t/metus		
					vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kitos taršos prevencijos priemonės:																	

Pastabos: 1. Lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 4.4.1.1. lentelės 1 bei 2 pastabose. Tuo atveju, kai teršalai išmetami į aplinkos orą be valymo, užpildoma tik lentelės dalis „Prieš valymą“.

2. [30] Teršalų valymo įrenginių pavadinimai ir kodai nurodomi pagal Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarką. Prie pavadinimų papildomai reikalinga pateikti informaciją, kuri detaliau apibūdintų valymo įrenginius.

3. [31] Matavimų periodas ir vidurkinimo periodas bus nurodyti arba GPGB dokumentuose, kituose norminiuose dokumentuose arba derybų su kompetentinga institucija metu.

4.4.2.3. lentelė. Numatomos aplinkos oro taršos mažinimo priemonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Priemonė		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	Teršalai		Po priemonės įdiegimo išmetamas teršalų kiekis, t/m	Teršalų kiekio sumažėjimas, t/m
	priemonės pavadinimas	įvykdymo data		pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso taršos šaltiniui Nr. ___:				x x x x x x x x x	x x x x x x		
Iš viso įrenginiui:				x x x x x x x x x	x x x x x x		

Pastabos: 1. Lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 4.4.1.1. lentelės 1 bei 2 pastabose. Numatant mažinti aplinkos oro taršą iš daugiau kaip vieno taršos šaltinio, kiekvieno taršos šaltinio atveju 4, 7 ir 8 grafų duomenys turi būti susumuojami atskirai ir įrašomi į eilutę „Iš viso taršos šaltiniui Nr. ___ „. Šių grafų duomenys turi būti susumuojami ir viso įrenginio atveju ir įrašomi į eilutę „Iš viso įrenginiui“.

2. 2 priedo įrenginio atveju 4 grafos duomenų suma gali būti nurodoma tik eilutėje „Iš viso įrenginiui“.

4.4.3.1. lentelė. Neatitiktiniai teršalų išmetimai į aplinkos orą.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Sąlygos, dėl kurių gali įvykti neatitiktiniai teršalų išmetimai į aplinkos orą	Neatitiktinių teršalų išmetimų duomenų detalės [32] bei galimi didžiausi išmetimai					
		pasikartojimo dažnis, kartai/m.	išmetimų trukmė, val., min.	teršalai		mg/Nm^3	kg/val.
				pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos: [32] Įvertinti galimus maksimalius teršalų išmetimo kiekius, esant neatitiktiniam įrenginio darbo režimui.

Lentelėje nurodytos teršalų išmetimo vertės, atitinkančios įrenginio techniniame reglamente numatytas procedūras ir sąlygas, t. y. pradedant ir stabdant gamybą, atliekant reguliarius valymus, remontus ir pan.

4.4 dalyje atskirų taršos šaltinių duomenys pateikti vadovaujantis:

_____

(užrašomas (-i) dokumento (-ų) (PAOV ataskaitos ar kt. pavadinimas (-ai)), suderinimo RAAD-e metai, galiojimo laikas)

Atskirų taršos šaltinių išmetamų teršalų vienkartiniai (kontroliniai) normatyvai pateikti vadovaujantis:

_____

(užrašomi konkrečių teisės aktų, reglamentuojančių vienkartinius (kontrolinius) dydžius, pavadinimai)

4.5. Teršalų išleidimas su nuotekomis į aplinką ir kanalizacijos tinklus:

Leistinos taršos išmetimų į aplinką normos turi būti nustatytos pagal:
1)Taisyklių 3 priedo 2 dalį „Su nuotekomis išleidžiamos leistinos taršos (LT) normatyvų nustatymas“;
2) LR AM patvirtintas galiojančias nuotekų užterštumo normas ir kitus normatyvinius dokumentus;
3) Aplinkosauginių veiksmų planą, sudarytą pagal rekomendacijas, pateiktas 3 skyriuje 3.4.1. lentelėje (1 priedo įrenginiams).

4.5.1. Teršalų išleidimų su nuotekomis iš taškinių šaltinių fiziniai duomenys.

Paraiškoje turi būti pateikta visų teršalų, su nuotekomis išleidžiamų į paviršinio vandens telkinius ar filtravimo įrenginius, taškų (vietų) fizinių duomenų suvestinė pagal 4.5.1.1. lentelę.

4.5.2. Išleidžiamų su nuotekomis teršalų detalizavimas.

Paraiškoje turi būti pateikta teršalų, išleidžiamų į aplinką, suvestinė kiekvienam taškui pagal 4.5.2.1. lentelę Jeigu numatomas išleidimų sumažinimas 3 skyriuje aplinkosauginių veiksmų plane nustatytu laikotarpiu, paraiškoje turi būti pateikti esamų (laikinų) ir būsimų (didžiausių leistinų) teršalų išleidimų duomenys.

4.5.3. Neatitiktiniai nuotekų išleidimai dėl gedimų.
Neatitiktinių išleidimų galimybių, stabdant ar pradedant veiklą ir pan., įvertinimas turi būti pateiktas 4.5.3.1. lentelėje.

4.5.4. Nuotekų išleidimų į aplinką poveikio įvertinimas.
Prie paraiškos, jeigu yra poreikis, turi būti pridėti skaičiavimai pagal RAAD atstovų suderintus skaičiavimo metodus.

4.5.5. Abonento nuotekų išleidimas į kito vandens naudotojo nuotekų kanalizacijos tinklus.
Prie paraiškos turi būti pridėta sutarties su nuotekų valymo įmone kopija (1 priedo įrenginiams).

4.5.1.1. lentelė. Nuotekų, išleidžiamų į paviršinio vandens telkinius, bei šių telkinių fiziniai duomenys.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Išleidimų taško[33] nuor. Nr.	Tinklelio nuor. (12 skaitmenų, 6E, 6N)	Surinktuvo (vandens telkinio/upės) pavadinimas	Telkinio/upės vandens srovės greitis-debitas	Išleidžiamų nuotekų kiekis			Išleidimų trukmė min./val., val./dieną, dienų/metus
			95% debitas, m^3/s *	m^3/s	$m^3/d.$	$m^3/m.$	
1	2	3	4	5	6	7	8

[33] *Pagal žemėlapyje nurodytą nuotekų išleidimo vietą.*
95% tikimybės vandens debitas sausiausiu metų laikotarpiu.

4.5.2.1. lentelė. Nuotekų surinktuvo, į kurį išleidžiamos nuotekos, charakteristika.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Objekto pavadinimas, išleistuvo Nr. (pavadinimas) pagal planą	Surinktuvo pavadinimas (kodas)	Išleistuvo atstumas iki žiočių, km	Foniniai rodikliai, mg/l								
			95% tikimybės metų sausiausio mėn. debitas, m^3/s	BDS7	Skendinčiosios medž.	Bendra mineralizacija	Naftos produktai	Bendras azotas	Bendras fosforas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Pastabos: 1. Foninės vertės nustatomos tų surinktuvo rodiklių, kurie charakterizuoja bendrą upės (ežero, tvenkinio) vandens kokybę, ir tų medžiagų, kurias numatoma išleisti su nutekamuoju vandeniu.

2. Upių su sureguliuotu nuotėkiu į 4 lentelės skiltį rašomas nustatytas gamtosauginis vandens debitas.

3. Jei surinktuvas – ežeras ar tvenkinys, nurodomas jo tūris, tūkst. m^3 (po pavadinimo), o 4 skiltyje – vandens debitas ištakoje.

4.5.2.2. lentelė. Planuojamas susidariusių nuotekų išleidimas į paviršinio vandens telkinius, ūkinės veiklos objekto vidinius kanalizacijos tinklus ar į kito vandens naudotojo kanalizacijos tinklus[34] (*pildoma tik 1 priedo įrenginiui. Kiekvienam įrenginiui po atskirą lentelę*).

Įrenginio pavadinimas _____
nuo m. d. iki m. d.

Išleidimo taškas[35]	Teršalų pavadinimas	Prieš valymą[36]				Išleidimo vietoje po valymo[36]				Valymo efektyvumas, %
		maks. mg/l	vidut. mg/l	maks. t/d.	t/metus	maks. mg/l	vidut. mg/l	maks. t/d.	t/m.	

Pastabos: [34] Kas nereikalinga, užbraukti.

[35] Išleidimo taškų žymėjimas turi atitikti jų žymėjimą žemėlapyje/plane.

[36] Matavimų periodas ir vidurkinimo periodas nurodyti GPGB dokumentuose arba galiojančiose nuotekų užterštumo normose ar kituose normatyviniuose dokumentuose arba bus nustatyti derybų su RAAD atstovais metu. Jei nevaloma, užpildoma lentelės dalis „Prieš valymą“.

4.5.2.3. lentelė. Numatoma išlaistyti nuotekų, skysto mėšlo filtrato, srutų žemdirbystės drėkinimo laukuose (ŽDL), paskleisti asenizacijos laukuose.[37]

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____
nuo ..... m..... d. iki ..... m..... d.

ŽDL			Liejimo laikotarpis (režimas)	Laistomų laukų plotas, ha	Bendro azoto koncentracija nuotekose (filtrate), mg/l	Bendro azoto		Išlaistomų nuotekų ar filtrato kiekis, m^3/m.	Vienkartinė išliejimo norma, m^3/ha
Vietovė, pavadinimas	Upės					kg/ha m.	iš viso į bendrą plotą, kg/m.		
	basein as	kodas							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[37] *Kas nereikalinga, užbraukti.*

4.5.2.4. lentelė. Numatoma išleisti nuotekų ir teršalų į paviršinio vandens telkinius, filtravimo įrenginius, kaupimo rezervuarus.[39]

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Išleistuvo Nr. pavadinimas nuotekų pavadinimas ir rūšies kodas[40]	Nuotekų surinktuvo pavadinimas, kodas [38] upės, upelio, ežero, filtracijos laukų, kaupimo rezervuarų kodas[38]	Nuotekų valymo įrenginių rūšies kodas[38] valymo įrenginių našumas, m^3/d.	Nuotekų susidarymo šaltinis [41]	Kasmet atskiru išleistuvu nuo …..….. m. ……..... ……..... d. iki …..….. m. ……..... ……..... d.								
				Nuotekų kiekis			Teršalų					
				tūkst. m^3/m.	m^3/d.	m^3/s	pavadinimas	kodas[38]	normatyvo rūšis (DLT ar LLT)	koncentracija, C vid. Cmax. mg/l	kiekis per parą, t/d.	kiekis per metus, t/m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos: [38] *Kodai nurodomi pagal valstybinės statistinės ataskaitos formos Nr. 1 – Vanduo užpildymo instrukciją.*

[39] *Išleidžiant nuotekas į kaupimo rezervuarus, būtina 2 skiltyje nurodyti nuotekų išvežimo vietą (sutarties Nr., data).*

[40] *Lentelės 1 skiltyje nurodomi kodai: buities gamybinių nuotekų – NT; lietaus nuotekų ir statybinio drenažo – LD; balastinio ir laivuose naftos produktais užteršto vandens – BN; žuvininkystės tvenkinių vandens – ŽT; drenažinio vandens iš ŽDL – ŽD.*

[41] *Nurodyti, dėl kokios gamybos/ veiklos susidaro nuotekos. Jei nuotekos susidaro viename įrenginyje, nurodyti kuriame.*

4.5.3.1. lentelė. Galimi neatitiktiniai išleidimai į paviršinio vandens telkinius.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Išleidimų taško Nr. (atitinkantis blokinę diagramą arba schemą)	Priežastis, kuri gali sukelti neatitiktinį išleidimą *	Išleidimo detalizavimas (galimas didžiausias išleidimas)[42]		
		medžiaga	mg/l	kg/h

Pastabos: [42] *Įvertinti galimą didžiausią išleidžiamų nuotekų kiekį, esant avariniam (neatitiktiniam) režimui.*

Lentelėje nurodytos teršalų išmetimo vertės, atitinkančios įrenginio techniniame reglamente numatytoms procedūroms ir sąlygoms, t. y. pradedant ir stabdant gamybą, atliekant reguliarius valymus, remontus ir pan.

4.5.3.2. lentelė. Numatomos vandens apsaugos priemonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Priemonės pavadinimas	Kodai			Statybos		Našumas	Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
	priemonės	lėšų	našumo[43]	pradžia	pabaiga		visos lėšos	SMD
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos: SMD – statybos-montavimo darbai.

[43]*Pajėgumo matavimo vieneto kodas.*

4.5.5.1. lentelė. Pramonės įmonių ir kitų abonentų, iš kurių nutekamasis vanduo išleidžiamas į vandens naudotojo kanalizacijos tinklus, sąrašas.

Eil. Nr.	Abonentų pavadinimai	Darbo val. sk. per parą	Nuotekų kiekis, tūkst. m^3/m. m^3/d.		Teršalai, t/m. mg/l									
			Projektinis arba faktinis ..... m. 01 01 dienai	Planuojamas ..... m.	BDS_7	Skendinčiosios medžiagos	Bendras azotas	Bendras fosforas	CHDS	Naftos produktai	Kitos medžiagos			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		

1.	Abonentai, kurie vartoja vandenį gamybos metu ir išleidžia ³ 50 m^3/d. nuotekų													
1.1														
1.2.														
1.3.														
	Iš viso:													
2.	Abonentai, kurie vartoja vandenį gamybos metu ir išleidžia < 50 m^3/d. nuotekų													
2.1.														
2.2.														
2.3.														
3.	Buities ir kitoms negamybinėms reikmėms													
3.1.														
3.2.														
3.3.														
	IŠ VISO 1-3													

PARENGĖ: _____ _____ _____

(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastabos: 1. Abonentų, išleidžiančių < 50 m^3/d. nuotekų, vardyti nereikia, pateikiami bendri nuotekų ir teršalų kiekiai (tas pats gyvenamųjų teritorijų atveju).

2. Šią lentelę pildo kanalizacijos tinklus eksploatuojanti įmonė ar objektas, priimantis nuotekas iš abonentų.

4.5.5.2. lentelė. Pramonės įmonių ar kitų abonentų, kurie paviršines (lietaus) nuotekas išleidžia į miesto ar kito objekto lietaus kanalizacijos tinklus, sąrašas.

Eil. Nr.	Abonentų pavadinimas	Nuotekų kiekis, tūkst. m^3/m.		Teršalai, t/m. mg/l										
		Faktinis ..... m.	Planuojamas ..... m.	Naftos produktai	BDS7	Skendinčiosios medžiagos	Kitos medžiagos							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

1.	Pramonės įmonės ar kiti analogiški abonentai													
1.1														
1.2														
1.3														
2.	Gyvenamoji ir jai analogiška teritorija													
2.1														
2.2														
2.3														
	IŠ VISO 1-2													

PARENGĖ: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastaba:
šią lentelę pildo lietaus kanalizacijos tinklus eksploatuojanti įmonė ar objektas, vandens telkinio nuotekoms išleisti naudotojas.

4.5.6. Nuotekų apskaitos įrenginiai *(kiekvienam išleistuvui):*
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____
_____

4.6. Dirvožemio ir požeminio vandens apsauga:

4.6.1. nuotekų tvarkymo sistema;
Pateikiama nuotekų tvarkymo sistemos principinė schema.

4.6.2. dirvožemio ir gruntinių vandenų užteršimas.
Turi būti pateikta duomenų suvestinė apie žinomą įmonės teritorijos dirvožemio ir/arba gruntinių vandenų užteršimą, nurodant galimas priežastis; kodėl šis užteršimas įvyko arba vyksta tiek dirvos paviršiuje, tiek gilesniuose dirvos sluoksniuose.

Kai būtina, turi būti įtraukti išsamūs duomenys apie visus svarbius tyrinėjimus, įvertinimus ar ataskaitas, stebėjimų rezultatus, stebėjimų įrangos išdėstymą ir konstrukciją, planus, brėžinius, dokumentaciją, įskaitant teršalų plitimo tiek dirva, tiek vandens aplinka sulaikymo inžinerinius darbus ir visą kitą tai pagrindžiančią informaciją.

4.7. Triukšmo sklidimas:
Veiklos vykdytojas turi pateikti dokumentaciją apie suderinamumą su Lietuvos Respublikos nustatytomis ribinėmis vertėmis (jei tokios nustatytos) pramoninių įrenginių į aplinką skleidžiamam triukšmui.

4.7.1. triukšmo šaltiniai;
4.7.1.1. lentelėje pateikti triukšmo, skleidžiamo atskirų triukšmo šaltinių, susietų su pareiškiama veikla, lygio skaičiavimų rezultatai.

4.7.2. aplinkos triukšmo matavimai arba skaičiavimai;
Turi būti nurodyti didžiausi garso slėgio lygiai (GSL), kurie būtų patirti tipiniuose veiklos ribos taškuose. (Nurodomi stebėjimų intervalai ir trukmė)
Vieta: _____ *GSL* _____ L_{eq} _____ *db(A)*
Vieta: _____ *GSL* _____ L_{eq} _____ *db(A)*
Vieta: _____ *GSL* _____ L_{eq} _____ *db(A)*
Vieta: _____ *GSL* _____ L_{eq} _____ *db(A)*

4.7.3. didžiausi garso slėgio lygiai (GSL), kurie galėtų būti tipiniuose taškuose garsui jautriose vietose už veiklos ribų;

Vieta 1: _____ *GSL* L_{eq} _____ *dB(A) 30 minučių (Dienos metu)*
_____ *GSL* L_{eq} _____ *dB(A) 15 minučių (Nakties metu)*

Vieta 2: _____ *GSL* L_{eq} _____ *dB(A) 30 minučių (Dienos metu)*
_____ *GSL* L_{eq} _____ *dB(A) 15 minučių (Nakties metu)*

Vieta 3: _____ *GSL* L_{eq} _____ *dB(A) 30 minučių (Dienos metu)*
_____ *GSL* L_{eq} _____ *dB(A) 15 minučių (Nakties metu)*
(turi būti įtraukti triukšmo lygiai dienos ir nakties metu bei nurodyti padaliniai, kurie yra pagrindiniai šio triukšmo šaltiniai).

4.7.4. duomenys apie foninio triukšmo lygį;
Turi būti įtraukti prognozavimo modeliai, žemėlapiai, schemos su triukšmo lygiais ir kita pagrindžianti dokumentacija, taip pat ir duomenys apie garso slopinimą ir planuojamas jo kontrolės priemones.

4.7.5. triukšmo poveikis.
Turi būti pateikti esamo ir būsimo triukšmo poveikio aplinkai įvertinimo duomenys.

4.7.1.1. lentelė. Duomenų apie triukšmo šaltinius suvestinė.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Šaltinis	Triukšmo skleidimo taško Nr.	Įrangos nuor. Nr.	Garso slėgis [24] dB(A) nurodytame atstume	Oktavinės dažnių juostos (Hz) Garso slėgio lygiai dB (nevidurkinant) juostoje									Impulsinis ar tonin is	Skleidimo periodai	Kitos pastabos
				31.5	63	125	250	500	1K	2K	4K	8K			

4.8. Numatomas atliekų susidarymas ir tvarkymas:
4.8.1. numatomas atliekų susidarymas;
4.8.1.1. trumpas įrenginio ar technologinio proceso aprašymas;

4.8.1.2. lentelė. Numatomas atliekų susidarymas technologinio proceso metu.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Pagrindinis atliekų susidarymo šaltinis	Susidarymas		
				..... . m.	.... m.	..... . m.
Kodas[44]	Pavadinimas	Pavojingumas[45]		t/m.	t/m.	t/m.
1	2	3	4	5	6	7

Pastabos: [44] Atliekos kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą atliekų sąrašą.
[45] Savybė, kuria pasižyminti atlieka yra pavojinga, pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą.

4.8.1.3. lentelė. Atliekos, numatomos perduoti atliekų naudojimo ar šalinimo įmonėms.
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos		Atliekų naudojimo ar šalinimo įmonės pavadinimas, adresas bei įmonės kodas atliekas tvarkančių įmonių registre	Atliekų naudojimo ar šalinimo būdai[47]
Kodas[46]	Pavadinimas		
1	2	3	4

Pastabos: [46] Atliekos kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą atliekų sąrašą.
[47] Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 5, 6 priedus.

4.8.2. Atliekų naudojimas ir šalinimas:

4.8.2.1. Atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginio arba technologinio proceso, kurio metu naudojamos ar šalinamos atliekos, pavadinimas ir trumpas aprašymas, *kuriame nurodomi atliekų naudojimo ar šalinimo būdai, naudojama įranga, jos našumas, priėmimo ir kontrolės procedūros ir t. t.*

4.8.2.2. Atliekų sąvartyno technologinio proceso aprašymas *(papildomai įvertinami reikalavimai pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisykles (Žin., 2000, Nr. 96-3051; 2001, Nr. 87-3053).*

4.8.2.3. Atliekų šalinimo vietos charakteristika *(hidrografiniai, geologiniai duomenys, padėtis gyvenamųjų pastatų, saugomų teritorijų, vandenviečių atžvilgiu).*

4.8.2.4. **Atliekų sąvartyno vietos charakteristika** *(papildomai įvertinami Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių 12.1–12.5. punktuose nurodyti parametrai).*

4.8.2.5. **Aplinkos apsaugos priemonės** *(grunto apsauga, lietaus kanalizacija, monitoringo sistema).*

4.8.2.6. **Aplinkos apsaugos priemonės atliekų sąvartynui** *(papildomai nurodomos techninės priemonės, užtikrinančios Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių 15–34 punktuose pateiktų reikalavimų įgyvendinimą*).

4.8.2.2. lentelė. Įrenginyje ar technologinio proceso metu numatomos naudoti (perdirbti) atliekos (atliekas naudojančioms įmonėms).
Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Naudojimas, t/m.				
Kodas [48]	Pavadinimas	Pavojingumas[49]	Įrenginio našumas	Naudojimo būdas[50]	..... m.	..... m.	..... m.
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos: [48] *Atliekos kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą atliekų sąrašą.*
[49] *Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą.*
[50] *Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 6 priedą.*

4.9. Ūkio subjektų aplinkos monitoringas:

Rengiant paraiškos su ūkio subjektų aplinkos monitoringu susijusią dalį, reikia vadovautis Lietuvos Respublikos normatyviniais dokumentais ir atsižvelgti į GPGB aprašymuose 1 priede nurodytoms veiklos rūšims pateiktas rekomendacijas arba į Europos Komisijos paruoštas bendras rekomendacijas monitoringui atlikti (pvz., Rekomendacijos monitoringui, 1999, Sevilijos GPGB duomenų bazė).

4.9.1. *Visiems vandens naudotojams, privalantiems gauti leidimus, būtina vykdyti nuotekų kontrolę. Su nuotekomis išleidžiamų teršalų kontrolės planas rengiamas vadovaujantis „Vandens išteklių naudojimo ir teršalų, išleidžiamų su nuotekomis, pirminės apskaitos ir kontrolės tvarka“ (Žin., 2001, Nr. 29-941) ir pildomas, derinamas bei tvirtinamas pagal 4.9.1.1 lentelėje pateiktą formą.*

4.9.2. Kiekvieno įrenginio taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų kontrolės grafikas *sudaromas vadovaujantis „Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir apiforminimo nuostatais“ (Žin., 2001, Nr. 19-611) ir pildomas, derinamas bei tvirtinamas pagal 4.9.2.1 lentelėje pateiktą formą.*

4.9.3. Įrenginio taršos šaltinių išmetamų (išleidžiamų, išspinduliuojamų) į aplinką teršalų poveikio aplinkos komponentams monitoringo programa *pildoma pagal 4.9.3.1 lentelėje pateiktą formą.*

Stebėjimo, mėginių ėmimo vietų parinkimas, mėginių ėmimo dažnumas ir kitos pareiškėjo atliekamo monitoringo sąlygos nustatomos derybų tarp pareiškėjo ir leidimą išduodančio RAAD

atstovo metu. Programą derina Aplinkos ministerijos atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamentas, atsižvelgęs į Aplinkos ministerijos Jungtinio tyrimų centro raštu pateiktą programos įvertinimą.

Ūkio subjekto požeminio vandens monitoringas vykdomas pagal programas, suderintas su RAAD ir patvirtintas Lietuvos geologijos tarnyboje.

TVIRTINU:

4.9.1.1. lentelė. Nuotekų laboratorinės kontrolės tvarka.

NUOTEKŲ LABORATORINĖS KONTROLĖS TVARKA

A. V. _____
(Ūkinės veiklos objekto vadovo vardo raidė, pavardė)

_____
(Ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

_____
(Atsakingo už vandens ūkį asmens vardo raidė, pavardė, pareigos)

_____
(Parašas) (Data)

Nuotekų rūšis, valymo būdas, valymo įrenginių rūšies kodas	Nuotekų priimtuvas, nurodyti išleistuvo atstumą nuo priimtuvo -upės žiočių	Mėginio ėmimo dažnumas[51], trukmė	Debito matavimo, mėginio ėmimo vieta, Nr. pagal vandens ūkio schemą	Mėginio tipas, ėmimo būdas; debito matavimo būdas, priemonės	Nustatomi parametrai	Laboratorija, atliekanti analizes, leidimo Nr., data
Išleidžiamas nuotekų kiekis -				m^3/d.		
1	2	3	4	5	6	7

[51] *Mėginių ėmimo dažnumas pastovus, tačiau mėginių ėmimo savaitės dienos ir laikas turi keistis metų eigoje.*

SUDARĖ: _____
(vardo raidė, pavardė, parašas, telefonas)

SUDERINTA: _____
(Aplinkos ministerijos _____regiono aplinkos apsaugos departamento Valstybinės analitinės kontrolės skyriaus viršininkas (v., pavardė, parašas))

Galioja iki ……... m. …… d.

4.9.2.1. lentelė. Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų kontrolės grafikas.

TVIRTINU:

A. V. _____

(ūkinės veiklos objekto vadovo vardo raidė, pavardė)

_____

(parašas) (data)

_____

(ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

STACIONARIŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ KONTROLĖS GRAFIKAS

Įrenginio/gamybos pavadinimas	Kontroliuojamas taršos šaltinis[52]		Kontroliuojami teršalai		Kontrolės periodiškumas	Kontrolės periodiškumas, esant NTIS[53], kart./parą	Matavimo metodas[54]	Duomenų pateikimo reikalavimai[55]
	Nr.	pavadinimas	pavadinimas	kodas				
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos: 1. [52] Įtraukiami ir tie stacionarūs taršos šaltiniai, kuriuose įrengta nuolat veikianti teršalų emisijos monitoringo sistema.
2. [53] NTIS – nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos. Ši grafa pildoma tuo atveju, kai, esant NTIS, nustatoma vykdyti kontrolę.
3. [54] Nurodomas galiojantis normatyvinis dokumentas, kuriuo įteisintas matavimo metodas.
4. [55] Dažnumas, duomenų redukcijos reikalavimai.

SUDARĖ:

_____

(vardo raidė, pavardė, pareigos, parašas, telefonas)

SUDERINTA:

_____

(Aplinkos ministerijos _____ regiono aplinkos apsaugos departamento Valstybinės analitinės kontrolės skyriaus viršininkas
(vardo raidė, pavardė, parašas))
Galioja iki_____ _____ m. _____ d.

4.9.3.1. lentelė. Pagrindiniai ūkio subjektų aplinkos monitoringo programos reikalavimai.

Aplinkos komponentas	Stebėjimo objektas ir stebėjimo (matavimo) vieta	Analizuojami (stebimi) parametrai	Analizavimo (stebėjimo) dažnumas	Analizavimo metodas	Nuorodos į dokumentus[56] (žymuo, pavadinimas), kuriuose detaliai aprašyta naudojama					
					Matavimų vykdymo (ėminių surinkimo) procedūra	Duomenų (ėminių) registrcijos procedūra	Ėminių konservavimo, transportavimo ir saugojimo procedūros	Bandinių paruošimo analizei procedūra	Bandinių analizės procedūra	Duomenų analizės metodas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Nuoroda į dokumentus[56] (žymuo, pavadinimas), pagal kuriuos vykdomas atliekamų matavimų kokybės užtikrinimas ir kokybės kontrolė:										
Atsiskaitymo periodiškumas:				Vykdančioji institucija:						

[56] *Jei tokių dokumentų nėra, būtina detaliai aprašyti numatomas naudoti procedūras.*

5. Veiklos nutraukimas, veiklos stabdymas ir priežiūra po uždarymo:

5.1. Veiklos nutraukimas.

Turi būti nurodytos esamos ar siūlomos priemonės, kurios mažintų poveikį aplinkai visiškai ar iš dalies nutraukus veiklą, tame tarpe numatant potencialią taršos grėsmę keliančių veiklos liekanų tvarkymą.

Numatydama nutraukti veiklą, įmonė turi paruošti tolydinio ar momentinio veiklos nutraukimo bei veiklos metu susikaupusių poveikių aplinkai įvertinimo bei jų pašalinimo planą.

Pastaba. Priemonių planas pateikiamas tuo atveju, jei veiklos vykdytojas numato laikinai ar visiškai nutraukti veiklą.

_____

1.6 Deklaracija

Teikiu paraišką Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimui gauti.
Patvirtinu, kad šioje paraiškoje pateikta informacija yra teisinga, tiksli ir pilna.

Neprieštarauju, kad leidimą išduodanti institucija ar vietos valdžios institucija paraiškos ar jos dalies kopiją, išskyrus informaciją, kuri šioje paraiškoje nurodyta kaip komercinė ar gamybinė paslaptis, pateiktų bet kuriam asmeniui.

Parašas _____ Data _____
(Veiklos vykdytojo vardu)

Pasirašančiojo vardas ir pavardė (*didžiosiomis raidėmis*): _____

Pareigos organizacijoje:_____

Įmonės antspaudas:

_____

5 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

_____

REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS LEIDIMAS

Nr._____

(objekto kodas)

_____

(ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas, telefonas)

_____

_____

(veiklos vykdytojas, jo adresas, telefono, fakso Nr., elektroninio pašto adresas)

Leidimas ..... puslapių

Išduotas .....m..... d.
Galioja iki .....m..... d.

A. V.

Direktorius _____ _____
(vardo raidė, pavardė) (parašas)

Šio leidimo parengti .....egzemplioriai.

Paraiška TIPK leidimui gauti suderinta su:

_____

(derinusios institucijos pavadinimas, suderinimo data)

_____

(derinusios institucijos pavadinimas, suderinimo data)

_____

Bendroji dalis

1. Duomenys apie įrenginį:

1.1. ūkinės veiklos objekto pavadinimas;

1.2. adresas korespondencijai (jei skiriasi nuo veiklos vykdytojo adreso);

1.3. ūkinės veiklos (įrenginio) vieta;

Nurodoma pareiškiamos ūkinės veiklos vietos veiklos padėtis vietovės plane ar schemoje su gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, gretimų įmonių, saugomų teritorijų bei apsaugos zonų išsidėstymu.

1.4. žemės, kurioje vykdoma ūkinė veikla, užimamas plotas (ha), savininko pavadinimas (savininko pavardė, vardas) ir adresas;

1.5. pastatų, pagalbinių patalpų, kuriose vykdoma ūkinė veikla, savininko pavadinimas (savininko pavardė, vardas) ir adresas;

1.6. darbuotojų skaičius.

Kai įmonė jau įsteigta, nurodomas darbuotojų skaičius tai datai, nuo kurios veiklai išduodamas leidimas.

2. Duomenys apie ūkinę veiklą:

2.1. ūkinės veiklos rūšis;

Nurodomos įmonėje vykdomos veiklos, kurioms išduodamas leidimas. Veikloms, nurodytoms Taisyklių 1 priede, nurodoma, kuriai ūkinės veiklos rūšiai (rūšims) priskiriama pareiškiama ūkinė veikla, be to, pateikiami duomenys apie įrenginio, kuriam reikia leidimo, projektinį pajėgumą.

2.2. ūkinė veiklos aprašymas.

Pateikiama nuoroda į paraišką, kurioje turi būti detalus ūkinės veiklos aprašymas.

3. Veiklos aplinkosauginis valdymas ir kontrolė.

Pateikiamas trumpas įmonėje vykdomos veiklos aplinkosauginio valdymo ir kontrolės sistemos aprašymas:

• veiklos valdymo struktūra (įmonės valdymo organizacinė schema), trumpai aprašant, kokiu būdu bendroje veiklos valdymo sistemoje realizuojamas veiklos aplinkosauginis valdymas (tiesiogiai už aplinkosaugą įmonėje atsakingi asmenys, darbuotojų įsipareigojimai aplinkosaugos klausimais nurodyti jų pareiginėse instrukcijose ar įmonės vidaus taisyklėse bei kitos organizacinės priemonės)

• veiklos aplinkosauginio valdymo nuostatos (strategija, jei įmonė tokią turi)

• veiklos aplinkosauginės priežiūros priemonės (techninės veiklos poveikio aplinkai kontrolės priemonės)

• uždaviniai ateičiai ir planuojami veiksmai jiems įgyvendinti (nuorodos į Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo ar kitus, su aplinkosaugos veiksmingumo gerinimu susijusius, planus).

Reikėtų nurodyti, ar įmonėje naudojama veiklos vadybos ir dokumentų tvarkymo sistema leidžia laikytis leidime nustatytų reikalavimų. Jeigu įmonėje naudojama veiklos vadybos ir dokumentų tvarkymo sistema yra nepakankama, leidime nurodomos papildomos priemonės, kurių įgyvendinimas leistų laikytis leidime nustatytų reikalavimų, bei nurodomas šių priemonių įdiegimo laikas.

Jeigu įmonėje įdiegta ISO 14 000 arba EVAS aplinkosaugos vadybos sistemos, aukščiau nurodytas aprašymas nereikalingas. Šiuo atveju pakanka įpareigoti veiklos vykdytoją leidimo galiojimo laikotarpyje laikytis ISO 14 000 arba EVAS reikalavimų.

4. Leidimo išdavimo, jo nuostatų ir sąlygų apskundimo tvarka.

Nurodoma, kad leidimo išdavimą, jo nuostatas ir sąlygas veiklos vykdytojas gali apskųsti Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai per 15 dienų nuo leidimo gavimo dienos. Jeigu veiklos vykdytojas nesutinka su Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos sprendimu dėl jo skundo, jis įstatymų nustatyta tvarka gali kreiptis į teismą.

5. Suinteresuotų asmenų išvados bei komentarai.

Nurodoma, kokių institucijų ar asmenų išvados pateikiamos leidimo 2 priede. Antrame leidimo priede pateikite komentarus, gautus iš savivaldybių, apskričių administracijų, kaimyninių šalių, šalies institucijų ir kitų fizinių ar juridinių asmenų.

Leidimo sąlygos.

Šioje dalyje pateikiamos leidimo sąlygos. Jeigu leidimo sąlygos skiriasi nuo paraiškoje pateiktų duomenų, siekiant užtikrinti, kad paraiškos pateikėjas bei visuomenė aiškiai suprastų, kodėl yra numatytos kitokios negu prašomos sąlygos, leidimo 3 priede pateikiamas detalesnis paaiškinimas, o konkreti leidimo sąlyga pažymima nuoroda „(žr. 3 priedą)“.

GPGB informaciniuose dokumentuose ar teisės aktuose gali būti reikalaujama išreikšti parametrus kitokiais, negu šioje rekomenduojamoje leidimo formoje nurodytais, matavimo vienetais. Esant tokiems neatitikimams, bet kokiu atveju reikia vadovautis galiojančiomis normomis ir GPGB informaciniais dokumentais, bet ne šiomis rekomendacijomis, nors dėl to ir reikėtų keisti lentelių formas ar kitus rekvizitus.

Žemiau pateikiamos leidimo sąlygos su paaiškinimais.

6. Ūkinė veikla turi būti vykdoma ir kontroliuojama, laikantis šiame leidime nustatytų sąlygų.

7. Įmonėje vykdoma ūkinė veikla turi atitikti paraiškos šiam leidimui gauti 3.2 punkte nurodytą Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planą.

Tuo atveju, jeigu Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plane nebuvo imtasi pakankamų priemonių, papildomi reikalavimai įrašomi į atitinkamas leidimo sąlygas.

8. Įmonėje vykdoma veikla turi atitikti paraiškos šiam leidimui gauti 3.4 punkte nurodytą Veiksmų planą GPGB lygiui pasiekti.

Ši leidimo sąlyga taikoma tik Taisyklių 1 priedo įrenginiams.

Tuo atveju, jeigu Veiksmų plane GPGB pasiekti nebuvo imtasi pakankamų priemonių, tuomet papildomi reikalavimai įrašomi į atitinkamas leidimo sąlygas. Paaiškinkite, kokiais argumentais remiantis nustatomas GPGB reikalavimų įgyvendinimo laikotarpis.

9. Žaliavų naudojimas.

Gamtos ištekliai ir žaliavos turi būti naudojamos pagal šiame punkte nustatytas sąlygas.

9.1. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimas turi atitikti 9.1.1. lentelėje planuojamus kiekius.

9.1.1. lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimo planuojami kiekiai.

Žaliavos arba medžiagos pavadinimas	Vnt.	Dabar naudojama per ……. metus	Planuojama naudoti per ……... metus	Planuojama naudoti per ……. metus	Planuojama naudoti per ……. metus

Pateikiami duomenys apie išgaunamų ir naudojamų žaliavų, kuro bei veiklos produktų kiekius.

Pateikite duomenis apie pagrindinių žaliavų ir/arba kitų svarbiausių medžiagų naudojimą.

Pateikite informaciją apie kitas medžiagas, kartu pažymėdami, kad čia yra pateikti leistini kiekiai.

Nurodykite paklaidą (pvz., 1–5%), leistiną nustatant medžiagų ir žaliavų kiekius, ar kitokią konkrečiam specifiniam atvejui tinkamą paklaidą.

Jei dėl kurių nors priežasčių iki konkrečios datos turės būti palaipsniui atsisakyta vienos ar daugiau medžiagų naudojimo (pvz., įgyvendinant ES Direktyvų reikalavimus) arba, jeigu yra numatomas palaipsnis metinių kiekių mažinimas (pagrindinėms medžiagoms), nurodykite, kada, kokiomis sąlygomis ir kokių medžiagų naudojimas turi būti uždraustas.

Pažymėkite, kokios registravimo procedūros bus vykdomos ir kada ir kokio tipo matavimai bus atliekami tam, kad būtų užtikrinta nuodugni medžiagų ir žaliavų naudojimo apskaita (kas savaitę, kas mėnesį, kasmet, kas pusmetį). Ar vykdomoje veikloje yra naudojamos kenksmingos medžiagos, kurių naudojimo palaipsniui reikia atsisakyti? Kurios sąlygos užtikrina, kad šių medžiagų bus palaipsniui atsisakyta?

9.2. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimas turi atitikti 9.2.1., 9.2.2., 9.2.3., 9.2.4. lentelėse pateikiamas sąlygas.

9.2.1. lentelė. Žaliavų ir papildomų medžiagų naudojimas ir saugojimas.

Nuor. Nr. arba kodas	Žaliavos arba medžiagos pavadinimas [1]	Transportavimo būdas	Sunaudojimas pareiškiamoje veikloje, t/ m.	Kiekis, saugomas vietoje, t	Saugojimo būdas [2]
1	2	3	4	5	6

[1] *Turi būti įrašytas ir kuras.*

[2] *Požeminės talpyklos, antžeminiai statiniai, poveikio aplinkai riziką mažinantys betonu dengti kuro saugyklų plotai ir pan.*

9.2.2. lentelė. Kietųjų naudingųjų iškasenų gavyba ir pažeistų žemių rekultivavimas.

Metai	Telkinio pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Naudingoji iškasena	Žemės sklypas, skirtas karjerui įrengti (pagal projektą), ha	Išžvalgyti ir aprobuoti išteklius, tūkst. m^3 (tūkst. t)	Išteklių likutis .... m. sausio 1 d., tūkst. m^3 (tūkst. t)	Planuojama gavyba, tūkst. m^3 (tūkst. t)	Naudojimo (gavybos) limitas, tūkst. m^3 (tūkst. t)	Baigtas naudoti, bet nerekultivuotas plotas, ha	Rekultivuotas plotas, ha	Rekultivuotinas plotas, ha	Leidimo galiojimo laikotarpiu numatomas rekultivuoti plotas,

											ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

9.2.3. lentelė. Naftos telkinių ištekliai ir eksploatacinių gręžinių sąrašas.[3]

Telkinio pavadinimas, jo vieta (adresas), naudojanti organizacija	Ištekliai		Gręžinio		
			Nr.	Gręžimo data	Gylis, m
	Nafta, tūkst. t	Išsiskiria dujų, tūkst. m^3			
1	2	3	4	5	6

[3] Į sąrašą įrašomi visi užkonservuoti, vykdant bandomąją naftos eksploataciją ir pramoninę gavybą, gręžiniai.

9.2.4. lentelė. Leidžiama išgauti naftos.

nuo..... m. ..... d. iki..... m. ..... d.

Metai	Telkinio pavadinimas	Išteklių eksploatavimo pradžioje, arba likutis..... . 01 01, tūkst. t	Eksploatavimo būdas[4]	Gręžinio			Susidarančių sūrimų kiekis, m^3/m.	Leidžiama išgauti, tūkst. t/m.	
				Nr.	Našumas,[5] t/d.	Galimas debitas[5], t/d.		Atskirai pagal gręžinius	Bendras
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11

Planuojamas sūrimų panaudojimas

[4] *Eksploatavimo būdai:* *1) naudojant sluoksnio energiją (savaiminė prietaka – trykštantys gręžiniai);*

0 *2) padidinant sluoksnio energiją: a) naudojant siurblius; b) įpumpuojant, įslegiant per injekcinius gręžinius dujas, vandenį.*

[5] *Naftos kiekis.*

10. Energijos naudojimas.

Energetiniai ištekliai turi būti naudojami 10.1. lentelėje nustatytų dydžių ribose.

10.1. lentelė. Energetinių išteklių naudojimas[6].

Energetiniai ir technologiniai ištekliai	Mato vnt: t, m^3, kWh ir kt.	Sunaudojimas[7] ……. m.	Sunaudojimas[7] ……. m.	Sunaudojimas[7] …….. m.	Apskaitos priemonės	Išteklių gavimo šaltinis
a) elektros energija						
b) šiluminė energija						
c) gamtinės dujos						

d) suskystintos dujos						
e) mazutas						
f) krosninis kuras						
g) dyzelinis kuras						
h) akmens anglis						
i) benzinas						
j) biokuras: 1)						
2)						
k) ir kiti						

Pastabos:

[6] Lentelėje nurodomi paraiškos pateikimo metais naudojamų išteklių kiekiai ir numatomi kiekiai artimiausiems metams.

[7] Nurodyti, kur sunaudojami lentelėje nurodomi ištekliai: pvz., gamybai, nurodant, kokiems gamybiniams procesams, patalpų ar vandens šildymui, pagaminta energija parduodama ir kt. Jei lentelės nevisiškai atitinka esamą situaciją, reikėtų jas papildyti arba tekste pateikti detalesnį lentelėje pateiktų duomenų paaiškinimą.

Paprastai pateikiamas bendras energijos suvartojimas per metus.

TIPK įrenginiams ribinės energijos suvartojimo vertės gali būti apibrėžtos kaip GPGB reikalavimas (pvz., energijos suvartojimas producijos vienetui – MJ/ tonai produkto). Naujos įmonės paraiškoje turi būti pateikti argumentai, rodantys, kad pasirinktas optimaliausias energijos sunaudojimo būdas. Esamoms įmonėms Jūs galite pateikti sąlygas dėl įrengimų, naudojančių per daug energijos, pakeitimo kitais įrengimais arba įdiegti priemones, mažinančias energijos sunaudojimą esančiuose įrenginiuose, taip pat sąlygas dėl tam tikrų pastatų komponentų izoliavimo, langų pakeitimo, programų, numatančių energijos suvartojimo mažinimo galimybes, jų vykdymą ir kt.

Pateikite sąlygas, kad siurbliai, ventiliatoriai ir kt. yra naudojami tik tuomet, kai tai yra būtina, t. y. kad šie įrengimai nebūtų eksploatuojami nepertraukiamai, jei tam nėra būtinybės.

Nurodykite energijos suvartojimo matavimų sąlygas, jei ši informacija nėra pateikta paraiškoje arba pateikta informacija yra nepakankama.

Šiame leidimo punkte nurodykite, kokia ir kiek detali informacija apie energijos sunaudojimą turėtų būti pateikta ataskaitoje.

Pateikite veiklos vykdytojui ataskaitų/lentelių, kurias pageidautumėte gauti užpildytas, formato aprašymą.

11. Vandens paėmimas, suvartojimas, tiekimas.

Vandens paėmimas, vartojimas ir tiekimas turi būti atliekamas pagal šiame punkte nustatytas sąlygas.

11.1. Vandens paėmimas:

Šaltinio (upės, ežero ir kt.) pavadinimas _____
Šaltinio kodas _____
Vandens paėmimo šaltinio rūšies kodas _____
95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m^3/s _____
Vandens ėmimo atstumas iki žiočių, km _____
Vandens ėmimo įrenginių našumas, m^3/s _____
Vandens apskaitos įrenginiai _____

11.1.1. lentelė. Požeminio vandens vandenviečių charakteristika.

Eil. Nr.	Vandenvietės			Vandens paėmimo šaltinio rūšies kodas	Eksploatacinių gręžinių (arba kitų kaptažinių įrenginių) skaičius	Gręžinio našumas, m^3/d.		Eksploatuojamas vandeningas horizontas, jo indeksas
	Pavadinimas	Adresas	Upės baseinas ir jo kodas			nuo	iki	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

11.1.2. lentelė. Vandens paėmimas ir vartojimas.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Vandens tipas[8]	Nupirktas arba išgautas vandens kiekis per metus, m^3	Parduotas vandens kiekis per metus, m^3	Veikloje sunaudoto vandens kiekis per metus, m^3	Vandens sunaudojimo veikloje būdas [9]
1	2	3	4	5

[8] *Požeminiai vandenys, paviršiniai vandenys, išvalyti, pakartotinai panaudoti vandenys (pvz., kondensatas, uždaros apytakos sistemos vanduo) ir t. t.*

[9] *Nurodykite pagrindinę suvartojimo veiklą arba nukreipkite į detalesnę sąnaudų inventorizaciją, pateikiamą paraiškos priede.*

Vandens naudojimas gali būti apribotas, atsižvelgiant į tai, kad iš vietinių vandens telkinių galima išgauti tam tikrą maksimalų leistiną vandens kiekį nesuardant normalaus vandens telkinio režimo, tačiau tai gali būti ir pačios kompanijos gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plano dalis (siekiant taupyti pinigus ir sumažinti poveikį aplinkai).

Leidime nurodyti sąlygas, kurios užtikrintų efektyvų vandens sunaudojimą, pvz., tai, kad valant skyrių xx plovimo operacijoms turėtų būti taikomas aukšto slėgio metodas. TIPK įrenginiams ribinės vandens suvartojimo vertės gali būti apibrėžtos kaip GPGB reikalavimas (pvz., maksimalus vandens suvartojimas gaminiui – pvz., m^3/ tonai produkto).

11.1.3. lentelė. Leidžiama vartoti vandens.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Vandens vartojimas	Vandens rūšies kodas	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.	..... m. tūkst. m^3/m. m^3/d.
1	2	3	4	5	6	7
a) **paviršinio v.**						
paimti						
vartoti						
tiekti [10]						
b**) požeminio v.**						
paimti						
vartoti						
tiekti [10]						
iš jo: buities reikmėms:						

vartoti						
tiekti[10]						
reikmėms[11]						
vartoti						
tiekti[10]						
c) **geoterminio** vandens paimti						
vartoti						
tiekti[10]						

SUDERINTA:

_____ _____ _____

(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

[10] *Prašomo perduoti vandens kiekis, t. y. lentelėje nurodomas vandens, perduodamo abonentams, kiekis.*

[11] *Nurodyti, kokioms reikmėms naudojamas vanduo (pramonės, žemės ūkio ir kt.).*

11.1.4. lentelė. Numatomos racionalaus vandens vartojimo ir apsaugos priemonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Priemonės pavadinimas	Kodai			Statybos		Našumas	Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
	priemonės	lėšų	našumo	pradžia	pabaiga		visos lėšos	SMD
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastaba. Kodai nurodomi pagal aplinkos ministro 1999 12 20 įsakymu Nr. 408 patvirtintą Vandens išteklių naudojimo valstybinės statistinės apskaitos ir duomenų teikimo tvarką.

11.1.5. lentelė. Paviršinio vandens naudotojo abonentų vartojamo vandens kiekiai.

Eil. Nr.	Vandens naudotojo abonentai	Vandens apskaitos įrenginiai	Vandens vartojimas						
			Faktinis ..... m. sausio 1 d.	..... m. Leidžiamas		..... m. Leidžiamas		..... m. Leidžiamas	
			Projektinis, tūkst. m^3/m.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.	tūkst. m^3/m.	m^3/d.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja ≥ 50 m^3/d. vandens								
1.1.									
1.2.									
1.3.									

2	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja < 50 m^3/d. vandens								
2.1.									
2.2.									
2.3.									
3.	Kitoms negamybinėms reikmėms[12]								
3.1.									
3..2.									
3..3.									
	IŠ VISO 1-3								

SUDERINTA: _____ _____ _____

(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastabos: 1. Įmonėms, kurioms yra nustatytas sezoniškumas, nurodomas to laikotarpio vidutinis suvartoto per parą vandens kiekis.

[12] Čia nurodomi vandens kiekiai, kuriuos sunaudoja abonentai, naudojantys paviršinį vandenį kitoms reikmėms, aptarnavimo sferoje (skalbykloms, mašinų plovykloms, gatvių ir žaliųjų plotų laistymui ir kt.), taip pat smulkūs abonentai, vartojantys vandenį gamyboje, kai suvartojama mažiau nei 10 m^3/d., ir visi kiti vartotojai, nepatenkantys į lentelės 1 ir 2 grupes.

11.1.6. lentelė. Požeminio vandens naudotojo abonentų vartojamo vandens kiekiai.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Eil. Nr.	Vandens naudotojo abonentai	Vandens apskaitos įrenginiai	Vandens vartojimas						
			Faktinis ..... m. sausio 1d.	..... m. Leidžiamas		..... m. Leidžiamas		..... m. Leidžiamas	
			Projektinis, tūkst. m^3/m	Bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.	Bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.	Bendras tūkst. m^3/m. m^3/d.	iš jo gamybai m^3/d.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja ≥ 50 m^3/d. vandens								
1.1.									
1.2.									
1.3.									
1.4.									
	Iš viso:								
2	Abonentai, kurie gamybos metu suvartoja < 50 m^3/d.								

	vandens								
3.	Buities ir kitoms negamybinėms reikmėms[13]								
	IŠ VISO 1-3								

SUDERINTA: _____ _____ _____

(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastaba. Įmonėms, kurioms yra nustatytas sezoniškumas, nurodomas to laikotarpio vidutinis suvartoto per parą vandens kiekis

[13] Čia nurodomi abonentai, naudojantys požeminį vandenį buitinėms, komunalinėms reikmėms, aptarnavimo sferoje (skalbykloms, mašinų plovykloms, parduotuvėms, gatvių ir žaliųjų plotų laistymui ir kt.), taip pat smulkūs abonentai, vartojantys vandenį gamyboje, kai suvartojama mažiau nei 10 m^3/d., ir visi kiti vartotojai, nepatenkantys į lentelės 1 ir 2 grupes.

11.2. Vandens apskaitos įrenginiai:

Gręžiniuose

_____

Vandenvietėse

_____

Pateikite sąlygas, kurios užtikrintų, kad sunaudojamas vandens kiekis būtų matuojamas vandens skaitikliais, o gauti duomenys apie sunaudojamo vandens kiekius turi būti apskaičiuoti ir susisteminti.

Pateikite sąlygas dėl vandens skaitiklių kontrolės ir kalibravimo, jei apie tai nėra pateikta pakankamos informacijos paraiškoje.

Jei būtina, pateikite sąlygas dėl vandens lygių bei pastarųjų matavimų. Išvardykite specifines reikmes dėl vandens suvartojimo matavimų įrenginio eksploatavimo metu, jei būtina, pateikite sąlygas dėl priemonių, užtikrinančių „gerą įmonės ūkio tvarkymą“ vandens taupymo aspektu – aptarkite su įmonėmis, kokios yra galimybės taupiai naudoti vandenį.

Šiame leidimo sąlygų punkte pateikite informaciją apie ataskaitų rengimą – kokio detalumo lygio dokumentų apie vandens sunaudojimą Jūs pageidautumėte. Nurodykite, kokie reikalavimai bus keliami ataskaitoms, kurias Jūs pageidautumėte gauti iš veiklos vykdytojo. Pateikiama informacija apie vandens gavybą, vandens suvartojimą ir vandens nuostolius, sudarant balansą ir nurodant vandens nuostolius atskiruose procesuose. Detalumo lygis turi būti nustatytas, išsamiai išnagrinėjus kiekvieną atskirą atvejį. Suvartojimas neturėtų būti perdaug išskaidytas atskiriems padaliniams, ir informacija turėtų atspindėti visą suvartojimą atskiriems procesams arba procesų grupėms. Daugeliu atvejų nuostoliai tik įvertinami arba vidurkinami per ilgą laiko periodą.

12. Nuotekų išleidimas

Nuotekos turi būti išleidžiamos, laikantis 12.1; 12.2; 12.3; 12.4; 12.5; 12.6; 12.7; 12.8; 12.9 ir 12.10 lentelėse \nustatytų sąlygų.

Nustatant sąlygas ir išleidimo ribines vertes, turi būti atsižvelgta į tai, ar valymas yra vykdomas įmonei priklausančiuose ar įmonei nepriklausančiuose įrenginiuose.

Išleidžiant nuotekas į nuotekų valymo įrenginius, teršalų ribinės vertės nuotekose nustatomos derybų su nuotekų valymo įmonės atstovais metu, tačiau laikantis galiojančių nuotekų užterštumo normų reikalavimų.

Nustatant sąlygas dėl nuotekų išleidimo iš I priedo įrenginių, teršalų ribinės vertės turėtų remtis GPGB dokumentuose nurodytomis sąlygomis bei kriterijais, nes nuotekų susidarymas ir išleidimas tuo atveju turi būti vertinami kaip dalis GPGB taikymo principo.

Turi būti įvertinti visi žemiau įvardyti aspektai:

Gamybinės nuotekos

Pateikite teršalų koncentracijos nuotekose maksimalias vertes ir nurodykite vidutinę vertę per tam tikrą kontrolinį laikotarpį (dieną, savaitę, mėnesį, metus). Pvz., Jūs galite nustatyti 24 valandų vidutines vertes ar mėnesio vidutines vertes. Tai gali būti koncentracijos ir/arba kiekiai kilogramais. Taip pat žr. skyrių žemiau dėl teršalų nuotekose kontrolės.

Čia Jūs galite pateikti reikalavimus dėl tam tikrų sąlygų valymo įrenginiuose sudarymo, uždrausti tam tikrų valymo medžiagų naudojimą, reikalauti naujai panaudoti/valyti vandens srautus ir kt.

Lietaus nuotekos

Pateikite lietaus vandenų valymo ir kontrolės sąlygas dėl taršos rizikos; jei būtina, tai gali būti reikalavimas įrengti naftos produktų surinkimo sistemas ir pan. Pateikite sąlygas dėl ribinių verčių, jei būtina. Čia Jūs galite pateikti sąlygas dėl to, kad lietaus nuotekos turi būti valomos prieš pastarąsias išleidžiant į paviršinio vandens telkinius (pvz., jei į lietaus vandenį, surenkamą iš įmonės teritorijos, patenka teršalai iš nesandarių įrenginių, transporto arba teršalai išplaunami iš anksčiau užteršto grunto ar pan.).

Aušinimui naudojamas vanduo

Aušinimui naudojamas vanduo gali būti užterštas (siurbliuose dėl nutekėjimų vamzdžiuose). Jei tokia rizika egzistuoja, nurodykite sąlygas dėl reguliarios ištekančio aušinimo vandens kontrolės. Pateikite sąlygas dėl temperatūros pakilimo, jei būtina. Jei būtina, pateikite sąlygas, kurios užtikrintų visiškai atskiros ir uždaros aušinimo vandens sistemos įdiegimą tam, kad būtų išvengta papildomų užterštų nuotekų susidarymo.

Buitinės nuotekos

Šis nuotekų srautas gali būti bendro srauto dalis arba atskiras nuotekų srautas. Buitinės nuotekos paprastai nukreipiamos į nuotekų valymo įrenginius, ir šiuo atveju įrenginius eksploatuojanti įmonė nustatys nuotekų užterštumo sąlygas. Žr. sutartis su savivaldybėms priklausančiais nuotekų valymo įrenginiais.

Teršalų ribinės vertės nuotekose

Įvetinkite, ar sąlygos dėl nuotekų išleidimo yra nustatytos, remiantis:

• Taisyklių 3 priedu.

• galiojančiomis nuotekų užterštumo normomis ir kitais normatyviniais dokumentais bei teisės aktais,

• GPGB aprašyme pateiktais reikalavimais (TIPK veikloms) arba gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planais (kitoms veikloms),

• Maksimaliomis teršalų išmetimo ribinėmis vertėmis, paskaičiuotomis tam, kad įvertinti ar objekto keliama tarša neviršija vandes kokybės standartų.

Naujos veiklos atveju leidime turi būti nustatytos sąlygos, užtikrinančios tai, kad nauja veikla atitiktų GPGB kriterijus ir kad jų būtų laikomasi nuo pat eksploatavimo pradžios.

Esamos vykdomos veiklos atveju, atsižvelgiant į esamą būklę, gali būti priimtos laikinos aukštesnės ribinės vertės, jeigu įmonė yra parengusi planą ateityje pasiekti atitikimą GPGB parametrams per priimtinai trumpą laiką ir sutinka šį planą įgyvendinti.

Pastaba. (1 priedo veikloms)

Įvertinkite, ar paraiškoje nurodyti pagrindiniai išleidžiami teršalai ir jų daromas poveikis aplinkai bei nuotekų prevencijos ir mažinimo priemonės. Nurodykite metodiką, naudojamą atliekant skaičiavimus, įvertinančius, kiek dėl veiklos susidarančios nuotekos įtakoja teršalų koncentraciją paviršinio vandens telkiniuose. Nurodykite, kokiais duomenimis remiantis buvo atlikti minėti

skaičiavimai. Įvertinkite nuotekų valymo priemones bei veiklos vykdytojo siūlomą nuotekų monitoringo programą.

Jei nuotekos yra valomos įmonei nepriklausančiuose valymo įrenginiuose, pateikite nuorodas į sutartį, sudarytą tarp įmonės ir nuotekų valymo įmonės.

Pateikite teršalų ribines vertes nuotekose. Jei teršalų išleidimo ribinės vertės nuotekose neatitinka GPGB lygio, Jūs galite nustatyti palaipsniui griežtėjančias ribines vertes. Pvz., Jūs galite pateikti lenteles 2000–2003 m. laikotarpiui, kai dar yra galimos mažiau griežtos ribinės vertės.

12.1. lentelė. Nuotekų kiekiai.

Nuotekos						
Nuotekų kiekis, $m^3/m.$						
Teršalo pavadinimas	Lietaus nuotekose, t/m.	Gamybos nuotekose, t/m.	Buitinėse nuotekose, t/m.	Iš viso ……. m.	Leidžiama ……. m.	Leidžiama ……. m.
1	2	3	4	5	6	7

12.2. lentelė. Nuotekų išleidžiamų į paviršinio vandens telkinius bei šių telkinių fiziniai duomenys.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Išleidimų taško nuor. Nr. 1[4]	Tinklelio nuor. (12 skaitmenų, 6E, 6N)[15]	Surinktuvo (vandens telkinio/upės) pavadinimas	Upės vandens srovės greitis-debitas	Išleidžiamų nuotekų kiekis			Išleidimų trukmė min./val., val./dieną, dienų/metus
			95% debitas, m^3/s [16]	m^3/s	$m^3/d.$	$m^3/m.$	
1	2	3	4	5	6	7	8

[14] *Pagal žemėlapyje/plane nurodytą nuotekų išleidimo vietą.*

[15] *Laikinai, kol Lietuvoje nėra įteisinta 12 skaitmenų sistema, naudoti 6 skaitmenų sistemą.*

[16] *95% tikimybės vandens debitas sausiausiu metų laikotarpiu.*

12.3. lentelė. Nuotekų surinktuvo, į kurį išleidžiamos nuotekos, charakteristika.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Išleistuvo Nr. (pavadinimas) pagal planą	Surinktuvo /vandens telkinio pavadinimas (kodas)	Išleistuvo atstumas iki žiočių, km	Foniniai rodikliai, mg/l[17]									
			95% tikimybės metų sausiausio mėn. debitas, m^3/s[18]	BDS_7	Skendinčiosios medžiagos	Bendra mineralizacija	Naftos produktai	Bendras azotas	Bendras fosforas			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

[17] Foninės vertės nustatomos tų surinktuvo rodiklių, kurie charakterizuoja bendrą upės (ežero, tvenkinio) vandens kokybę ir tų medžiagų, kurias numatoma išleisti su nutekamuoju vandeniu.

[18] Į 4 upių su sureguliuotu nuotėkiu lentelės skiltį rašomas nustatytas gamtosauginis vandens debitas.

Jei surinktuvas – ežeras ar tvenkinys, nurodomas jo tūris, tūkst. m^3 (po pavadinimo), o 4 skiltyje – vandens debitas ištakoje.

12.4. lentelė. Leidžiamas susidariusių nuotekų išleidimas į paviršinio vandens telkinius, ūkinės veiklos objekto vidinius kanalizacijos tinklus ar į kito vandens naudotojo tinklus. [19] *(Kiekvienam įrenginiui po atskirą lentelę).*

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Išleidimo taškas[20]	Teršalų pavadinimas	Prieš valymą [21]				Išleidimo vietoje po valymo[21]				Valymo efektyvumas, %
		maks. mg/l	vidut. mg/l	maks. t/d.	t/m.	maks. mg/l	vidut. mg/l	maks. t/d.	t/m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

SUDERINTA: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastabos: [19] Kas nereikalinga, užbraukti.

[20] Išleidimų taškų žymėjimas turi atitikti žemėlapio/plano žymėjimą.

[21] Matavimų periodas ir vidurkinimo periodas nurodyti GPGB dokumentuose ar galiojančiuose normatyviniuose
dokumentuose arba bus nustatyti derybų su leidimus išduodančios institucijos atstovais metu. Nesant valymo užpildoma lentelės dalis „Prieš valymą“.

12.5. lentelė. Leidžiama išlaistyti nuotekų, skysto mėšlo filtrato, srutų žemdirbystės drėkinimo laukuose (ŽDL), paskleisti asenizacijos laukuose.[22]

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

nuo..... m. ..... d. iki..... m. ..... d.

ŽDL			Liejimo laikotarpis (režimas)	Laistomų laukų plotas, ha	Bendro azoto		Išlaistomų nuotekų ar filtrato kiekis, m^3/m.	Bendro azoto koncentracija nuotekose (filtrate), mg/l	Vienkartinė išliejimo norma, m^3/ha
Vietovė, pavadinimas	Upės				kg/ha/m.	iš viso į bendrą plotą, kg/m.			
	Baseinas	Kodas							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[22] Kas nereikalinga, užbraukti.

SUDERINTA: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė) (data) (parašas)

12.6. lentelė. Leidžiama išleisti nuotekų ir teršalų į paviršinio vandens telkinius, filtravimo įrenginius, kaupimo rezervuarus.[23]

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Išleistuvo Nr. pavadinimas, nuotekų pavadinimas ir rūšies kodas[24]	Nuotekų surinktuvo pavadinimas, kodas[25] upės, upelio, ežero, filtracijos laukų, kaupimo rezervuarų kodas[25]	Nuotekų valymo įrenginių rūšies kodas[25] valymo įrenginių našumas, m^3/d.	Nuotekų susidarymo šaltinis[26]	Kasmet atskiru išleistuvu nuo..... m. …..... d. iki..... m.....…..... d.											
				Nuotekų kiekis			Teršalų								
				tūkst. m^3/m.	m^3/d.	m^3/s	pavadinimas	kodas *	nustatomo normatyvo rūšis (DLT, LLT)	Koncentracija, C vid., mg/l Cmax.		kiekis per parą, t/d.		kiekis per metus, t/m.	
										nustatomas normatyvas	planuojamas normatyvas	nustatomas normatyvas	planuojamas normatyvas	nustatomas normatyvas	planuojamas normatyvas
1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Pastabos: *[23] Išleidžiant nuotekas į kaupimo rezervuarus, būtina 2 skiltyje nurodyti nuotekų išvežimo vietą (sutarties Nr., data).*

[24] Nurodomi kodai: buities gamybinių nuotekų – NT; lietaus nuotekų ir statybinio drenažo – LD; balastinio ir laivuose naftos produktais užteršto vandens – BN; žuvininkystės tvenkinių vandens – ŽT; drenažinio vandens iš ŽDL – ŽD.

[25] Kodai nurodomi pagal valstybinės statistinės ataskaitos formos Nr. 1 – Vanduo užpildymo instrukciją.

[26] Nurodyti, dėl kokios gamybos veiklos susidaro nuotekos. Jei nuotekos susidaro viename ar keliuose įrenginyje, nurodyti kuriuose.

SUDERINTA: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

12.7. lentelė. Galimi neatitiktiniai išleidimai į paviršinio vandens telkinius.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju)_____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju)_____

Išleidimų taško Nr. (atitinkantis blokinę diagramą arba schemą)	Sąlygos, kurios gali sukelti neatitiktinį išleidimą	Išleidimo detalizavimas (galimas didžiausias išleidimas)[27]			Neatitiktinio išmetimo trukmė, min., val.
		medžiaga	mg/l	kg/h	
1	2	3	4	5	6

SUDERINTA: _____ _____ _____
(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

Pastabos: [27] Įvertinti galimą didžiausią išleidžiamų nuotekų kiekį esant neatitiktiniam režimui.

Lentelėje nurodytos teršalų išmetimo vertės, atitinkančios įrenginio techniniame reglamente numatytas procedūras ir sąlygas, t. y. pradedant ir stabdant gamybą, atliekant reguliarius valymus, remontus ir pan.

12.8. lentelė. Numatomos vandens apsaugos priemonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Priemonės pavadinimas	Kodai			Statybos		Našumas	Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	
	priemonės	lėšų	našumo[28]	pradžia	pabaiga		visos lėšos	SMD

Pastabos: SMD – statybos-montavimo darbai.
[28] Pajėgumo matavimo vieneto kodas.

12.9. lentelė. Pramonės įmonių ir kitų abonentų, iš kurių nutekamasis vanduo išleidžiamas į vandens naudotojo kanalizacijos tinklus, sąrašas.

Eil. Nr.	Abonentų pavadinimai	Darbo val. sk. per parą	Nuotekų kiekis, tūkst. m^3/m. m^3/d		Teršalai, t/m. mg/l									
			Faktinis..... ..... m. 01 01 dienai	Planuojamas.. .... m. 01 01 dienai	BDS_7	Skendinčiosios medžiagos	Bendras azotas	Bendras fosforas	CHDS	Naftos produk-tai	Kitos medžiagos			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1.	Abonentai, kurie vartoja vandenį gamybos metu ir išleidžia ≥ 50 m^3/d. nuotekų													
1.1.														
	Iš viso:													
2.	Abonentai, kurie vartoja vandenį gamybos metu ir išleidžia < 50 m^3/d. nuotekų													
3.	Buities ir kitoms negamybinėm													

	s reikmėms													
3.1.														
	IŠ VISO 1-3													

SUDERINTA: _____ _____ _____

(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

12.10. lentelė. Pramonės įmonių ar kitų abonentų, kurie paviršines (lietaus) nuotekas išleidžia į miesto ar kito objekto lietaus kanalizacijos tinklus, sąrašas.

Eil. Nr.	Abonentų pavadinimai	Nuotekų kiekis, tūkst. m^3/m.		Teršalai mg/l t/m.										
		Faktinis	Planuojamas	BDS[7]	Naftos produktai	Skendinčiosios medžiagos	Kitos medžiagos							
		.... m.	.... m.											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Pramonės įmonės ar kiti analogiški abonentai													
1.1.														
1.2.														
1.3.														
2.	Gyvenamoji ar jai analogiška teritorija													
2.1.														
2.2.														
2.3.														
	IŠ VISO 1-2													

SUDERINTA: _____ _____ _____

(vardo raidė, pavardė, pareigos) (data) (parašas)

12.11. Nuotekų apskaitos įrenginiai (kiekvienam išleistuvui). Ataskaitų rengimas.

Nurodykite kokia informacija turėtų būti pateikta ataskaitose, jų pateikimo intervalus bei gavėją. Reikalaukite jei įmanoma duomenis pateikti lentelėse. Reikalaukite bent jau rezultatų apibendrinimo ir išvadų (pvz., lyginant su ribinėmis vertėmis).

12.12. Nuotekų kontrolė ir matavimai atliekami, vadovaujantis žemiau išdėstytomis sąlygomis.

Nuotekų valymo įrenginių veikla gali būti kontroliuojama tiek atliekant matavimus pačiuose valymo įrenginiuose (eksploatacijos kontrolė), tiek atliekant valymui gaunamų nuotekų bei po

valymo išleidžiamų nuotekų užterštumo parametrų matavimus (išleidimų kontrolė). Nuotekų valymo įrenginių efektyvumo kontrolė bus šių dviejų matavimų derinys.

Veiklos monitoringas ir kontrolė. Turi būti kontroliuojamos tiek susidarančios gamybos procese (įrenginyje), nuotekos, tiek nuotekų srautai, patenkantys į valymo įrenginius bei išleidžiami iš jų, t. y. reikalinga tiek gamybos, tiek valymo įrenginių kontrolė. Iš principo čia nebūtina aprašyti detalias sąlygas – pakaktų nuorodos į paraiškos skyrių, aprašantį nuotekų kontrolę. Jei paraiškoje nėra pakankamo kontrolės priemonių aprašymo, veiklos vykdytojui turi būti iškeltas reikalavimas papildyti šį paraiškos skyrių dar prieš išduodant leidimą.

Išleidžiamų nuotekų kontrolė ir matavimai. Tai yra kontrolė, kurią vykdo pats veiklos vykdytojas ir įmonei nepriklausančios šalys, įskaitant inspektorius. Išleidžiamų nuotekų kontrolė ir matavimai yra atliekami dviem tikslais:

1) siekiant patikrinti, ar nuotekų parametrai atitinka leidime nurodytas normas;

2) tai yra pagrindas, skaičiuojant ketvirčio/metinę taršos apkrovą, ir tokiu būdu yra gaunama informacija apie taršos apkrovą, tenkančią priimantiems vandens telkiniams. Prieš nusprendžiant, kokios bus matavimų apimtys, yra labai svarbu, kad apibrėžtumėte tikslus. Tai gali būti aprašyta skyriuje paraiškos duomenų įvertinimo dalyje (3 priedas).

Turite išskirti šias alternatyvas: monitoringas, kurį vykdo pati įmonė ir monitoringas, kurį vykdo įmonei nepriklausanti akredituota laboratorija.

Paprastai nuolat yra matuojami kai kurie nuotekų parametrai – tais atvejais, kai yra svarbu užtikrinti bendrą kontrolę. Paprastai tai yra daroma dar ir dėl to, kad tokiu būdu galima susidaryti pilną vaizdą apie valymo įrenginių darbą. Kai kurie mėginiai yra paimami per 24 valandas, tai yra taip vadinami proporcingo srauto mėginiai; kai kuriais atvejais yra atliekami tikrinimai vietose – kai yra taikomi tam tikri reikalavimai dėl mėginių ėmimo, pvz., tepalų, fenolių ir sulfidų matavimai turi būti vykdomi kaip patikrinimai vietose.

Apibūdindami kontrolę, Jūs taip pat privalote tiksliai apibrėžti „kontrolės laikotarpį“. Tai yra laikotarpis, kurio metu Jūs apibendrinate matavimų rezultatus. Kuo trumpesnis yra kontrolės laikotarpis, tuo griežtesnės numatomos sąlygos, t. y. šiuo atveju yra sudėtingiau laikytis nustatytų ribinių verčių.

Matavimų duomenys turi būti saugomi tinkamomis sąlygomis (juostoje, magnetofoniniame įraše, kompiuteryje) ir apdorojami taip, kad jais galėtų naudotis veiklos vykdytojas ir inspektorius. Matavimų duomenys turi būti prieinami įrenginius eksploatuojančiam personalui įprastoje jų darbo vietoje.

Matavimai priimančiuose vandens telkiniuose. Apibrėžkite (jeigu būtina) monitoringo programas, kurias Jūsų pageidavimu veiklos vykdytojas turėtų vykdyti paviršinio vandens telkiniuose, į kuriuos jis išleidžia nuotekas. Tiksliai apibrėžkite vietą, matavimų dažnumą ir metodus.

Matavimo prietaisų techninė priežiūra ir kalibravimas. Pateikite sąlygas dėl prietaisų, naudojamų išleidimų matavimams bei eksploatacijos kontrolei vykdyti, reguliarios techninės priežiūros ir kalibravimo arba reikalaukite įstaigos, atsakingos už minėtų sąlygų nustatymą išvadų. Jei apie tai tiksli informacija yra pateikta paraiškoje, nėra būtinybės jos kartoti – pakaks pateikti nuorodą į paraiškos skyrių, aprašantį minėtus aspektus. Yra svarbu užtikrinti, kad būtų tinkamai aprašyta prietaisų kokybė (jautrumas, nulinio taško korekcija, matavimų netikslumai, laiko konstanta), kad prietaisai būtų teisingai sumontuoti matavimo taškuose, kad su prietaisais dirbtų ir jų techninę priežiūrą reguliariai rūpintųsi kvalifikuotas personalas pagal tiekėjo pateiktas eksploatacijos instrukcijas ir kad prietaisus reguliariai kalibruotų pačios įmonės arba įmonei nepriklausančios, bei turinčios tam teisę tarnybos.

12.12.1. lentelė. Nuotekų laboratorinės kontrolės tvarka.

TVIRTINU

A. V. _____
(ūkinės veiklos objekto vadovo vardo raidė, pavardė)

_____
(ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas)

_____ _____
(atsakingo už vandens ūkį asmens vardo raidė, pavardė, pareigos) (parašas) (data)

Nuotekų rūšis, valymo būdas, valymo įrenginių rūšies kodas	Nuotekų surinktuvas (nurodyti išleistuvo atstumą nuo surinktuvo upės žiočių)	Bandinių ėmimo dažnis [29], trukmė	Debito matavimo, bandinio ėmimo vieta, Nr. pagal vandens ūkio schemą	Mėginio tipas, ėmimo būdas; debito matavimo būdas, priemonės	Nustatomi parametrai	Analizės metodas/ technologija	Laboratorija, atliekanti analizes, leidimo Nr., data
Leidžiamas nuotekų kiekis – m^3/d.							
1	2	3	4	5	6	7	8

SUDARĖ:

_____
(vardo raidė, pavardė, pareigos, parašas, tel., Nr.)

SUDERINTA:

_____
Aplinkos ministerijos _____regiono aplinkos apsaugos departamento Valstybinės analitinės kontrolės skyriaus viršininko (-ės) vardo raidė, pavardė, parašas

Galioja nuo ……. m. …….. d. iki …….. m. …… d.

[29] *Matavimų dažnis pastovus, tačiau mėginių ėmimo savaitės dienos ir laikas skirtingu metų laikotarpiu turi keistis.*

13. Oro tarša.

Atskirų taršos šaltinių duomenys pateikti, vadovaujantis:

_____

(užrašomas (-i) dokumento (-ų) (PAOV ataskaitos ar kt. pavadinimas (-ai)), suderinimo RAAD-e metai, galiojimo laikas)

Atskirų taršos šaltinių išmetamų teršalų vienkartiniai (kontroliniai) normatyvai pateikti, vadovaujantis:

_____

(užrašomi konkrečių teisės aktų, reglamentuojančių vienkartinius (kontrolinius) dydžius, pavadinimai)

Oro tarša neturi viršyti 13.1; 13.2; 13.3; 13.4; 13.5 ir 13.6 lentelėse nustatytų dydžių.

13.1. lentelė. Išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekiai.

Iš stacionarių taršos šaltinių į aplinkos orą išmetami teršalai		
Teršalų pavadinimai	Esama tarša, t/m ……..... m	Leidžiama išmesti teršalų, t/m …….. m
1	2	3
Anglies monoksidas (CO)		
Azoto oksidai (Nox)		
Sieros dioksidas(SO)		
Kietosios dalelės		
Kiti teršalai (abėcėlės tvarka)		
Iš viso		

Pastaba. Esant reikalui, lentelė gali būti pratęsiama, kartojant 3 grafą.

13.2. lentelė. Stacionariųjų taršos šaltinių fiziniai duomenys. [30]

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.
pavadinimas	Nr. [31]	tinklelio nuor. (12 skaitmenų, 6E,6N)[32]	aukštis, m	išėjimo angos matmenys, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm^3/s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos: 1. [30] *Kiekvieno įrenginio atveju pateikiama atskira lentelė, jos viršuje atitinkamoje eilutėje užrašant konkretų įrenginio pavadinimą. Duomenys pateikiami tik stacionariems taršos šaltiniams. Kai ūkinės veiklos objektas turi PAOV ataskaitą, parengtą,*

vadovaujantis Vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitų rengimo, sudėties nustatymo ir įforminimo nuostatais (Žin., 2001, Nr. 19-611), teršalų inventorizacijos ataskaitą, parengtą, vadovaujantis Metodiniais nurodymais dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos departamento 1991 09 24 įsakymu Nr. 126, ar kt. jiems prilyginamus dokumentus, panaudojami šių dokumentų duomenys (tarp jų ir taršos šaltinių pavadinimai bei numeriai).

2. [31] Taršos šaltinių numeriai nurodomi pagal Metodiniuose nurodymuose dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos nustatytą tvarką.

3. [32] Laikinai objekto geografinės padėties duomenis pateikti pagal Lietuvoje galiojančius reikalavimus (iki to laiko, kol bus įdiegta 12 skaitmenų sistema).

13.3. lentelė. Tarša į aplinkos orą.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Veiklos pobūdis[33]	Cecho ar kt. pavadinimas, gamybos rūšies pavadinimas[34]	Taršos šaltiniai		Teršalai		Esama tarša[36] nuo..... m..... d. iki..... m..... d.				Leidžiama tarša nuo..... m..... d. iki..... m..... d.			
		pavadinimas	Nr.	pavadinimas	kodas[35]	vienkartinis dydis[37]			metinė, t/m.	vienkartinis (kontrolinis) dydis			metinė, t/m.
						vnt.	vidut.	maks.		vnt.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
							Iš viso pagal veiklos pobūdį:			Iš viso pagal veiklos pobūdį:			
							Iš viso įrenginiui:			Iš viso įrenginiui:			

Pastabos: 1. Lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 13.2 lentelės 1 bei 2 pastabose. Atskiriems leidimo galiojimo metams nustatant skirtingus taršos dydžius, ši lentelė gali būti pratęsiama analogiškomis 11-14 grafomis tiek, kiek skirtingų etapų planuojama. Tokiu atveju minėtų grafų viršutinėje dalyje turi būti įrašomas konkretus laikotarpis, kuriuo numato galioti nurodyti dydžiai. 10 ir 14 grafų duomenys turi būti susumuojami atskirai pagal kiekvieną veiklos pobūdį (įrašomi į eilutę „Iš viso pagal veiklos pobūdį“) bei įrašomi bendri visam įrenginiui (eilutėje „Iš viso įrenginiui“).

2. [33] Bet kurio įrenginio atveju atskirai išskiriamas kiekvienas iš jį sudarančių veiklos pobūdžių.

- *organinio kuro deginimas energijos gamyboje;*
- *gamyba, kurios metu deginamas organinis kuras (pramoninis deginimas);*
- *atliekų deginimas;*
- *technologinis procesas.*

3. [34] Nurodoma vadovaujantis Metodiniais nurodymais dėl teršiančių medžiagų išmetimo į atmosferą šaltinių inventorizacijos.

4. [35] Teršalų kodai ir pavadinimai surašomi vadovaujantis, Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 8-213).

5. [36] Pateikiamos pastarųjų veiklos metų ribinės išmetimo vertės.

6. [37] 7 ir 11 grafose užrašomi vienetai, kuriais pateikiami vienkartiniai (kontroliniai) dydžiai. 1 priedo įrenginių atveju nurodyti ar ribinės teršalų išmetimo vertės yra nurodytos GPGB dokumentuose arba nustatytos remiantis jais. Jei taip, – prie vertės dydžių višutiniame dešiniajame

langelio kampe turi būti pažymima žvaigždutė (*).

7. Koncentracijos turi būti pateikiamos, esant normaliosioms slėgio ir temperatūros sąlygoms(101,3 kPa ir 0ºC).

13.4. lentelė. Aplinkos oro teršalų valymo įrenginiai ir kitos taršos prevencijos priemonės.

Įrenginio pavadinimas (pildoma tik 1 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Valymo įrenginiai[38]		Teršalai		Prieš valymą[39]						Po valymo [39]						Valymo efektyvumas, %
	pavadinimas	kodas	pavadinimas	kodas	mg/Nm^3		t/val.		t/metus		mg/Nm^3		t/val.		t/metus		
					vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Kitos taršos prevencijos priemonės:																	

Pastabos: 1. Lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 13.2 lentelės 1 bei 2 pastabose. Tuo atveju, kai teršalai išmetami į aplinkos orą be valymo, užpildoma tik lentelės dalis „Prieš valymą“.

2. [38] Teršalų valymo įrenginių pavadinimai ir kodai nurodomi pagal Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarką. Prie pavadinimų papildomai reikalinga pateikti informaciją, kuri detaliau apibūdintų valymo įrenginius.

3. [39] Matavimų periodas ir vidurkinimo periodas bus nurodyti arba GPGB dokumentuose, kituose norminiuose dokumentuose, arba derybų su kompetentinga institucija metu.

13.5. lentelė. Aplinkos oro taršos mažinimo priemonės.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Priemonė		Sąmatinė vertė, tūkst. Lt	Teršalai		Po priemonės įdiegimo išmetamas teršalų kiekis, t/m.	Teršalų kiekio sumažėjimas, t/m.
	priemonės pavadinimas	įvykdymo data		pavadinimas	kodas		
1	2	3	4	5	6	7	8
Iš viso taršos šaltiniui Nr. ___:				x x x x x x x x	x x x x x x		
Iš viso įrenginiui:				x x x x x x x x	x x x x x x		

Pastabos: 1. Lentelės pildymo sąlygos analogiškos nurodytoms 13.2 lentelės 1 bei 2 pastabose. Numatant mažinti aplinkos oro taršą iš daugiau kaip vieno taršos šaltinio, kiekvieno taršos šaltinio atveju 4, 7 ir 8 grafų duomenys turi būti susumuojami atskirai ir įrašomi į eilutę „Iš viso taršos šaltiniui Nr. ___ „. Šių grafų duomenys turi būti susumuojami ir viso įrenginio atveju ir įrašomi į eilutę „Iš viso įrenginiui“.

2. 2 priedo įrenginio atveju 4 grafos duomenų suma gali būti nurodoma tik eilutėje „Iš viso įrenginiui“.

13.6. lentelė. Neatitiktiniai teršalų išmetimai į aplinkos orą.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Taršos šaltinio Nr.	Sąlygos, dėl kurių gali įvykti neatitiktiniai teršalų išmetimai į aplinkos orą	Duomenys apie išmetamus teršalus [40] (galimas didžiausias išmetimas)					Specialios sąlygos
		pasikartojimo dažnis, kartai/m.	išmetimų trukmė, val./min.	teršalo pavadinimas	mg/Nm^3	kg/val.	
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos: [40] Galimi maksimalūs teršalų išmetimo kiekiai, esant neatitiktiniam įrenginio darbo režimui.

Lentelėje nurodytos teršalų išmetimo vertės, atitinkančios įrenginio techniniame reglamente numatytas procedūras ir sąlygas, t. y. pradedant ir stabdant gamybą, atliekant reguliarius valymus, remontus ir pan.

Nustatant sąlygas oro taršai, pažymėkite, kokie veiksmai yra numatyti aplinkos oro teršalų valymo įrenginių gedimo atveju. Pvz., neefektyviai dirba filtrai – ar darbo procesas turi būti nutrauktas, ar ir toliau darbą galima vykdyti visas 24 valandas, ar darbo trukmė turi būti sutrumpinta, be to, nurodykite, kokių priemonių turi imtis veiklos vykdytojas gedimui pašalinti. Leidimo sąlygose galima nurodyti, ar yra privaloma sandėlyje turėti filtrų komplektą, jei gali susidaryti situacija reikalaujanti skubaus filtrų pakeitimo.

Jei būtina, turi būti apibrėžtos priemonės, kurių turi būti imtasi tam, kad iki minimumo sumažinti išmetamų teršalų per įrenginio nesandarumus kiekį. Įprastos procedūros yra reguliarūs vožtuvų (sklendžių), flanšų, vamzdžių sujungimų, rezervuarų siūlių tikrinimai.

Esant dideliems išmetamų teršalų kiekiams, įmonėms reikėtų pasiūlyti parengti tokių išmetimų mažinimo programą.

Įvertinkite, ar paraiška užpildyta, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

Nustatant sąlygas dėl teršalų išmetimo iš taškinių šaltinių, reikėtų atsižvelgti į keletą aplinkybių. Reikalaujama, kad kiekvienas su pareiškiama veikla susijęs taršos šaltinis, būtų aprašytas taip, kad galima būtų nustatyti teršalų išmetimo iš šio šaltinio sąlygas, tam kad, veiklos vykdytojas galėtų jų laikytis, o atsakingos institucijos galėtų kontroliuoti, kaip šių sąlygų yra laikomasi. Tačiau kiekvieno taršos šaltinio parametrų bei išmetamų teršalų parametrų aprašymo detalumas galėtų būti skirtingas. Tai yra sąlygota tuo, kad Taisyklių reikalavimai 1 priedo įrenginiams ir 2 priedo veikloms skiriasi. Be to, atskiros įmonės turi skirtingos apimties ir detalumo duomenis apie taršos šaltinių ir išmetamų teršalų charakteristikas.

Ruošiant leidimo sąlygas dėl teršalų išmetimo iš taškinių šaltinių, tikslinga būtų panaudoti tinkamą informaciją, kuri gali būti dokumentuose paruoštuose dėl kitų priežasčių, pvz., vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui vertinimo ataskaitoje (PAOV), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir kituose dokumentuose.

Kiekvienu atveju, nustatant leidimo sąlygas, nėra tikslinga perkelti visus duomenis iš paraiškos ir kitų galiojančių dokumentų į leidimą (galima daryti nuorodas), tačiau pagrindinė, apibendrinanti informacija, būtina leidimo sąlygoms nustatyti, turėtų būti leidime.

13.7. Teršalų išmetimo į orą kontrolė ir matavimai.

Apibūdindami išmetamų teršalų kontrolės procesą, nurodykite laiko intervalą, kurio metu atliktų matavimų rezultatus jūs apibendrinate. Trumpesnis laiko intervalas, kuriam nustatoma tokia pati teršalų išmetimo ribinė vertė, reiškia tai, kad yra taikomi griežtesni reikalavimai.

Nurodykite, kaip matavimų rezultatus apibendrinate į vieną vertę tam, kad būtų galima šiuos rezultatus palyginti su apibrėžta ribine verte. Ši kontrolės norma gali būti vidurkis per visą kontrolės laikotarpį arba tiksliai apibrėžtas procentinis kiekis, pvz., 98 % arba 95 %. Jūs taip pat galite apibrėžti leistiną viršijimų skaičių per kontrolės laikotarpį bei maksimalią viršijimų vertę.

Nepriklausomai nuo to, ar matavimai atliekami įmonei priklausančioje ar nepriklausančioje laboratorijoje, turi būti sudarytas detalus planas (stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų kontrolės grafikas), kuriame turi būti nurodyti matuojami taršos šaltiniai, matavimų dažnumas, naudojamas matavimo metodas bei naudojama įranga. Be to, laboratorija, atliekanti šiuos matavimus, turi turėti RAAD Analitinės laboratorijos leidimą šiems matavimams atlikti.

13.7.1. lentelė. Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų kontrolės grafikas.

TVIRTINU

A. V. _____

(ūkinės veiklos objekto vadovo vardo raidė, pavardė)

_____

(parašas) (data)

_____

(ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

STACIONARIŲ TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ KONTROLĖS GRAFIKAS

Įrenginio/gamybos pavadinimas	Kontroliuojamas taršos šaltinis[41]		Kontroliuojami teršalai		Kontrolės periodiškumas	Kontrolės periodiškumas, esant NTIS[42], kart./parą	Matavimo metodas[43]	Duomenų pateikimo reikalavimai[44]
	Nr.	pavadinimas	pavadinimas	kodas				
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos: 1. [41] Įtraukiami ir tie stacionarūs taršos šaltiniai, kuriuose įrengta nuolat veikianti teršalų emisijos monitoringo sistema.

2. [42] NTIS – nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos. Ši grafa pildoma tuo atveju, kai, esant NTIS, nustatoma vykdyti kontrolę.

3. [43] Nurodomas galiojantis normatyvinis dokumentas, kuriuo įteisintas matavimo metodas.

4. [44] Dažnumas, duomenų redukcijos reikalavimai.

SUDARĖ:

_____

(vardo raidė, pavardė, pareigos, parašas, telefonas)

SUDERINTA:

_____

Aplinkos ministerijos_____RAAD valstybinės analitinės kontrolės skyriaus viršininkas (vardo raidė, pavardė, parašas)

Galioja iki_____m. _____d.

13.8. Aplinkos oro monitoringas.

Apibrėžkite monitoringo programas (jeigu būtina, pagal monitoringą reglamentuojančius teisės aktus ar esant kitoms motyvuotoms priežastims), kurias veiklos vykdytojas turėtų vykdyti įmonės apylinkėse. Tiksliai apibrėžkite vietą, dažnumą ir metodus.

Matavimo prietaisų techninė priežiūra ir kalibravimas. Pateikite sąlygas dėl prietaisų, naudojamų išmetamų teršalų parametrų matavimams bei eksploatacijos kontrolei vykdyti reguliarios techninės priežiūros ir kalibravimo. Jei apie tai tiksli informacija yra pateikta paraiškoje, nėra būtinybės jos kartoti – pakaks pateikti nuorodą į paraiškos skyrių, aprašantį minėtus aspektus. Yra svarbu užtikrinti, kad būtų atitinkamai aprašyta prietaisų kokybė (jautrumas, nulinio taško korekcija, matavimų netikslumai, laiko konstanta ir pan.), kad prietaisai būtų teisingai sumontuoti matavimo taškuose, kad su prietaisais dirbtų ir jų techninę priežiūrą reguliariai rūpintųsi kvalifikuotas personalas pagal tiekėjo pateiktas eksploatacijos instrukcijas ir kad

prietaisus reguliariai kalibruotų įmonės tarnybos arba ne įmonei priklausančios, tam teisę turinčios tarnybos.

13.9. Ataskaitų rengimas.

Nurodykite, kokią informaciją reikalinga pateikti ataskaitose, jų pateikimo intervalus, ataskaitų gavėją. Reikalaukite išsamių lentelių (jei įmanoma ir būtina). Reikalaukite rezultatų apibendrinimo ir išvadų (pvz., lyginant su ribinėmis vertėmis).

13.10. Kiti reikalavimai (sąlygos).

14. Triukšmo kontrolė.

Jei įrenginiai yra arti gyvenamojo rajono, skleidžiamo triukšmo lygis gali būti labai svarbus aplinkiniams gyventojams. Įvertinkite galimas triukšmo mažinimo priemones ir jų įdiegimo galimybes. Diegiant naujus įrenginius, triukšmas turi būti mažinamas, leidžiant naudoti nedidelį triukšmą keliančius įrengimus bei tinkamas triukšmo slopinimo priemones.

Triukšmo sklidimas

Triukšmas gali būti apribotas, nustačius įrenginių eksploatavimo arba kai kurių triukšmą keliančių darbų vykdymo sąlygas. Pvz., pažymėkite, kad nakties metu į įrenginius negali įvažiuoti arba iš įrenginių negali išvykti transporto priemonės. Arba tai, kad techninė priežiūra negali būti atliekama per šventes (pvz., valymas). Pažymėkite, jei būtina, pvz.:

- *Triukšmą mažinančios priemonės (pvz., triukšmą keliančių įrengimų uždengimas).*
- *Reikalavimai apriboti „transporto priemonių darbą tuščiąja eiga“.*
- *Techninės priežiūros darbai, jei nėra apibrėžta paraiškoje.*
- *Transporto priemonių skaičiaus ribojimas naktimis, savaitgaliais, švenčių dienomis.*

Jei būtina, artimiausioje įmonės aplinkoje, suderinę su veiklos vykdytoju, apibrėžkite siektinas ribines vertes decibelais (dB). Jei leidimas išduodamas įrenginiui, kuriam yra paruoštas AM rekomenduotas GPGB aprašymas, įrenginiui turi būti paruoštas veiksmų planas, numatantis priemones GPGB nurodytoms ribinėms vertėms įgyvendinti.

Pastaba. *Sąlygos triukšmui mažinti leidime nustatomos tuo atveju, jei triukšmo sklidimą reglamentuoja LR norminiai dokumentai (visoms veikloms) arba yra nuostatos GPGB dokumentuose (1 priedo įrenginiams).*

Taisyklių 2 priedo veikloms bei 1 priedo įrenginiams,

kuriems nėra paruošti GPGB aprašymai, pateikti ribines vertes triukšmui nėra privaloma, jeigu Lietuvoje galiojančiuose dokumentuose nėra nustatyta kitaip. Veiklos vykdytojas, leidimą išduodančios institucijos atstovui rekomendavus, gali pasirinkti, kokias triukšmo mažinimo priemones galėtų įgyvendinti, tačiau iki tol, kol Lietuvoje bus išleistos taisyklės/metodinės rekomendacijos dėl triukšmo, rekomenduojama siūlyti įmonėms, kad triukšmas turi būti ribojamas iki tokio lygio, koks yra įmanomas, ir nurodyti bendras sąlygas, kaip parodyta pavyzdyje žemiau.

14.1. Įrenginio eksploatavimo laiko ribojimas.

Leidime nurodykite padalinius, kuriems dėl jų veiklos specifikos ir kai šios veiklos neigiamo poveikio negalima apriboti kitomis priemonėmis, gali būti apribotas darbo laikas, leidimo sąlygose nurodant kuriuo laiku padalinio veikla ribojama. Priežastys, dėl kurių turi būti ribojamos įprastos eksploatacijos valandos, turi būti pateiktos leidimo skyriuje, kuriame yra pateikiamas įvertinimas.

Eksploatacijos laikas gali būti ribojamas, siekiant:

- *išvengti triukšmo naktimis (jei tai tėra vienintelis būdas, užtikrinantis, jog greta gyvenantys žmonės galėtų netrukdomai miegoti 8 valandas);*

♦ *išvengti triukšmo savaitgaliais;*

♦ *sumažinti taršą;*

♦ *atlikti įrengimų valymą, profilaktinį patikrinimą ar remontą tuo laiku, kai poveikis aplinkai ir gyventojams yra mažiausias.*

Išimtys nustatant darbo laiką. Nurodomos sąlygos, kuriomis arba yra suteikiamas specialus leidimas nustatyti darbo laik, ą esant nenumatytoms aplinkybėms, išimties tvarka leisti atlikti kai kuriuos darbus laiku, kuris nesutampa su bendru įmonės veiklos grafiku, arba, kai apribojama veikla, pvz., tam tikru dienos/savaitės laiku.

Galite numatyti leidime specialias sąlygas pvz., jei eksploatacija savaitgaliais nėra uždrausta, leisti įrenginius eksploatuoti 4 savaitgalius per metus. Jūs taip pat galite pageidauti apriboti galimybę labai triukšmingus darbus vykdyti savaitgaliais bei vakarais/naktimis (apdorojimas smėliu, apdorojimas garais ir kt.).

Taip pat čia galite nurodyti, kad turi būti vykdoma nepertraukiama gamyba, kuri gali būti nutraukta tik nenumatytais atvejais. Jūs galite nurodyti ribinį gamybos proceso pradėjimo/pertraukų skaičių. Tai turi būti apsvarstyta su įmonėmis tam, kad būtų nustatytos priimtinos sąlygos, kurios sudarytų galimybę dirbti lanksčiai.

14.2. Triukšmo kontrolė ir matavimai.

Pažymėkite, ar bus reikalingi matavimai, kuriuos atliktų akredituotos laboratorijos tam, kad patikrinti, ar garsas atitinka lentelėje pateiktas ribines vertes. Šiuo atveju gali būti detaliai aprašytas metodas arba duota nuoroda į literatūrą, aprašančią pripažintus metodus. Duomenys apie triukšmo šaltinių charakteristikas galėtų būti pateikti tokiu būdu:

14.2.1. lentelė. Triukšmo šaltinių ir parametrų suvestinė.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Šaltinis	Triukšmo skleidimo taško Nr.	Įrangos nuor. Nr.	Garso slėgis dB(A)	Oktavinės dažnių juostos (Hz) Garso slėgio lygiai dB (nevidurkinant) juostoje									Impuls. tonin is	Skleidi-mo periodai
				31.5	63	125	250	500	1K	2K	4K	8K		

15. Kvapų kontrolė.

Reikalavimai kvapo parametrams nustatomi pagal Lietuvoje galiojančių, kvapą reglamentuojanči norminių dokumentų reikalavimus (jeigu tokie yra). Pažymėkite, jei reikalingos priemonės kvapui sumažinti, pvz., tai gali būti rezervuarų uždengimas/uždarymas, garų, susidarančių užpildant rezervuarą, apdorojimas, tinkamos rezervuarų spalvos parinkimas (dėl šilumos absorbcijos tamsios spalvos padidina lakių medžiagų garavimą). Galėtų būti tinkama kvapus vertinti kaip teršalų, išmetamų iš netaškinių šaltinių, vienu iš parametrų.

16. Atliekos.

Nustatant leidimo sąlygas visais su atliekų tvarkymu susijusiais klausimai, s reikia vadovautis Atliekų tvarkymo taisyklėmis (Žin.,1999, Nr. 63-2065; 2001, Nr. 45-1604).

Atliekų susidarymas ir atliekų tvarkymas.

Įvertinkite, ar paraiškoje pateiktos visos pagrindinės ūkinėje veikloje susidarančių atliekų ir pavojingų atliekų rūšys ir kiekiai, ar pakankamai įvertintas jų poveikis aplinkai bei pateiktos

priemonės, leidžiančios sumažinti susidarančių atliekų kiekius ir pavojingumą, veikloje naudojant mažiau pavojingas medžiagas, atliekas perdirbant ir kt.

Pateikite lentelės forma detalią informaciją apie susidarančių atliekų leistinus kiekius ir rūšis, kodus, perkrovimą (nurodant atliekų gavėją).

Eksploatacijos sąlygos bei sąlygos dėl atliekų apdorojimo įrenginių.

Nustatykite atliekų perdirbimo, modernizavimo sąlygas, pvz., pareikalaukite parengti projektą, kuris numatys atliekų tvarkymo priemones bei jų įgyvendinimą 200x m. Sąlygas dėl atliekų tvarkymo ir laikymo, jei būtina.

Kontrolė ir matavimai.

Pažymėkite, kokie duomenys apie atliekas bus reikalingi, pažymėkite, kokia susidarančių atliekų kiekio bei sudėties nustatymo, atliekų laikymo ir kt. kontrolė bus vykdoma.

Ataskaitų rengimas.

Tiksliai apibrėžkite, kokias ataskaitas turėtų parengti veiklos vykdytojas, jų pateikimo intervalus, gavėją. Reikalaukite pateikti ataskaitas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 13 priedo reikalavimus.

16.1. lentelė. Ūkinėje veikloje susidarančios atliekos.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekos			Pagrindinis atliekų susidarymo šaltinis	Didžiausias kiekis t/m.
Kodas [45]	Pavadinimas	Pavojingumas[46]		
1	2	3	4	5

Pastabos: [45] Atliekos kodas nurodomas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą atliekų sąrašą.

[46] Savybė, kuria pasižyminčios atliekos yra pavojingos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą.

16.2. lentelė. Atliekos, perduotos atliekų naudojimo ar šalinimo įmonėms.

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____

Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekų		Atliekų naudojimo ar šalinimo įmonės pavadinimas, adresas bei įmonės Nr. atliekas tvarkančių įmonių sąraše	Atliekų naudojimo ar šalinimo būdai[48]
Kodas [47]	Pavadinimas		
1	2	3	4

Pastabos: [47] Atliekų kodas nurodomas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą atliekų sąrašą.

[48] Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 6 priedą.

16.3. lentelė. Įrenginyje arba technologinio proceso metu naudojamos (perdirbamos) atliekos (pildo atliekas naudojančios/perdirbančios įmonės).

Įrenginio pavadinimas (1 priedo įrenginio atveju) _____
Įrenginio pavadinimas (2 priedo įrenginio atveju) _____

Atliekų			Įrenginio našumas	Naudojimo būdas[51]	Leidžiama naudoti t/m
Kodas[49]	Pavadinimas	pavojingumas[50]			
1	2	3	4	5	6

<u>Pastabos:</u> [49] *Atliekų kodas nurodomas pagal atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede pateiktą atliekų sąrašą.*

[50] *Savybė, kuria pasižyminčios atliekos yra pavojingos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 3 priedą.*

[51] *Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 6 priedą.*

17. Dirvožemio apsauga.

Įvertinkite priemones, įgyvendinamas siekiant iki minimumo sumažinti grunto ir požeminių vandenų užteršimo riziką. Jei, pvz., paraiškoje nėra nurodyta, kad prie rezervuarų yra įrengtos specialios apsauginės sienelė, sulaikančios rezervuarų turinį išsiliejimo atveju, tuomet nurodykite priemones ir sąlygas, kurios užtikrintų, kad rezervuarų naudojimas būtų saugus.

Leidimo sąlygos turi būti suformuluotos taip, kad būtų laikomasi bendrų dirvožemio apsaugos reikalavimų bei užtikrinti, kad dirvos užteršimo rizika būtų apribota tiek, kiek įmanoma. Pateikite specifines sąlygas, skirtas įrenginiams. Jei yra kalbama apie esamą veiklą, ir veiklos vykdytojo pateiktas planas neužtikrina reikiamos dirvožemio apsaugos nuo teršimo, aptarkite su veiklos vykdytoju papildomas priemones.

18. Avarijų ir teršalų neatitiktinių išmetimų prevencija.

Nustatykite, ar paraiškoje pateiktuose Avarijų likvidavimo planuose yra išnagrinėti rizikos faktoriai, nurodyti įrenginiui skirtuose GPGB dokumentuose bei numatytos priemonės (neatitiktinių teršalų išmetimo prevencija, galimų avarijų rizika ir t. t.) šiems faktoriams sumažinti. Nurodykite reikiamas leidimo sąlygas tam, kad avarijų atveju būtų galima iki minimumo sumažinti riziką bei žalą žmogui ir aplinkai. Nurodykite, ar paraiškoje pateikti planai ir juose numatytos priemonės yra suderinamos su sąlygomis, kurios gali būti nurodytos atitinkamuose GPGB dokumentuose.

19. Kitos ataskaitos.

Prireikus apibendrinkite ataskaitas, kurios turi būti parengtos pagal kiekviename skyriuje keliamus reikalavimus. Jūs galite pareikalauti laikytis visų sąlygų, rengiant šią ataskaitą.

Priklausomai nuo to, kokiai aplinkai pareiškiama veikla turi įtakos, kiekvienai aplinkai rengiamos atskiros ataskaitos.

Ataskaitos yra parengiamos užpildant tam tikras formas, pagal reikalavimus, nurodytus LR aplinkos ministro 1999 12 20 Įsakymu Nr. 408 patvirtintame dokumente „Dėl teršalų išmetimo į aplinką apskaitos tvarkos“. Turėtų būti pildoma atitinkamai:

- *Valstybinės statistinės ataskaitos forma Nr. 1 –Vanduo.*
- *Valstybinės statistinės ataskaitos forma Nr. 2 –Atmosfera.*
- *Valstybinė atliekų apskaitos ataskaitos forma (LR aplinkos ministro įsakymu 1999 07 14 patvirtinų Atliekų tvarkymo taisyklių Nr. 217, 13 priedas).*

Reikėtų atkreipti dėmesį, kad, esant būtinybei, greta minėtų ataskaitų iš veiklos vykdytojo leidimo sąlygose nustatyta tvarka gali būti reikalaujam pateikti ataskaitas apie kitų leidimo sąlygų vykdymą, tame tarpe ir sąlygų, nurodytų Aplinkosaugos veiksmų plane (I priedo įrenginiai) bei Gamtinių išteklių taupymo bei atliekų mažinimo plane (visoms veikloms).

Pateikite sąlygas dėl papildomų reguliarių ataskaitų, kurias Jūsų pageidavimu turėtų pateikti veiklos vykdytojas. Tai nėra ataskaitos, kurios būtų naudojamos kaip pagrindas skaičiuojant taršos mokesčius. Tai ataskaitos, kurios kitais būdais įrodo, kad yra laikomasi normų bei leidime nurodytų sąlygų. Todėl šiose ataskaitose neturėtų būti reikalaujama tų duomenų, kurie privalo būti valstybinėse statistinėse formose. Visada tiksliai apibūdinkite savo reikalavimus dėl ataskaitų rengimo. Šiose ataskaitose galėtų būti:

♦ *Informacija apie tai, kaip veiklos vykdytojas laikosi leidimo sąlygų, pvz., kaip diegia Aplinkosaugos veiksmų plane numatytas priemones bei kaip dėl to kinta išmetamų teršalų kiekis.*

♦ *Informacija apie Gamtos išteklių taupymo bei atliekų mažinimo plano įgyvendinimą.*

♦ *Triukšmo matavimo duomenys, jei tokios yra leidimo sąlygos.*

♦ *Nelaimingų atsitikimų arba situacijų, kai nedaug trūko iki nelaimingo atsitikimo, trumpi aprašymai, bei atsargumo priemonės, kurių buvo imtasi siekiant, kad tai nepasikartotų.*

♦ *Planai ateičiai bei kita informacija.*

Galima reikalauti, kad su ataskaita būtų pateiktas komentaras.

Leidimo priedai.

1 priedas. Schemos ir žemėlapiai.

2 priedas. Suinteresuotų institucijų išvados ir komentarai.

Nurodyti paraiškos priedus, kuriuose pateikiami komentarai, gauti iš savivaldybių, apskričių bei kaimyninių šalių. Taip pat turėtų būti pateiktas visų, pateikusių komentarus, šalių sąrašas.

Organizacijos, žinybos, parengusios išvadas dėl projektavimo dokumentų, pavadinimas, pateiktų išvadų apžvalga bei pateikimo data.

Organizacijos, žinybos, išdavusios leidimą statybai, pavadinimas, leidimo išdavimo data.

Organizacijos, žinybos, atlikusios planuojamos ūkinės veiklos leistinumo poveikio aplinkai požiūriu (PAV) įvertinimą (jei PAV buvo atliktas) pavadinimas,

3 priedas. RAAD komentaras dėl leidimo sąlygų (kai leidimo sąlygos neatitinka paraiškos duomenų).

4 priedas. Dokumentų sąrašas.

Pateikite pilną dokumentų, kurie buvo naudoti sprendimams pagrįsti, sąrašą. Reikia nurodyti:

♦ *Dokumento pateikėjo pavadinimą.*

♦ *Dokumento pavadinimą (ir, jei tikslinga, nuorodą į reikiamą jo vietą).*

♦ *Dokumento išdavimo datą.*

Sąrašą turi sudaryti šie dokumentai:

♦ *Paraiška ar paraiškos atnaujinimas.*

♦ *Visi paraišką ruošiant panaudoti dokumentai.*

♦ *AM ar RAAD sprendimo kopija dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo poveikio aplinkai požiūriu (jei toks buvo atliktas).*

♦ *Visuomenės, savivaldybės, kitų valdžios institucijų komentarai*[52]**.**

♦ *Susitikimų su veiklos vykdytoju arba kitomis valdžios institucijomis protokolai*[52]**.**

♦ *Paraiškos ir leidimo paskelbimo datos*[52]**.**

♦ *Visuomenės nuomonės išklausymo datos*[52]**.**

♦ *Kiti leidimui išduoti reikalingi dokumentai.*

Pastaba: [52] *Pateikiami tuo atveju, jeigu veiklai, kuriai išduodamas leidimas, Taisyklės reikalauja vykdyti šias procedūras.*

Kiti priedai.

Tai gali būti:

♦ *Viešo skelbimo teksto kopija.*

♦ *Sprendimų, susijusių su pramoninių avarijų likvidavimo planais, kopija ar nuoroda į juos.*

♦ *Sutarties su įmonei nepriklausančia nuotekų valymo įmone kopija.*

♦ *Aprašyti skundų pateikimo tvarką bei terminus.*

♦ *Nurodyti, kuri leidime pateikta informacija laikytina konfidencialia (jei būtina).*

♦ *Nurodyti, kokiu būdu informacija pateikiama visuomenei.*

_____